

93751

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SİLİVRİ, KALEİÇİ MAHALLESİ, ÇARŞIKAPI,
TAVANLIÇEŞME SOKAK'DA KORUMA, DEĞERLENDİRME
ve ÇEVRE DÜZENLEME PROJESİ

Mimar Ülkü ZOROĞLU

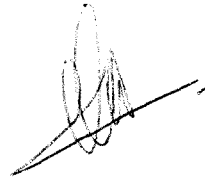
F. B. E. Mimarlık Anabilim Dalı Rölöve-Restorasyon Programında
Hazırlanan

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Nevzat İLHAN

Doç. Dr. Cevdet ÇELİK

Doç. Dr. İzzet DİNÇER

İSTANBUL, 2000

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
PAFTA LİSTESİ.....	iii
FOTOĞRAF LİSTESİ.....	iv
HARİTA LİSTESİ.....	vi
ŞEKİL LİSTESİ.....	vii
ÖZET	viii
ABSTRACT	ix
1. GİRİŞ.....	1
2. COĞRAFİ KONUM	3
2.1 Silivri'nin Yeri, Mahalle, Köy ve Kasabaları.....	3
2.2 Kentin Topoğrafyası, Bitki Örtüsü ve Akarsuları.....	4
3. KENTSEL GELİŞİM.....	6
3.1 Silivri'nin Tarihi	6
3.2 Silivri Kalesi ve Kapıları.....	11
3.3 Silivri'de Eski Cami ve Kiliseler.....	16
3.4 Silivri'deki Tescilli Sivil Mimarlık Örnekleri.....	17
4. PROJE ALANI : Kaleiçi Mahallesi, Çarşıkapı, Tavanlıçeşme Sokak.....	19
4.1 Doğal Verilerin Biçime Etkisi.....	19
4.2 Proje Alanındaki Tescilli Yapılar.....	19
4.2.1 183 ada, Turgut Reis İlkokulu.....	19
4.2.2 145 ada, 24 parseldeki Mecit Uluşahin Evi.....	21
4.2.3 22 ada, 8 parseldeki Hasan Esat Evi.....	35
4.2.4 22 ada, 11 parseldeki Rıza Anıl Evi.....	36
4.2.5 22 ada, 18 parseldeki Arslan Uluşahin Evi.....	38
4.2.6 184 ada, 1 parseldeki Tefvik Efendi Evi	61
4.2.7 22 ada, 35 parseldeki Aziz Nektarios Evi.....	75
4.2.8 22 ada, 17 parseldeki ev.....	75
5 SONUÇ ve ÖNERİLER.....	84
KAYNAKLAR.....	103
EKLER.....	104
Ek 1 Pafta listesi.....	104
ÖZGEÇMİŞ.....	105

PAFTA LİSTESİ

Pafta-1	Kaleiçi Şeması	15
Pafta-3	Proje Alanı Mevcut Sokak Planı-1	97
Pafta-4	Proje Alanı Mevcut Sokak Planı-2	98
Pafta-5	Proje Alanı Mevcut Sokak Silüeti	99
Pafta-6	Önerilen Proje Alanı Sokak Planı-1	100
Pafta-7	Önerilen Proje Alanı Sokak Planı-2	101
Pafta-8	Önerilen Proje Alanı Sokak Silüeti	102
Pafta-9	145 Ada, 24 Parseldeki Mecit Uluşahin Evi Planları	30
Pafta-10	145 Ada, 24 Parseldeki Mecit Uluşahin Evi Planları	31
Pafta-11	145 Ada, 24 Parseldeki Mecit Uluşahin Evi Görünüşleri	32
Pafta-12	145 Ada, 24 Parseldeki Mecit Uluşahin Evi Kesitleri	33
Pafta-13	145 Ada, 24 Parseldeki Mecit Uluşahin Evi Tavan Planları	34
Pafta-14	22 Ada, 18 Parseldeki Arslan Uluşahin Evi Planları	56
Pafta-15	22 Ada, 18 Parseldeki Arslan Uluşahin Evi Planları	57
Pafta-16	22 Ada, 18 Parseldeki Arslan Uluşahin Evi Kesitleri	58
Pafta-17	22 Ada, 18 Parseldeki Arslan Uluşahin Evi Görünüşleri	59
Pafta-18	22 Ada, 18 Parseldeki Arslan Uluşahin Evi Tavan Planları	60
Pafta-19	184 Ada, 1 parseldeki Tevfik Efendi Evi Planları.....	69
Pafta-20	184 Ada, 1 parseldeki Tevfik Efendi Evi Planları.....	70
Pafta-21	184 Ada, 1 parseldeki Tevfik Efendi Evi Kesitleri.....	71
Pafta-22	184 Ada, 1 parseldeki Tevfik Efendi Evi Kesitleri.....	72
Pafta-23	184 Ada, 1 parseldeki Tevfik Efendi Evi Görünüşleri.....	73
Pafta-24	184 Ada, 1 parseldeki Tevfik Efendi Evi Görünüşleri.....	74
Pafta-25	22 Ada, 35 Parseldeki Aziz Nektarios Evi Restitüsyon Planları.....	77
Pafta-26	22 Ada, 35 Parseldeki Aziz Nektarios Evi Restitüsyon Planları.....	78
Pafta-27	22 Ada, 35 Parseldeki Aziz Nektarios Evi Restitüsyon Planları.....	79
Pafta-28	22 Ada, 35 Parseldeki Aziz Nektarios Evi Restitüsyon Planları.....	80
Pafta-29	22 Ada, 35 Parseldeki Aziz Nektarios Evi Restitüsyon Kesitleri.....	81
Pafta-30	22 Ada, 35 Parseldeki Aziz Nektarios Evi Restitüsyon Görünüşleri.....	82
Pafta-31	22 Ada, 35 Parseldeki Aziz Nektarios Evi Restitüsyon Görünüşleri.....	83
Pafta-32	Analiz Paftası.....	92

FOTOĞRAF LİSTESİ

Fotoğraf 3-1	Silivri eski yoğurthane binasının İsa Erol tarafından yapılan yağlıboya resmi.....	10
Fotoğraf 3-2	3 no'lu batı burcu kalıntısı.....	13
Fotoğraf 3-3	Silivri kilisesi, İstanbul Alman Arkeoloji Enstitüsü arşivi.....	16
Fotoğraf 4-4	183 ada, Turgut Reis İlkokulu binası.....	20
Fotoğraf 4-5	183 ada, eski metropolitlik binasının İsa Erol'un yaptığı yağlıboya resmi.....	21
Fotoğraf 4-6	145 ada, 24 parseldeki Mecit Uluşahin Evinin ana giriş kapısı.....	22
Fotoğraf 4-7	145 ada, 24 parseldeki Mecit Uluşahin Evi Zükür Mektep Sokak cephesi.....	23
Fotoğraf 4-8	145 ada, 24 parseldeki Mecit Uluşahin Evi Tavanlıçeşme Sokak cephesi.....	24
Fotoğraf 4-9	Mecit Uluşahin Evi, giriş holü ile sofa arasındaki geçiş.....	25
Fotoğraf 4-10	Mecit Uluşahin Evi, 1-02 no'lu oda.....	26
Fotoğraf 4-11	Mecit Uluşahin Evi, 1-03 no'lu oda.....	27
Fotoğraf 4-12	Mecit Uluşahin Evi, 1-04 no'lu oda.....	27
Fotoğraf 4-13	Mecit Uluşahin Evi, 2-04 no'lu oda.....	28
Fotoğraf 4-14	Mecit Uluşahin Evi, 2-05 no'lu oda.....	29
Fotoğraf 4-15	22 ada, 8 parseldeki Hasan Esat Evi batı cephesi.....	35
Fotoğraf 4-16	22 ada, 8 parseldeki Hasan Esat Evinin Tavanlıçeşme Sokak cephesi.....	36
Fotoğraf 4-17	22 ada, 11 parseldeki Rıza Anıl Evinin Tavanlıçeşme Sokak cephesi.....	37
Fotoğraf 4-18	22 ada, 11 parseldeki Rıza Anıl Evinin batı cephesi.....	38
Fotoğraf 4-19	22 ada, 18 parseldeki Arslan Uluşahin Evi Tavanlıçeşme Sokak cephesi.....	39
Fotoğraf 4-20	22 ada, 18 parseldeki Arslan Uluşahin evinin batı cephesi.....	40
Fotoğraf 4-21	Arslan Uluşahin Evi, giriş holü ile 1. kat arasındaki merdiven.....	41
Fotoğraf 4-22	Arslan Uluşahin Evi, giriş holü ile 2. kat arasındaki merdiven.....	42
Fotoğraf 4-23	Arslan Uluşahin Evi, B-02 no'lu sofa görünüşü.....	43
Fotoğraf 4-24	Arslan Uluşahin Evi, bodrum kat mutfağındaki mermer yalak.....	44
Fotoğraf 4-25	Arslan Uluşahin Evi, bodrum kat mutfağındaki ocak.....	45
Fotoğraf 4-26	Arslan Uluşahin Evi, B-01 no'lu oda ve Tavanlıçeşme Sokak'a çıkışı.....	46
Fotoğraf 4-27	Arslan Uluşahin Evi, 1-01 no'lu oda.....	47
Fotoğraf 4-28	Arslan Uluşahin Evi, 1-07 no'lu oda.....	48
Fotoğraf 4-29	Arslan Uluşahin Evi, 1. Kattaki aydınlık.....	49
Fotoğraf 4-30	Arslan Uluşahin Evi, 2-03 no'lu sofa.....	50
Fotoğraf 4-31	Arslan Uluşahin Evi, 2-02 no'lu oda.....	51
Fotoğraf 4-32	Arslan Uluşahin Evi, 2. kat aydınlık ve çatıya çıkan merdiven girişi.....	52
Fotoğraf 4-33	Arslan Uluşahin Evi, Tavanlıçeşme Sokak cephesinden detay.....	53
Fotoğraf 4-34	Arslan Uluşahin Evi, batı cephesi.....	53
Fotoğraf 4-35	Arslan Uluşahin Evi, 2-03 no'lu sofanın tavan detayı.....	54
Fotoğraf 4-36	Arslan Uluşahin Evi, 2-03 no'lu sofanın tavan detayı.....	55
Fotoğraf 4-37	Arslan Uluşahin Evi, 2-01 no'lu odanın tavan detayı.....	56
Fotoğraf 4-38	184 ada, 1 parseldeki Mecit Uluşahin Evi ön cephesi.....	61
Fotoğraf 4-39	Mecit Uluşahin Evi, Tavanlıçeşme Sokak yönündeki bahçe giriş kapısı.....	62

Fotoğraf 4-40	Mecit Uluşahin Evi, Tavanlıçeşme Sokak (sol yan) cephesi.....	63
Fotoğraf 4-41	Mecit Uluşahin Evi, giriş holünden 1. kat sofasına bakış.....	64
Fotoğraf 4-42	Mecit Uluşahin Evi, 1-04 no'lu oda.....	65
Fotoğraf 4-43	Mecit Uluşahin Evi, 1-01 no'lu mutfak.....	66
Fotoğraf 4-44	Mecit Uluşahin Evi, 2-04 no'lu oda.....	67
Fotoğraf 4-45	Mecit Uluşahin Evi, çatı katı görünüşü.....	68
Fotoğraf 4-46	Mecit Uluşahin Evi, Işık Sokak yönü cephesi.....	68
Fotoğraf 5-47	Fatih Cami Sokak ile Tavanlıçeşme Sokak'ın köşesi.....	84
Fotoğraf 5-48	Tavanlıçeşme Sokak, 22 ada, 16-17-18 no'lu parseller.....	85
Fotoğraf 5-49	Sahil kotundan batıdaki sur kalıntılara bakış.....	86
Fotoğraf 5-50	Sahil kotundan batıdaki sur kalıntılara ve 3 no'lu burca bakış.....	87
Fotoğraf 5-51	Sur içi ve sur dışındaki binaların ilişkisi.....	88
Fotoğraf 5-52	Sahil kotundan batıdaki sur kalıntılara bakış.....	89
Fotoğraf 5-53	22 Ada, 25 ve 26 parsellerdeki bina.....	90
Fotoğraf 5-54	22 Ada, 6 ve 7 parseldeki bina.....	90
Fotoğraf 5-55	22 Ada, 9 ve 10 parsellerdeki binalar.....	91
Fotoğraf 5-56	Tavanlı Çeşme'nin İsa Erol tarafından temsili olarak yapılan yağlıboya resmi.....	94
Fotoğraf 5-57	178 ada, 5 parseldeki bina.....	95

HARİTA LİSTESİ

- Harita-1 Silivri ve çevresi; Microsoft Corp, 1998. (Ölçeksiz).....3
Harita-2 Silivri ve sahil şeritindeki yerleşim; Millias,1992. (Ölçeksiz).....7

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 4.1 Aziz Nektarios Evi'ne ait restitüsyon çizimi.....	75
Şekil 5.2 Hasan Esat Evi cephe restitüsyonu.....	91

ÖZET

Silivri, Kaleiçi, Fatih Mahallesi, Çarşıkapı, Tavanlıçeşme Sokak'da yapılan bu koruma ve değerlendirme projesindeki amaç, Kaleiçi'ndeki bu sokağın tarihsel doku içindeki yeri ve önemini belirtmek ve korunması gerekli değerler doğrultusunda bir işlev kazandırmaktır. Aynı zamanda bu çalışma Kaleiçi'nin genel yapısı hakkında da bilgi vermektedir. Bu proje yapılırken Tavanlıçeşme Sokak'da bulunan korunması gerekli kültür varlıklarının rölöve çizimleri yapılarak incelenmiştir. Günümüzde mevcut olmayan binaların ise belgeler ışığında restitüsyon çalışmaları yapılmıştır. Yeni yerleşim alanları oluşmadan önceki durumuna getirilmeye çalışılan sokaktaki binaların cephe etüdleriyle birlikte, sokağa bir işlev verilmesi de projenin kapsamı dahilindedir. Bu verilerin dahilinde bazı binaların yıkılmasına, bazılarının cephelerinin düzenlenmesine ve koruma altına alınmış binaların da restorasyonlarının yapılarak, işlev kazanmalarına karar verilmiştir. Bu proje, Silivri'nin yeni yerleşim alanı ile eski yerleşim olan Kaleiçi'nin birbirinden ayrılması gerekliliği amaçlamaktadır.

ABSTRACT

The aim of this protection and evaluation project, conducted at Silivri, Kaleiçi, Fatih District, Çarşıkapı, Tavanhçeşme Street is to specify the placement and significance within the historical aspects of this street in Kaleiçi and provide a functioning role towards values that should be protected. This study provides information on the general structure of Kaleiçi as well. While conducting this study, models of cultural assets on Tavanhçeşme Street that should be protected are made and examined. Restitution works for the buildings not present today are conducted based on the available relevant documents. The street is aimed to be brought into its appearance before the current settlement and the project also covered elevation works for new buildings and providing a function to the street. Under these data, it is decided that, the current buildings need to be demolished, some of the new buildings' front elevations need to be re-designed and restoration works for the buildings under protection need to be maintained to provide them a functioning role. This project also determines the necessity of separation of Kaleiçi which is an old settlement area from the new settlement areas of Silivri.

1. GİRİŞ

Bu çalışma Silivri, Kaleiçi, Fatih Mahallesi'nde bulunan Tavanlıçeşme Sokak'da yapılmış olan bir koruma,değerlendirme ve çevre düzenleme projesidir. Bu konuda bulunan kaynakların içeriği Kaleiçi'nde ve Silivri genelinde yapılan çalışmalardır. Bunlardan en önemlilerinden biri, Cemal Kozanoğlu'nun 1984 yılında Silivri Belediyesi Kültür Evi Yayınları tarafından basılmış olan "Her Yönüyle Silivri" isimli kitaptır. Bir diğer çalışma ise Tayfun Akkaya'nın yine 1984 yılında yapmış olduğu yüksek lisans tezidir. Bu tezde Silivri'nin tarih içindeki gelişimi ele alınırken, Kaleiçi'ndeki koruma altına alınmış evlerin tespitlerine de yer verilmiştir.

Çalışmanın amacına yönelik olarak yapılan tespitlerde; Kaleiçi'nin sınırlarını belirleyen surların yok olmaya yüz tuttuğu gözlemlenmiştir. Buradaki yanlış yapılaşma ve bakımsızlık, surların harap bir duruma gelmesine sebep olmuştur. Amaç kapsamında, imar planlarının yanlış yorumlanması sonucu ortaya çıkan bu duruma karşı önlem alınmaya çalışılmıştır.

Çalışma kapsamını dahilinde öncelikle, sur duvarlarının yeşil alanlar kullanılarak, ön plana çıkartılması sağlanmıştır. Bu surlar aynı zamanda yeni yerleşim alanı ile eskisi arasında bir sınır durumundadır. Kaleiçi'ndeki evler ise çalışmanın ikinci bölümünü oluşturmaktadır. Proje alanı olan Tavanlıçeşme Sokak'da bulunan koruma altına alınmış evlerin rölöve çalışmaları yapılmıştır. Bu rölöveler, ileride yapılabilecek olan çalışma ve uygulamalar için bir alt yapı sayılabilir. Özellikle, Tayfun Akkaya'nın tezinde bahsedilen evlerden bazılarının tamamen yok olduğu da gözönüne alınırsa, böyle bir çalışmanın Kaleiçi'ndeki bütün tescilli binalarda yapılmasının gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Çalışma alanı dahilindeki yapıların bir bölümü iyi durumdadır ancak çoğunluğunun restorasyona gerek duyduğu gözlemlenmiştir. Ancak bu çalışmada rölöveleri yapılmış olan bu binaların restorasyon projeleri bulunmamaktadır. Burada kullanılan yöntem sadece, yapıların onarım gerektiren bölümlerini resim ve rölöve ile belgelendirmek olmuştur. Mevcut yapılar dışında günümüzde mevcut olmayan, ancak yerinde kalıntıları bulunan tescil edilmiş yapı parselleri bulunmaktadır. Bu durumdaki binaların restitüsyonları bu çalışmanın bir parçasıdır. 22 ada, 8 parselde bulunan Hasan Esat Evi'nin, Anıtlar Kurulu arşivinde bulunmuş olan fotoğraflarından yararlanılarak cephe restitüsyonu çizilmiştir. 22 ada, 35 parselde

bulunan Aziz Nektarios'un doğduğu evin temel kalıntılarında ve kaynaklardan yola çıkılarak, bu yapının restitüsyon çizimleri yapılmıştır. Bu parsel yanındaki 34 ve 33 no'lu parseller ile birlikte müze-ev olarak düşünülmüştür.

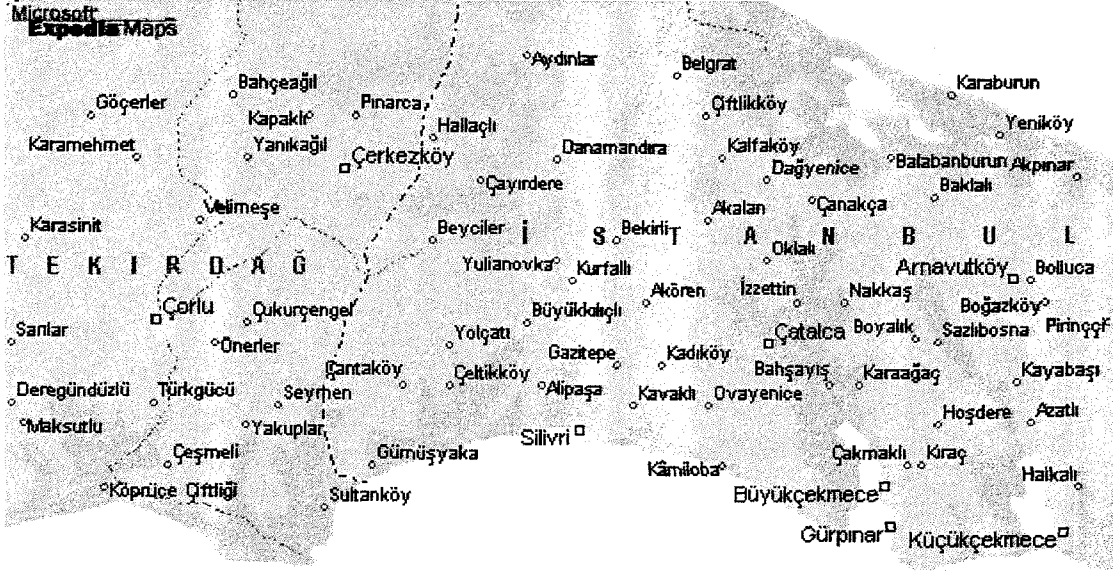
Rölöve ve restitüsyon çalışmaları yapılmış olan evler haricinde diğer parsellerde bulunan binaların büyük bir çoğunluğu yüksek katlıdır. Bu çalışmada imar planları sonucunda ortaya çıkan bu yanlış yapılaşmaya karşı önlem alınmaya çalışılmıştır. Sokakda, kat yüksekliği fazla olan binaların katları düşürülmüş ve cephelerdeki dolu-boş oranları düzenlenerek, sokak yönündeki cepheleri giydirilmiştir.

Çarşıkapı'sı ile başlayan Tavanlıçeşme Sokak aksı, projede cepheleri düzenlenmiş bir sokak olarak ilerleyip, Tavanlıçeşme'nin bulunduğu meydana sonlanmaktadır. Mevcutken cephesi meydana bakan Aziz Nektarios Evi ve arkasında bulunan Stamoulis Evi ile bu noktada; müze, açık ve kapalı sergi alanları, video-slide gösteri salonları, oturma alanlarına düşünüldü.

Proje alanında sokağın başından sonuna kadar bulunan diğer yapılara bir fonksiyon verilmemiştir. Çalışmaya başlandığında terkedilmiş bir ev olan Mecit Uluşahin Evi'nin sanat merkezine dönüştüğü örneğinde olduğu gibi, bu fonksiyonlar zaman içinde kendiliğinden ortaya çıkacaktır.

2. COĞRAFİ KONUM

2.1 Silivri'nin Yeri, Mahalle, Köy ve Kasabaları

© 1998 Microsoft Corp and/or its suppliers.

www.expediamaps.com

Harita-2.1 Silivri ve Çevresi, www.silivri.org, 1998

Silivri, Çatalca yarımadasının güney kısmında, 41,03' kuzey paraleli ile 28,20' doğu meridyenleri arasında bulunmaktadır. İstanbul'un ilçesi olan Silivri, şehrin 70 km. kadar batısında, Marmara Denizi ile E-5 karayolu (Via Egnatia)'nın arasındadır. Silivri, batı ve kuzeybatıda Tekirdağ iline bağlı olan Çorlu ve Çerkezköy, kuzey ve doğuda Çatalca, güneyde ise 35 km.'lik bir kıyı şeridiyle çevrelenmiştir. İlçe, Marmara'ya hakim 56 m. yüksekliğindeki bir tepede 778 km²lik bir alanı kaplamaktadır. Önceleri sur içinde, Fatih Mahallesi'nde bulunan yerleşme zamanla sur dışına da taşmıştır.

Fatih Mahallesi, eski kale surları içindeki mahalledir. Buraya 'Kale Mahallesi' ya da 'Yahudi Mahallesi' de denilmiştir. Silivri Türklerin eline geçtiğinde birçok Türk bu mahalleye yerleştirilmiş fakat Türkler kapalı yerlerde yaşamaya alışkın olmadıkları için zamanla sahil kısmında evler yapıp, balıkçılık ve ticaret ile ilgilenmeye başlamışlar (Kozanoğlu,1984). Bu mahallede Rum, Yahudi ve az miktarda da Ermeni asıllı vatandaş ikamet etmekteydi. Konakların birçoğu mahallenin batı

tarafında bulunmaktaydı. Evliya Çelebi Seyahatnamesinde bu mahalleden bahseder ve kalenin 47 kulesi ve 1 kapısı olduğunu, 500 hanede 12000 kişinin yaşadığını, Haydar Ağa Sarayının denize bakan güzel bir saray olduğunu, bağ- bahçesinin ise bulunmadığını yazar (Kozanoğlu, 1984).

Piri Paşa Mahallesi, Silivri'nin batısında, sahildeki mahalledir. Türkler sahil kısmında bu mahalleyi oluşturmuşlar, balıkçılık ve deniz ulaşımı ile geçimlerini sağlamışlardır. Halen mahallede aynı şekilde geçimlerini sağlayan yerli halka 'Gacal' denilmektedir (Kozanoğlu,1984). Mahalle günümüzde E-5 karayolu üzerindeki Alipaşa Köyü yol ayrımına kadar devam eder. Piri Mehmet Paşa Külliye'si bu mahallededir. Evliya Çelebi Seyahatname'sinde, Piri Mehmet Paşa Cami, imaret, medrese, darü't-ta'lim ve sübyan mektebinden, küçükü büyüklü 12 adet hanından, biri Fatih Mahalle'sinde olmak üzere iki adet hamamından, Hünkar Bahçesi'nden, Süleyman Han'ın 33 gözlü köprüsünden, sahildeki güzel evlerden, şahıslı saraylardan bahseder (Kozanoğlu,1984).

Alibey Mahallesi, iki mahallenin birleşmesiyle oluşmuştur. Belediyenin önünden başlayıp, E-5 karayolundaki bekleme durağına kadar olan yolun her iki tarafı önceleri Kasımpaşa ve Muhacir Mahallesi olduğu söylenmektedir. Alibey isimli bir şahıs bugünkü devlet hastanesinin bulunduğu yere cami yaptırmış, bu mahalleye onun ismi verilmiştir. Bugün mahalle Harmanlık'tan Muratçeşme'ye kadar olan alanı içine almaktadır.

Mahalledeki Alibey Cami, E-5 karayolu yanındaki Kır Cami, belediye dükkanlarının yanında bulunduğu yerdeki Kasımpaşa Cami Balkan Harbinde Bulgarlar tarafından yıkılmıştır. Cami halkın katkılarıyla yeniden yapılmıştır.

Silivri'nin köyleri ; Alipaşa, Akören, Çeltik, Fener, Gazitepe, Kadıköy, Kavaklı, K.Kılıçlı, B.Kılıçlı, Seymen, Yolçatı, Bekirli, Beyceler, Çayırdere, Danamandıra, Kurfalı, Sayalar, B.Sinekli(nahiye merkezi), K.Sinekli, belediyesi olan köyler; Selimpaşa, Celaliye, Kamiloba, Çanta, Gümüşyaka, Ortaköy, Çavuşlu ve Değirmenköy olmak üzere 27 adettir (Kozanoğlu, 1984).

2.2 Kentin Topoğrafyası, Bitki Örtüsü ve Akarsuları

Bölgenin topoğrafyası, hafif dalgalı düzlükler ve yüksekliği 60 m.yi geçmeyen tepelerden oluşur. Yükselti kuzeyde Marmara denizinden başlayarak daha kuzeye doğru yavaş yavaş yükselerek devam eder. Başlıca yükselti; doğuda Muratçeşme

bölgesinde Kel ve Arap Tepeler, kuzeydoğuda Hacı Hasan mevkiinde Bekçi Tepe, kuzeybatıda Sülüklü Tepeleri'dir.

Silivri'de bitki örtüsü olarak step hakimdir. Yüksekliğin arttığı noktalarda ise, rutubetin daha elverişli şartlarda olması sebebiyle,ormanlar bulunmaktadır. Günümüzdeki bitki örtüsü ise genel olarak gövdeli ağaç ve yer yer çalılıklardan ibarettir. En fazla görülen ağaçlar; gürgen, akağaç, meşe ve kayın gibi yapraklarını döken ağaçlardır. Yapraklarını dökmeyenler arasında da ardıç ve bodur meşeyi sayabiliriz. Bunların yanısıra keklik otu, yabancı nane, gegin sazları görülür.Yüksek bölgelerde 'erika arbora' denilen çalı süpürgesi görülür. Tarım alanı açmadan önce bölgede daha çok orman olduğu biliniyor.

Silivri'nin doğusundaki düzlükler deniz (4.zamana ait) ve akarsu aşınmaları sonucunda oluşmuştur. 10, 20, 55 ve 110 m.yükseklikte görülen, batı, kuzeydoğu, doğu,güneydoğu yönündeki bu taraçalar günümüze kadar yataylıklarını koruyabilmişlerdir.

Bölgede önemli akarsu yoktur. Başlıca akarsuları; Kadınlar Deresi, Tuzla Deresi, Davutça Deresi, Çamurlu Dere, Gelevri ve Kınıklı Dereleridir. Yaz aylarında derelerin suyu azalır, çoğu da kurur.

3. KENTSEL GELİŞİM

3.1 Silivri'nin Tarihi

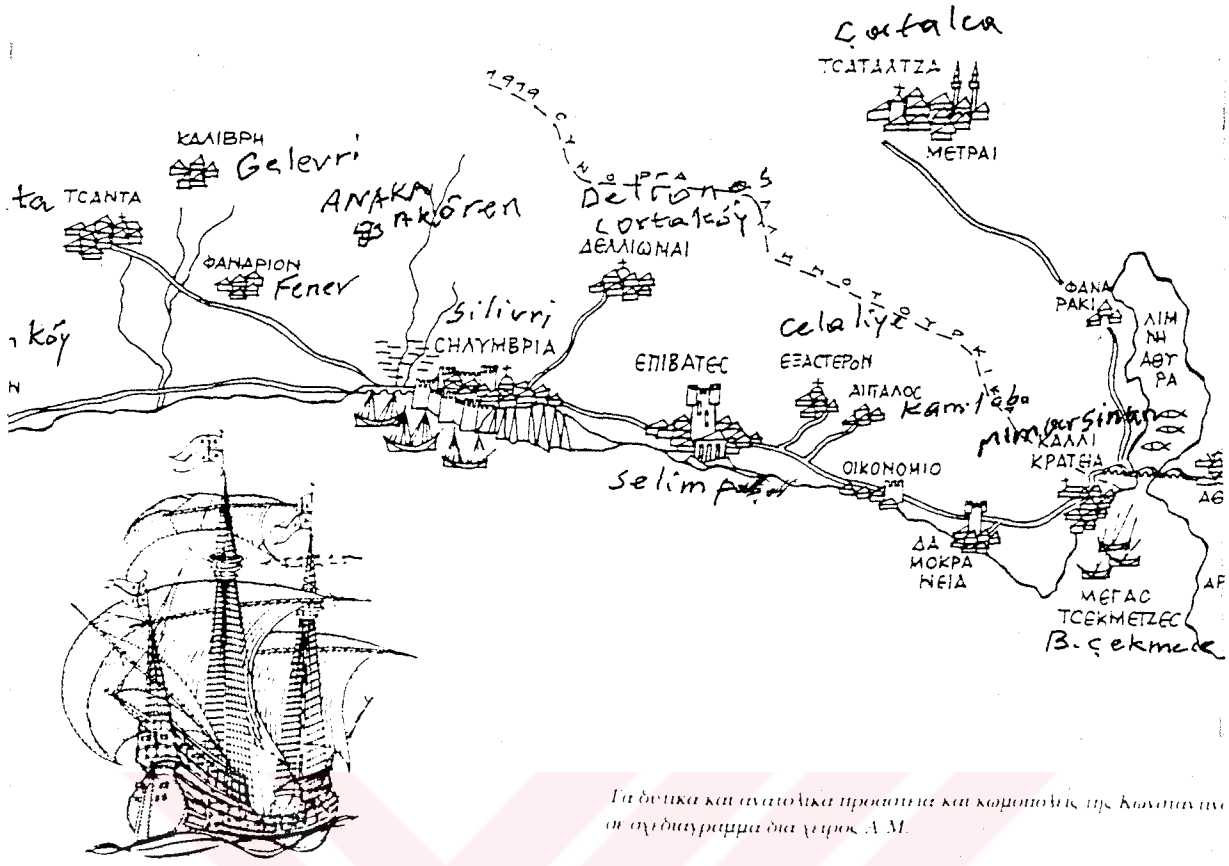
Selymbria'nın eski çağlardan beri bir yerleşim yeri olduğu yüzey araştırmalarıyla kanıtlanmıştır. Silivri'nin 10 km. batısında Kınalı'da düzleşmiş bir höyükte yapılan yüzey çalışmalarında "Geç Kalkolitik Çağ" a ait bazı keramik parçaları elde edilmiştir. Bulunan parçaların M.Ö. 3000 yıllarında yaşamış olan Troia I. dönem kültürüne ait olduğu kabul edilmektedir. Bu durum bize M.Ö. 3000'lerde burada bulunan bir yerleşimin varlığını ispatlamaktadır (Kozanoğlu, 1984).

M.Ö. 3000'den 1000 yılına kadar geçen zaman hakkında pek bilgi yoktur. Ancak M.Ö. 1200 yıllarında buraya Trakların yerleştiği kabul edilebilir.

M.Ö. 750-550 yılları arasında Yunanistan'da koloni hareketleri başladı ve gemicilikte ileri olan şehir devletleri Ege, Marmara, Karadeniz ve Boğazlarda koloni şehirler kurulmaya başlandı. Selymbria kenti de Yunanistan'ın İstmos bölgesinde bulunan Dor'lu Megara kenti tarafından kolonize edilmiştir. Selymbria, Megara tarafından kolonize edilmeden önce yani Bizans'dan önce, M.Ö.700-680 arasında meydana gelmeye başlamıştır. Megaralıların Selymbria'yı Bizans'tan önce kurduğunu kabul edecek olursak, kuruluş tarihi M.Ö. 7.yy'ın ilk yarısına rastlar.

M.Ö. 5. yy'da bütün Trakya ile birlikte Selymbria da Pers-Peloponez savaşlarının etkisinde kaldı ve Pers egemenliğine girdi. Perslerin elinde bulunan İon şehirlerinin ayaklanması ile birlikte Selymbria'nın da ihtilale katılmış olması muhtemeldir. Persler Trakya'daki egemenliklerini kuvvetlendirmek için bölgeye sefer düzenleyip, kıyı kentlerini işgal ettiler. Böylece Yunan egemenliğine bir süre ara verilmiş oldu.

M.Ö. 478-477 yılında merkezi Atina olan "Attika-Delos Deniz Birliği" adını taşıyan ve amacı Trakya'yı Pers egemenliğinden kurtarmak olan siyasi bir birlik kuruldu. Başta Byzantium olmak üzere diğer şehirlerin birliğe katılımı sağlanmıştır. Selymbria'nın adının da M.Ö. 451-450 yıllarından itibaren vergi listelerinde geçmeye başladığı görülmektedir. Selymbria'nın Odrys Devletine olan bağlılığı, Pelepones Savaşlarının başlangıcıyla Atina ile Odrys Kralının M.Ö. 431-430 yılında yapılan ittifakı sonucunda, ortadan kalkmış, Atina'nın daha güçlü etkisi altına girmiştir. Böylece Atinalılar Trakya'daki siyasi egemenliklerini güçlendirmiş oluyorlardı.

Harita-3.2 Millias, 1992 Haritası

Selymbria diğer kıyı kentleriyle birlikte Atina ile Sparta arasında M.Ö. 431 yılında başlayan ve 27 yıl süren Peloponez Savaşları sırasında birçok defalar gündeme gelmiştir. Spartanlar Yunan sömürgelerini ele geçirmişler ve Atina ile ilgilerini kesmişler, ancak M.Ö. 410'daki deniz savaşıyla tekrar Atina'nın kontrolüne geçmiştir. Selymbria'nın zaptedildiğinden bahsedilse de Selymbrialıların ordunun şehre girmesine para yardımıyla bulunarak engel olmuşlardır. M.Ö. 409 yılında şehir Atinalılar tarafından zaptedilmiş ve M.Ö. 408-407 yıllarında Atina ile yapılan birlik sözleşmesinde para ödeyerek bağımsızlığını kazanmıştır.

Peloponez Savaşlarının bitiminden sonra, Atinalılar birlik oldukları ülkeleri Spartanların saldırılarından korumak için M.Ö. 378-377 yıllarında 2. Attika-Delos Deniz Birliğini kurdular ve Selymbria bu birliğe katılmaya razı edilmiştir. Birliğin dağılmasından sonra Selymbria, Byzantium ile birlikten ayrıldı ve M.Ö. IV yy.'ın ortalarında Bizans'a bağlanmış oldu.

M.Ö.334'de Büyük İskender'in Asya seferine İstanbul değil de Çanakkale Boğazından Anadolu'ya geçerek başlaması, Bizans ile birlikte Selymbria'yı

Makedon istilasından kurtarmış oldu. M.Ö. 278-277 yıllarında Galatlar tarafından yağmalanmasından sonraki tarihlerde bölgenin önemsizleştiği görülür (Kozanoğlu, 1984).

Roma devrinde şehir hakkında pek fazla bilgi olmamakla birlikte, bu devre ait lahit parçasının bulunması Romalıların buraya gelmiş olduklarını ispatlar. Roma İmparatoru Septimius Severus Byzantion'u merkez olmaktan çıkartarak Perintos (Marmara Ereğlisi)'a bağladı. Daha sonra Büyük Constantinus (306-337) hükümet merkezini Byzantion'a taşıdı ve şehir Konstantinopolis adıyla başkent oldu. Selymbria da Türkler tarafından işgal edilinceye kadar bir Bizans kenti olarak varlığını sürdürdü.

Bizans İmparatoru Arkadius (377-408), eşi Evdoksia için Silivri kalesini yaptırarak şehrin ismini 'Evdoksiyapolis' olarak değiştirmiştir. Evdoksia öldükten sonra bu isim unutulmuştur.

412 yılından sonra Hunların Hanı Atilla'nın Balkanlara yaptığı seferlerden Silivri etkilenmedi, sadece haraç vererek varlığını sürdürdü. Hun İmparatorluğunun yıkılmasından sonra Panonya'da oturan Ostrogotların kralı Teodorik Silivri'yi işgal etti (479). Daha sonra İtalya yarımadasını işgal eden Ostrogotlar, merkezi Roma olmak üzere bir krallık kurdular. Böylece Balkanlarla birlikte Silivri de işgalden kurtulmuş oldu.

Bizansta 491 yılında imparator olan Anastasius 512 yılında Uzun Sur'u yaptırdı. 60 km. uzunluğundaki bu sur Silivri'nin 4km.batısındaki Marmara Kıyısındaki Karınca Burnu'ndan başlar ve Karadeniz kıyısındaki Evcik iskelesinde biter. Bu surlar doğal afetlere ve düşmanlara 80 sene kadar dayanabildi.

Anastasius'tan sonra I. Justinianus (527-565) zamanında Konstantinopolis, Asya-Avrupa arasında önemli bir ticaret merkezi haline geldi. Çin'den ipekçilik öğrenilerek Bizans'a getirilmiştir. Silivri ve yöresinde de birçok dut ağaçları dikilerek önemli bir ipek üretim merkezi haline getirilmiştir. 1910'lu yıllara kadar Fatih Cami sokağın başındaki Ayla apt. ile yanındaki apartmanda ipekhaneler bulunuyordu. Ancak dut ağaçları kesilip yerleri tarlaya terkedilince bu sanat da yok olmuştur.

558 yılında Kuturgur Hunları İstanbul'a kadar geldiklerinde Silivri de epeyce harap olmuştu. 588-610 yıllarında Slav ve Avarların akınları sırasında Silivri ciddi bir

zarar görmemiştir. 712 yılında Bulgarlar intikam amacıyla Konstantinopolis önlerine kadar gelerek Silivri'deki köşk ve çiftlikleri yerlebir etti. Trakya 863'de Rusların, 924'de Bulgarların saldırısına uğradı. Bu saldırılarda Silivri bir zarar görmedi.

1206 senesinde, Vize kalesinin yapılmasıyla Silivri daha da güçlendi. Vize Bulgar Çarı Kaloyan'ın ele geçirmediği kalelerden biriydi, böylece Silivri'nin savunma gücü artmış oldu. Silivri, İoannes Palailogos ve İohannes Kantakuzenos arasındaki iç çatışmalarda önemli bir rol oynamıştır.

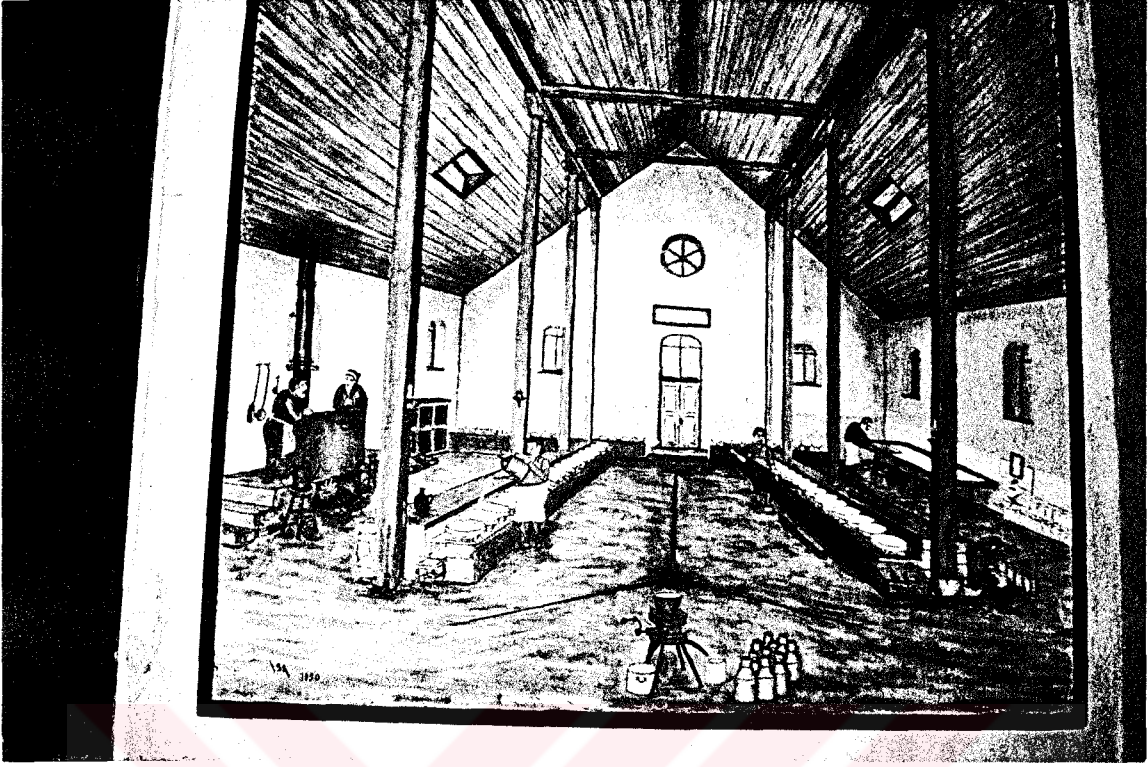
X. yy'da Silivri çok zengin bir ticaret merkezi olmuştu. Aleksios Comneos 1302 yılında Venedik ile bir antlaşma yaparak, donanma yardımı almak şartıyla Silivri'de bir ticaret kolonisi kurulmasına izin verdi. Gümrük ödemediği pazara giren Venedikliler Selymbrialıların pazarda sıkıntı çekmelerine sebep olmuşlardır.

XII. yy'da II. Haçlı seferleri sırasında Silivri zarar görmemiştir. 1344 yılında İoannes Kantakuzenos kızını Sultan Orhan'a vererek onun desteğini sağladı. Kantakuzenos'un ölümüyle Sultan Orhan Çanakkale Boğazını geçerek Trakya'ya yayılmaya başladı. Orhan, 1362 yılında öldüğünde Türkler Trakya'ya tamamen yerleşmişlerdi. Bu oran Sultan I. Murat devrinde daha da artmıştır.

Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u almak için ilerlerken birçok kale teslim olurken Selymbria ve Perinthos kaleleri direndiler. Dayı Karaca Bey bu kalelerin zaptını İstanbul'un fethinden sonraya bırakarak ilerledi. İstanbul'un fethinden sonra Selymbria Bizans'ın ortadan kalktığını anlayarak teslim oldu.

Silivri, Osmanlıların idaresine geçince, kale içindeki Apakaukos Kilisesi camiye çevrildi. Ayrıca kale içine 30-40 hane kadar Türk yerleştirildi. Kalede Rum, Yahudi ve Ermeniler oturmaktaydı. Kale dışında yerleşim yoktu. Türkler Kaleiçi'nde yerleşmek yerine sahil kısmına taşınmayı tercih ettiler. Geçimlerini balıkçılık ve deniz ticareti ile sürdürmekteydiler. Bugün Yalı Mahallesi denilen yerde halen balıkçılar oturmaktadır, bunlara 'Gacal' denilir. Gayrimüslim halk ise şarapçılık ve ipekçilikle geçimlerini sağlamaktaydılar. Yoğurtçuluk ise Türklerle birlikte gelmiş ve Rumlar da bir müddet sonra yoğurtçuluğu öğrenmişlerdir (Kozanoğlu, 1984) (Fotoğraf-1).

Silivri Bizans zamanında bir sayfiye yeri olarak kullanılmıştı. Türkler zamanında da Silivri ve çevresi padişahların ve soyluların dinlenme ve avlanma mekanı olarak kullanılmıştır.

Fotoğraf 3-1 Eski yoğurthane binasının İsa Erol tarafından yapılmış temsili bir resmi.

14 Eylül 1509 yılında meydana gelen bir zelzele sonucunda Silivri'deki kale duvarları ile birlikte birçok ev de yıkılmıştır. 45 gün süren depremden sonra Sultan II. Beyazıt Silivri surlarını da tamir ettirdi.

Kırım Harbine kadar (1853-1856) Silivri'de önemli bir istilaya rastlanmaz. Bu sırada pek çok Türk Çatalca bölgesinde iskan etmişlerdir. Silivri ticari önemini kaybetmeye başlamış ve halkın çoğu fakir durumda bulunmaktaydı. Ticaret kolları ise Rum ve Ermeni zenginlerinin elindeydi.

“93 harbi” denilen Osmanlı-Rus savaşlarından sonra (1877-1878) birçok Türk Anadolu'dan gelerek Trakya'da bulunan köylere yerleştiler ya da yeni yerleşimler kurdular. 8 Ekim 1912'de başlayan Balkan Savaşlarına hazırlıksız yakalanan Osmanlı, 30 Mayıs 1913'de barış antlaşması imzaladı. 30 Haziran'da Bulgaristan Yunanistan ve Sırbistan'a saldırınca savaş yeniden başladı. Türk ordusu Bulgarları Çatalca'da durdurabildi. Bulgarların elinde kalan Silivri ise birçok katliam ve yıkıma şahit oldu.

İstiklal Harbinde Silivri, 20 Temmuz 1920'de Yunanlılar tarafından işgal edildi, 22 Ekim 1922'de ise yerlerini İtalyanlara bıraktılar. 1 Kasım 1922'de Türklere teslim edilen şehirdeki Rumlar ile Yunanistan'da kalan Türkler değiştirildi.

Silivri vakfiyede Vize Livasına bağlı bir kaza olarak görünüyor. Uzun bir müddet de Rumeli Eyaletine bağlı olarak kaldı. 1839 Tanzimat Fermanı'ndan sonra İstanbul Zaptiye Nezaretince yönetildi. 1856'da Havas-I Hümayün'a bağlı kadılıklardan biri olarak yönetildi ve 1867'de kaza oldu. 1876'da Çatalca'nın kazası halini aldı. 1898'de Çatalca İstanbul'a kaza olarak bağlanınca Silivri de İstanbul'un bir kazası olarak kaldı.

3.2 Silivri Kalesi ve Kapıları

Silivri Kalesi dikdörtgen biçimlidir. Denize dik bir eğimle inen kayalıkların bulunduğu güney cephesi haricinde 3 tarafı surlarla çevrilidir. Surların batı kenarı 370 m. , kuzey kenarı 350 m. ve doğu kenarı 310 m. uzunluktadır. Kalenin alanı yaklaşık 120.000 m²'dir (Pafta-1).

Surlar incelendiğinde güney cephesinin batı ucunda toprak erozyonu sonucu yıkılmış olan bir burcun kalıntılarına rastlanır (Fotoğraf-2).

Silivri'nin bir liman kenti olduğunu ve de M.Ö. koloni şehri olarak kullanıldığını düşünürsek burcun yanında limanla bağlantı kuran bir kapının olduğu ihtimali muhtemeldir.

Liman kapısı dışında şehrin, İstanbul'u Adriyatik Denizi'ne bağlayan "Via Egnatia"ya açılan üç adet kapısı olduğu görülür. Günümüzde bu kapılardan sağlam olarak kalan olmamıştır, ancak kalıntılarına rastlamaktayız.

Çarşı Kapısı kuzey surlarının batı köşesindedir. Bugünkü çarşı düzeyinden yukarıda olan kapıya ulaşmak için önce güneye sonra da batıya doğru çıkan rampalı bir yol kullanılıyordu. Böylece saldırmak için gelenler surlara paralel bir şekilde ilerleyerek kapıya ulaşabiliyorlardı. Kapının batı kısmı 1950'li yıllarda halen mevcutken günümüzde tümüyle yıkılıp yok olmuştur.

Orta Kapı surların ortasında şimdiki Abdulgani Mescit Sokağı üzerinde bulunmaktaydı. 1950'li yıllara kadar bu kapının neredeyse tamamı duruyordu. 1970'li yıllara kadar ise kapının doğu kanadının muylusunun (dönme ekseninin) dayandığı mermer taş, lentosunu oluşturan mermer blokların bir kısmı ile sekizgen

doğu-batı burçlarının bir bölümü halen mevcuttu (Kozanoğlu, 1984). Kapının sadece bir parçası harap bir halde günümüze kadar kalabilmiştir. Çevresi yüksek apartmanlarla çevrili bu kalıntı da diğerleri gibi bakımsız bir durumdadır. Burçların kaplama taşları ile yazıtların bir bölümü yakındaki bir evin bahçesinde bulunmuştur. Şu anda Bizans sarnıcının içindeki müzede koruma altına alınmışlardır. İki burcun arasındaki mesafe 12.60 m., kapının genişliği 4.20 m., kapının dayandığı duvarların eni 4 m. imiş. Büyüklüğü 40x21.5x18 cm.'den oluşan 8 sıra taş ve 40x4.5 cm. boyutunda 5 tuğla sırasından oluşan surların arasındaki harcın kalınlığı ise 8 cm.'miş. Kapının yanındaki burçların 3 farklı dönemde oluştuğu anlaşılmaktadır. Asıl surlardan 4.35 m. ileriye çıkan birinci kısım ilerledikçe kalınlığı artan duvarlardan oluşuyordu. Bundan 0.95 m. daha önde olan kapının üzerinde bulunduğu ikinci kısım vardı. Böylece kapı surlardan 5.30 m. daha ileride bulunuyordu. İleri gittikçe darlaşması nedeniyle burçların sekiz köşeli olmasına sebep olan üçüncü bölüm ise 3.50 m. uzunluğundaydı (Dirimtekin, 1965).

Fotoğraf 3-2 Surların batı cephesindeki bir burç kalıntısı.

Kır Kapısı surların doğu ucunda Çiftlik Sokağı'nın Fatih Mahallesi'ne girdiği yerdedi. Yerine bina yapılmadan önce doğu ve batı burçlarının kalıntıları bulunmaktaydı. Kapı 15 m. genişliğinde doğu burcunun köşesinden 1.50 m. kadar içerideydi.

Burçlar arasında 6.40 m. kadar mesafe bulunmaktaydı. Surlar iki sıra 36x87 cm, 28x96 cm büyüklüğündeki taşlardan sonra 21x47 cm, 17x35 cm boyutlarındaki taşlardan orta bölümü oluşturulmuş ve daha yukarıda 5x36 cm'lik tuğlalarla beş sıralı bir hatıl meydana getirilmiş. Harç iri tuğla kırıntılıymış. Burcun iç cephesi aynı yapı tekniğiyle ancak yedi tuğla hatılıyla yapılmış. Evliya Çelebi'nin Seyahatname'sine göre şehrin yalnızca bir kapısı vardır, ancak bunun doğru olmadığı açıktır (Kozanoğlu, 1984).

Silivri'de ilk surların kimler tarafından ve hangi yıllarda yapıldığının bilinmemesine karşın, kentin kuruluşu sırasında yapılmış olan bu surların sonraki yüzyıllarda onarılıp, genişletilip, yenilediği görülmektedir. Günümüzde kentin ilk dönem surlarından iz kalmamıştır.

İustinianos onarımlarından ise pek az kalıntı görülür. Surların kuzey cephesinde Orta Bizans (9-12.yy.) dönemi özellikleri gösteren bölümler görülür.

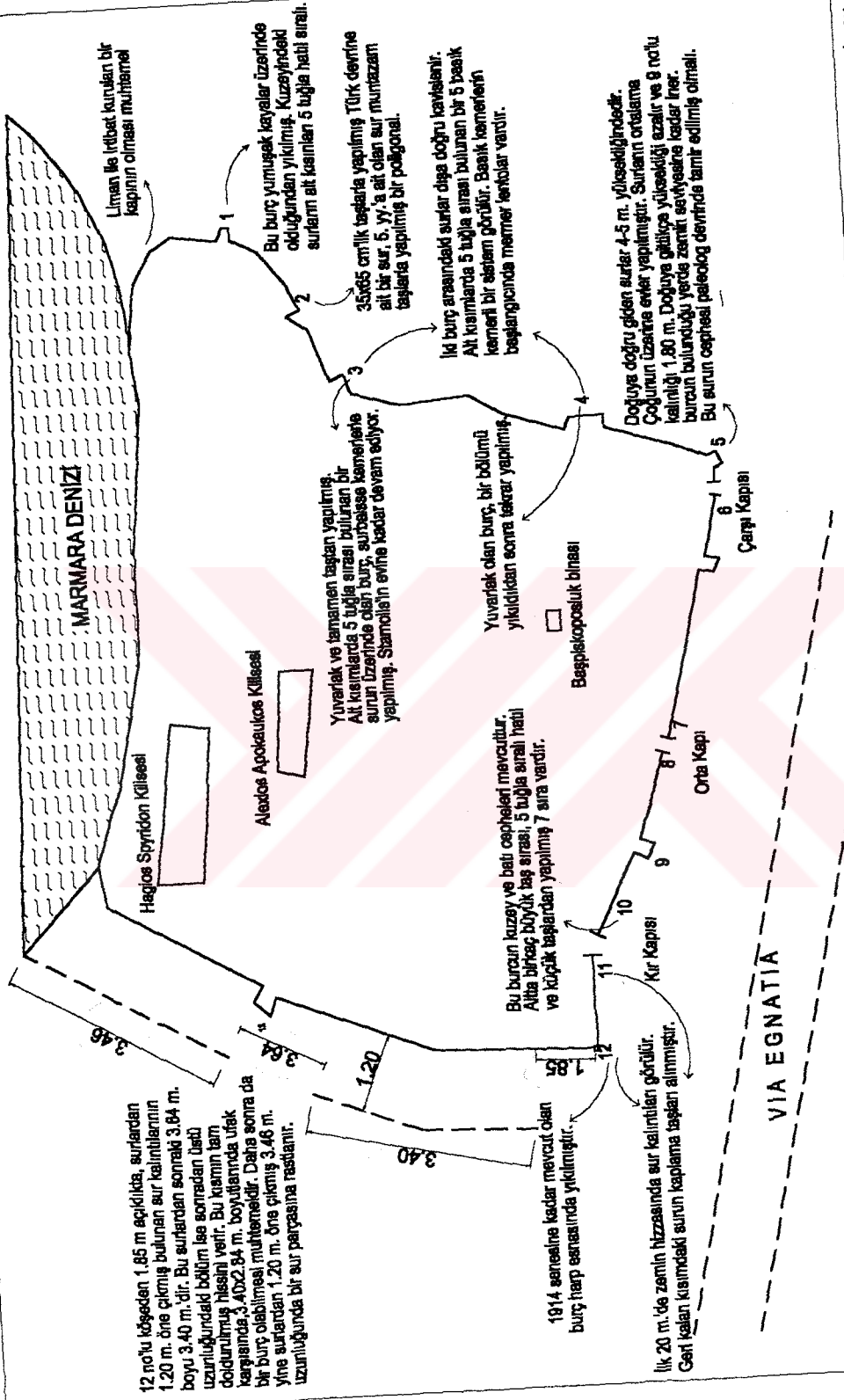
İmparator Anastasius tarafından 512 yılında yapılan 60 km. uzunluğundaki 'Uzun Sur' bir depremde yıkıldıktan sonra İmparator İustinianos 6. yy.'da surları onartmıştır. Prokopius surlarla birlikte Silivri Kalesi'nin de onartıldığını yazar. 8. yy.'da İmparator Konstantinos Silivri surlarını yeniden onarttı.

813'de Bulgar Kralı Krum, Silivri surları ile birlikte ev ve kiliseleri de yıktırdı. 855 yılında İmparator 3. Mikail surları yeniletti. İmparator İohannes Kantakuzenos'a kadar da önemli bir onarım görmedi.

2.Beyazıt döneminde 'Kıyamet-i Suğra' denilen büyük depremden sonra yıkılan surlar hemen onartılmıştır. Bundan sonra Osmanlı dönemi süresince sınırlardan uzak olduğundan dolayı surlar tekrar bakım ve onarım görmemiştir. Ancak Silivri Edirne-İstanbul yolu üzerinde olduğundan önemini tamamen yitirmemiştir.

P-1

Y.T.O. MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEZZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLÜK ZOROĞLU - 8776002

KALEİÇİ ŞEMASI

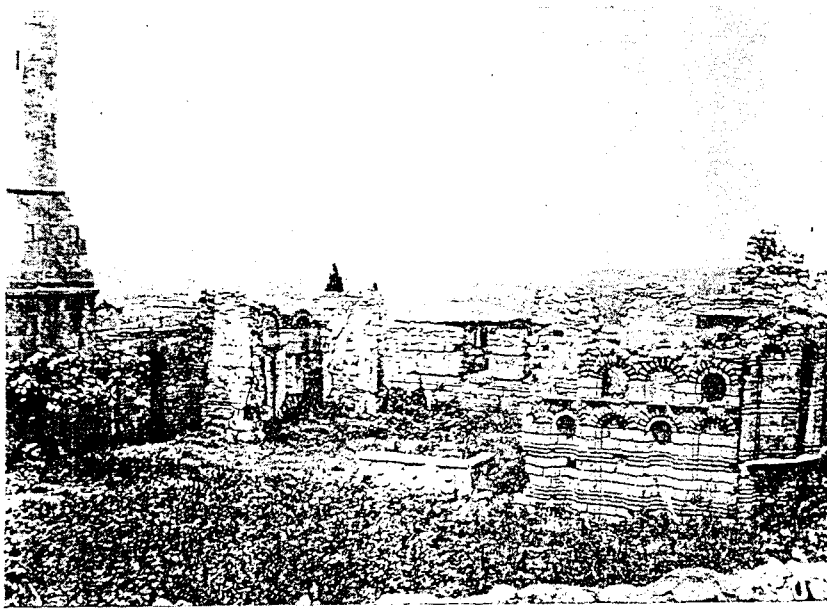
Pafta-1

SİLİVRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

3.3 Silivri’de Eski Cami ve Kiliseler

İlk yapımı Bizans döneminde olan Hagios Spyridon Kilisesinin, Piri Mehmet Paşa Camisinin arka tarafında olduğu sanılmaktadır (Eyice, 1969). Geçen yüzyılın sonlarında, kubbesi delinmiş, harap bir durumda olan yapının 1881’de, Mimar Mavrides tarafından onarıldığı, büyük ihtimalle yeniden yapıldığı anlaşılmaktadır (Kozanoğlu, 1984). Günümüzde, muhtemelen yapının bulunduğu yerdeki yeni yapılardan dolayı izlerini görememekteyiz.

Yine Bizans dönemine ait olan kale içindeki Alexios Apokaukos Kilisesi, şehrin en büyük kilisesiydi. 915 tarihindeki Bulgar istilası sırasında tahrip edilmiştir (Dirimtekin, 1965). 1854 yılında Silivri’den geçen bir Fransız olan E. Jouve (1815), binanın harap bir durumda olduğundan bahseder. A. Stamulis 1872 tarihli mektubunda, binanın içinde iki kat halinde yassı, dikdörtgen kesitli payeler olduğunu, duvarlarında freskolar ve üzerlerinde monogramlar bulunduğunu yazar (Eyice, 1969). İstanbul’un fethinden sonra Fatih veya Hünkar adıyla camiye dönüştürülmüş ve günümüzde halen mevcut olan minaresi eklenmiştir.

Fotoğraf 3-3 Silivri Kilisesi, Eyice, 1969

Piri Mehmet Paşa Külliyesi, 1521 tarihli vakfiyeden anlaşıldığına göre, misafirhane, imaret, yemekhane, misafirlerin yemeklerini pişirmek için bir mutfak, kiler, fırın, odunluk, misafirlerin hayvanları için ahır, müderrise, imama ve camii şerif hatibine olmak üzere üç oda ile yine üçü müezzinlere ve muarife, diğer üçü ise ehli vazaiften ve saireden kimselere tahsis edilen altı oda daha, medrese, medrese yakınında yetim çocuklar için bir mektep, darüttalim, Belgrad Kalesinden gelip konaklayanlar için mutfak, yemekhane, ahır, fırın, odunluk ve imaretlerde bulunan diğer hizmet binalarından oluşmaktadır (Akkaya, 1984). Ancak günümüzde cami dışında sağlam bir durumdaki yapısı yoktur. Bütün külliyelerde olduğu gibi burada da camii, külliyenin hüvesini teşkil etmektedir. Daha yüksek bir set üzerine inşa edilmiştir. Tamamen kesme taş ile yapılan caminin önünde , ortalama beş metre çapında, beş kubbe ile örtülü bir son cemaat yeri bulunmaktadır. Kubbeler, sivri kemerler üzerine oturmaktadır ve her kemerin kilit taşı üzerinde , daha sonra mihrapta ve mezarın iki yanında göreceğimiz dönen gül motifi bulunmaktadır. Alttaki ve üstteki bronz çemberlerle çevrilen zarif sütunların üzerinde mukarnas başlıklar vardır. Son cemaat yerinin iki tarafı kapalı olup üstünde ikişer pencere vardır. Zemini mermer döşemelidir ve girişin iki tarafında zemin biraz yükseltilmiştir. İlk zaviyeli camilerde olduğu gibi burada kubbeli, kapalı avlu yerini tutan mekan mevcut olmayıp, doğrudan son cemaat yerinden büyük kubbeli ibadet mekanına geçiliyor, iki yanında birer oda yer alıyor (Engiz, 1969). Bunlar bir kapı ile ibadet mekanına, bir kapı ile dışarı bağlanıyor. Büyük mekanın kible cihetinde yarım kubbeli, dışarı taşkın bir mihrap kısmı inşa edilmiştir. Bu kısım yan mekanların yüksekliğine eşittir. Caminin minaresi sağdaki kubbeli küçük mekanın içine yerleştirilmiştir. Kaidesi sağ yan mekanın bir köşesini işgal etmektedir. Bu sebeple bu oda içten diğer odaya nazaran daha küçüktür. Fakat dış görünüş olarak birbirine eşittirler. Minarenin kaidesi ilk yapıdan , üst kısım ise H. 1179 (M. 1765) deki tamirden kalmadır. Bir Şerefesi ve Barok özellikler gösteren taştan bir külâh kısmı vardır. Cami tamamen muntazam kesme küfeki taşından inşa edilmiş olup duvarları oldukça kalındır..Duvar kalınlığı büyük mekanda 1.47 m. , yan mekanlarda 1.32 m.'dir.

3.4 Silivri'deki Tescilli Sivil Mimarlık Örnekleri

T.C. Kültür Bakanlığı İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 28.09.1993'de aldığı 3216-2 no'lu karara göre tescilli sivil mimarlık örnekleri şunlardır :

22 ada 8, 18, 29, 44 no'lu parseller, 145 ada 22 no'lu parsel, 170 ada 11 no'lu parsel, 177 ada 8 no'lu parsel, 184 ada 1 no'lu parsel, 22 ada 11, 13, 22, 31 no'lu parseller, 145 ada 4, 5, 24 no'lu parseller, 146 ada 13, 24, 25, 31 no'lu parseller, 149 ada 2 no'lu parsel, 152 ada 1, 3, 4, 5, 7, 8, 10 no'lu parseller, 154 ada 8, 9, 10, 11, 12, 13 no'lu parseller, 155 ada 4, 5, 6, 7 no'lu parseller, 159 ada 1, 4 no'lu parseller, 161 ada 7 no'lu parsel, 162 ada 1, 4, 5, 6, 7, 9, 10 no'lu parseller, 163 ada 5, 6, 10, 11 no'lu parseller, 164 ada 1, 2, 3, 4, 7, 12, 15 no'lu parseller, 166 ada 5 no'lu parsel, 167 ada 5, 6, 10, 11, 12 no'lu parseller, 170 ada 8, 9, 12, 13, 14, 19, 20 no'lu parseller, 171 ada 2, 3 no'lu parseller, 173 ada 7, 8, 13 no'lu parseller, 175 ada 5, 21, 23 no'lu parseller, 177 ada 5, 12 no'lu parseller, 178 ada 2 no'lu parsel, 181 ada 1 no'lu parsel, 183 ada 3 no'lu parsel, 184 ada 2, 3 no'lu parseller, 186 ada 4, 7 no'lu parseller, 187 ada 1, 2, 5, 13 no'lu parseller, 291 ada 3 no'lu parsel, 292 ada 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15 no'lu parseller.

4. PROJE ALANI : Kaleiçi Mahallesi, Çarşıkapı, Tavanlıçeşme Sokak

4.1 Doğal Verilerin Biçime Etkisi

Güneyde Marmara Denizi'yle ve kuzeyinden geçen Via Egnatia yol aksı ile sınırlanan Kaleiçi Mahallesi'nin ana cadde aksları kuzey-güney doğrultusunda eğimi artarak ilerler. Bu aksların başlangıç noktalarını kalenin üç kapısı olan; Kır Kapısı, Ortakapı ve Çarşıkapı oluşturmaktadır. Kalenin içindeki diğer sokaklar bu aksları dik kesen sokaklardan oluşmaktadır.

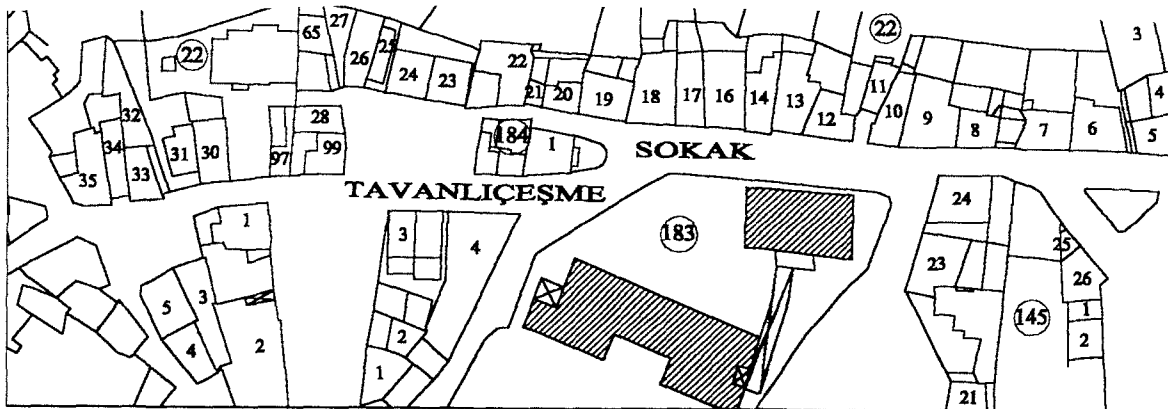
İncelenmekte olan Tavanlıçeşme Sokağı da kuzey-güney doğrultusunda, Çarşıkapısı ile başlayan bir arterdir. Batı surları doğrultusunda ilerleyen sokakta surların üzerinde konumlanmış olan evler bu aksın oluşmasında etken olmuştur (Pafta-2). Sokaktaki evler, yer yer iyice dikleşerek devam eden eğime uygun bir şekilde planlanmıştır. Bitişik nizamda sıralanmış, giriş kapısı yol cephesinde olan evlerin diğer cepheleri deniz manzarası yönüne ya da bir bahçeye açılmaktadır. Sokak yönündeki cumbalı giriş cepheleri üst katlarda yaşama mekanı olarak düşünülmüşken, bahçe yönünde ise dinlenme bölümleri yer almaktadır.

Yeni yapılaşmaların da aynı veriler doğrultusunda yönlenmiş olması, bölge için en doğru yerleşimin de böyle olduğunu kanıtlamaktadır.

4.2 Proje Alanındaki Tescilli Yapılar

Çalışmanın yapıldığı Tavanlıçeşme Sokak'da, 1993 yılında alınmış olan kurul kararıyla tescil edilmiş birçok yapı parseli bulunmaktadır. Bu yapılardan bazıları günümüze kadar gelebilmiş, bazılarıysa tamamen yok olmuştur. Bu konu başlığı altında; mevcut olan binaların rölöve çalışmaları yapılmış, mevcut olmayan bazılarının ise belgeler yardımıyla restitüsyon çizimleri yapılmıştır.

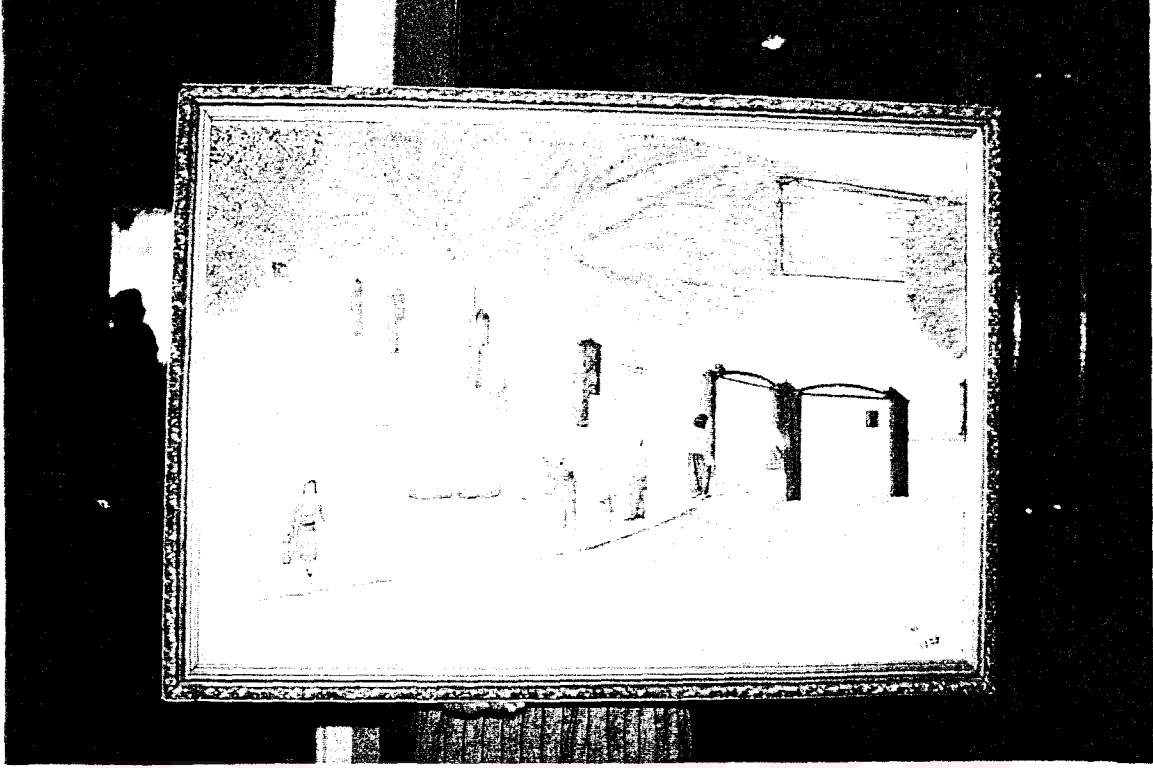
4.2.1 183 ada, Turgut Reis İlkokulu

Silivri, Kaleiçi, Fatih Mahallesi, Tavanlıçeşme Sokak, 183 adada bulunan Turgut Reis İlkokulu'nun bulunduğu yerde, Akkaya (1984), Eski Metropolitlik (Ortodoks Başpiskoposluğu), binasının bulunduğu bahsederek. Bina günümüzde mevcut değildir (Fotoğraf 4-4). Silivri'de yaşayan İsa Erol isimli bir kişinin yapmış olduğu resimde , burada görünen binanın zemin katı kagir, üst katı ahşap olan iki katlı bir yapı olduğu görülmektedir (Fotoğraf 4-5).

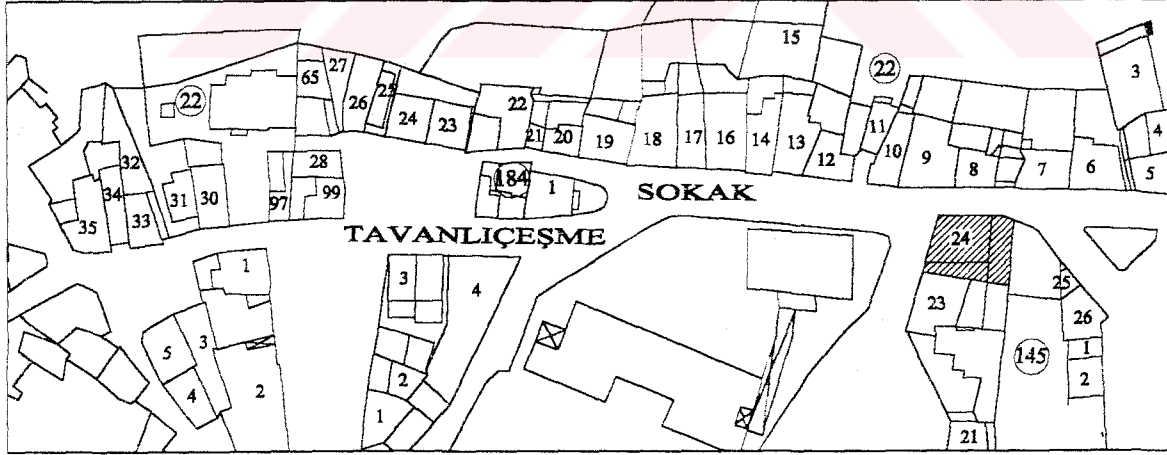

Fotoğraf 4-4 TurgutReis İlkokulu ek binası.

Fotoğraf 4-5 TurgutReis İlkokulu ek binasının eski durumunu gösteren temsili resim.

4.2.2 145 ada, 24 parseldeki Mecit Uluşahin Evi

Silivri, Kaleiçi, Fatih Mahallesi, Tavanlıçeşme Sokak ile Zükür Mektep Sokak'ının kesişimindeki 145 ada, 24 parselde bulunan Mecit Uluşahin Evi, Yanaki Çorbacı tarafından yapılmıştır. Eğimli bir arazide bulunan bina, kagir bir bodrum kat üzerindeki iki ahşap kattan oluşur. Ana giriş kapısı (Fotoğraf 4-6) Zükür Mektep

Sokak cephesi (Fotoğraf 4-7) üzerinde olan yapının, bodrum katının Tavanlıçeşme Sokak üzerinde ayrı bir girişi de vardır (Fotoğraf 4-8).

Fotoğraf 4-6 Mecit Uluşahin Evi ana giriş kapısı.

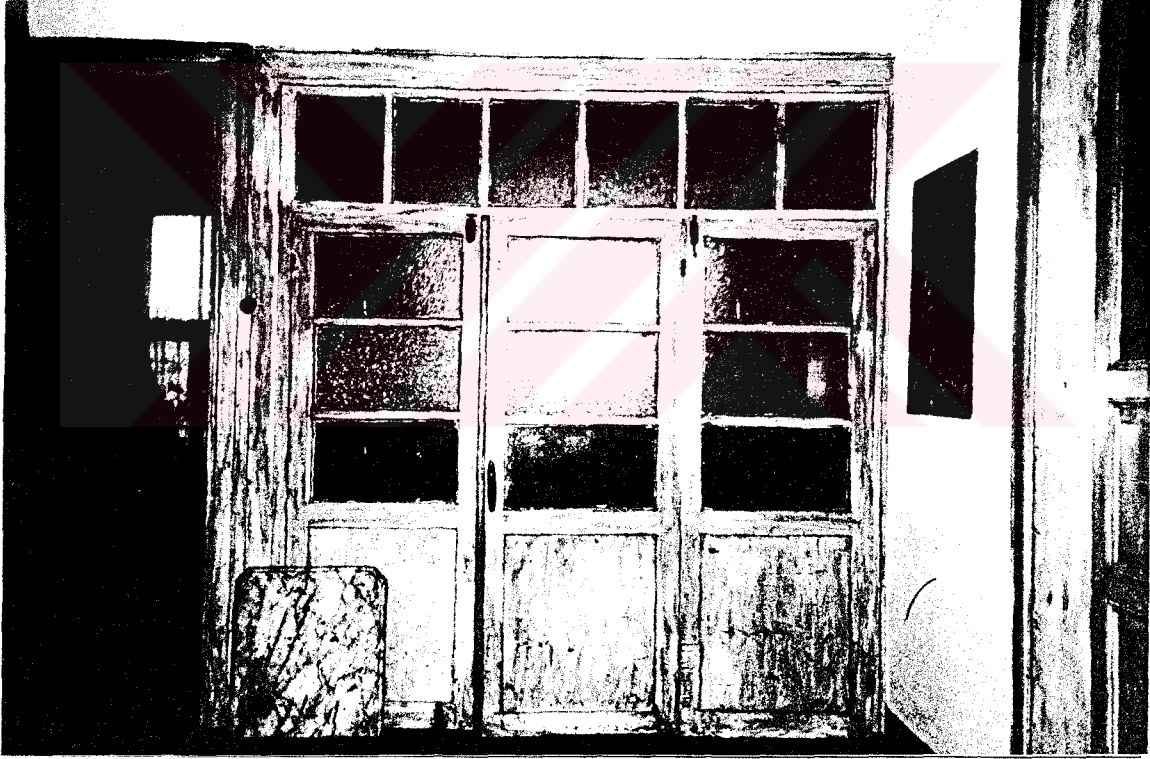
Fotoğraf 4-7 MecitUluşahin Evi, Zükür Mektep Sokak cephesi.

Fotoğraf 4-8 Mecit Uluşahin Evi, Tavanlıçeşme Sokak cephesi.

Giriş kapısından girildiğinde, Z-01 giriş holü mekanından basamaklarla 1-07 no'lu sofaya geçilir (Pafta-9). Giriş holünden sofaya katlanır ahşap bir kapıyla geçilir (Fotoğraf 4-9). Sofâ ile merdiven kovası cam bölmeli ahşap bir paravan yardımıyla birbirinden ayrılmıştır. Merdiven kovalarına bu paravan üzerindeki kapılarla geçilir. Bodrum kata inen 1-09 no'lu merdiven holüne açılan wc ile birlikte bahçeye açılan başka bir kapı daha bulunur. Sofadan, 1-02 no'lu oda (Fotoğraf 4-10), 1-03 no'lu oda (Fotoğraf 4-11) ve 1-04 no'lu oda (Fotoğraf 4-12), 1-05 no'lu banyo ve 1-06 no'lu mutfak mekanlarına geçilebilir (Pafta-9). 1-03 ve 1-04 no'lu odalar birbirlerinden ahşap katlanır bir kapı ile ayrılırlar (Fotoğraf 4-11). İkinci kata çıkan ahşap merdivenler doğrudan 2-01 no'lu sofa mekanına çıkar (Pafta-10). 2-02 no'lu oda, 2-03 no'lu oda, 2-04 no'lu oda (Fotoğraf 4-13), 2-05 no'lu oda (Fotoğraf 4-14) ile 2-06

no'lu wc'ye bu sofadan ulaşılır. 2-05 no'lu odadaki portatif basamaklarla ulaşılan kapı, arka bahçeye bakan bir mekana açılır. Sur duvarlarıyla sınırlanmış bahçeye, giriş kapısının yanındaki bir kapıyla ulaşılabilir. Bina řu anda Mecit Uluşahin Sanat Merkezi olarak hizmet vermektedir.

Fotoğraf 4-9 Mecit Uluşahin Evi, giriş ile sofa arasındaki kapı.

Fotoğraf 4-10 Mecit Uluşahin Evi, 1-02 no'lu oda.

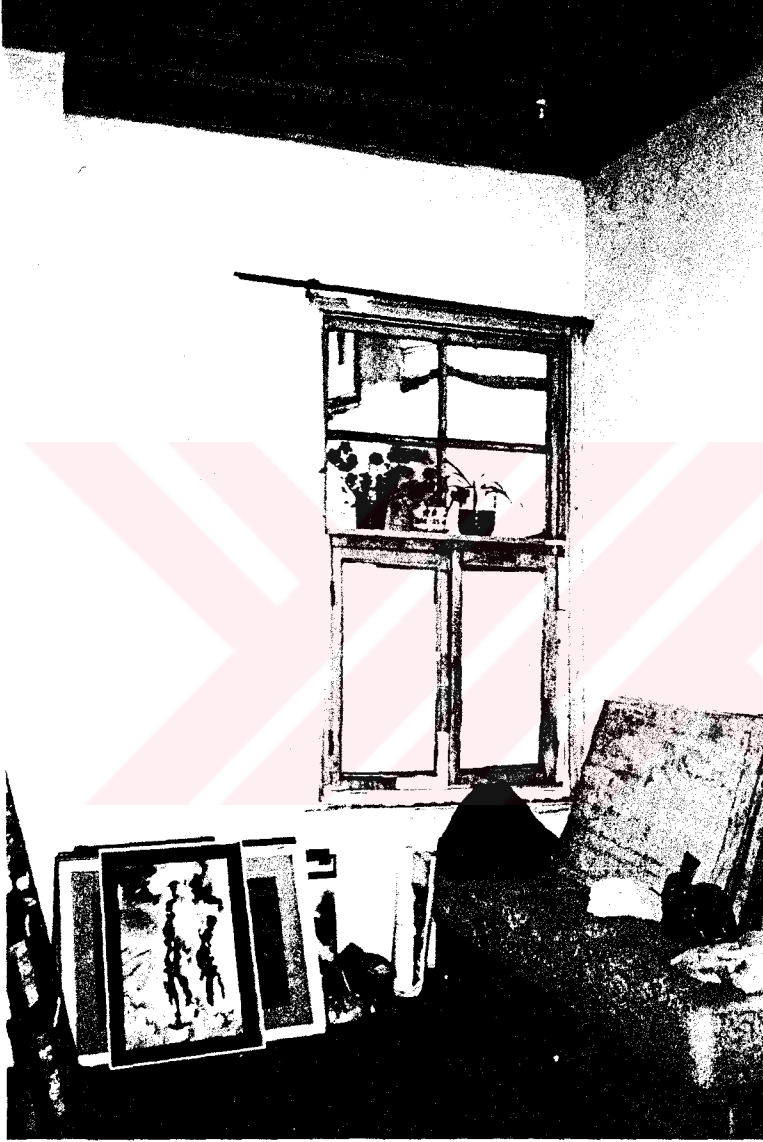
Fotoğraf 4-11 Mecit Uluşahin Evi, 1-03 no'lu oda.

Fotoğraf 4-12 Mecit Uluşahin Evi, 1-04 no'lu oda.

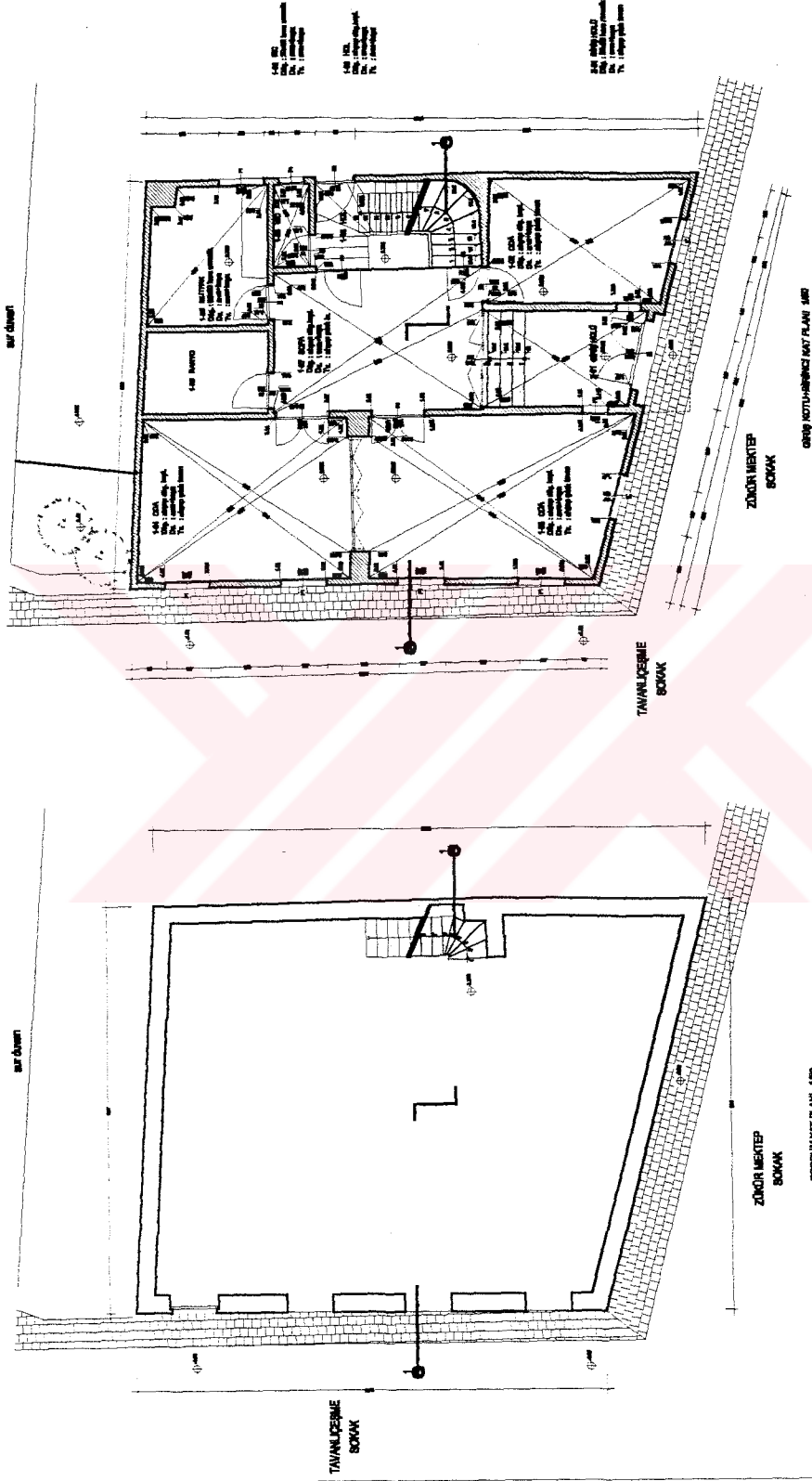
Fotoğraf 4-13 Mecit Uluşahin Evi, 2-04 no'lu oda.

Fotoğraf 4-14 Mecit Uluşahin Evi, 2-05 no'lu oda.

P-9

Y.T.Ü.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

YONETİCİ : DOÇ. DR. NEYZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZOROBLU - 8775002

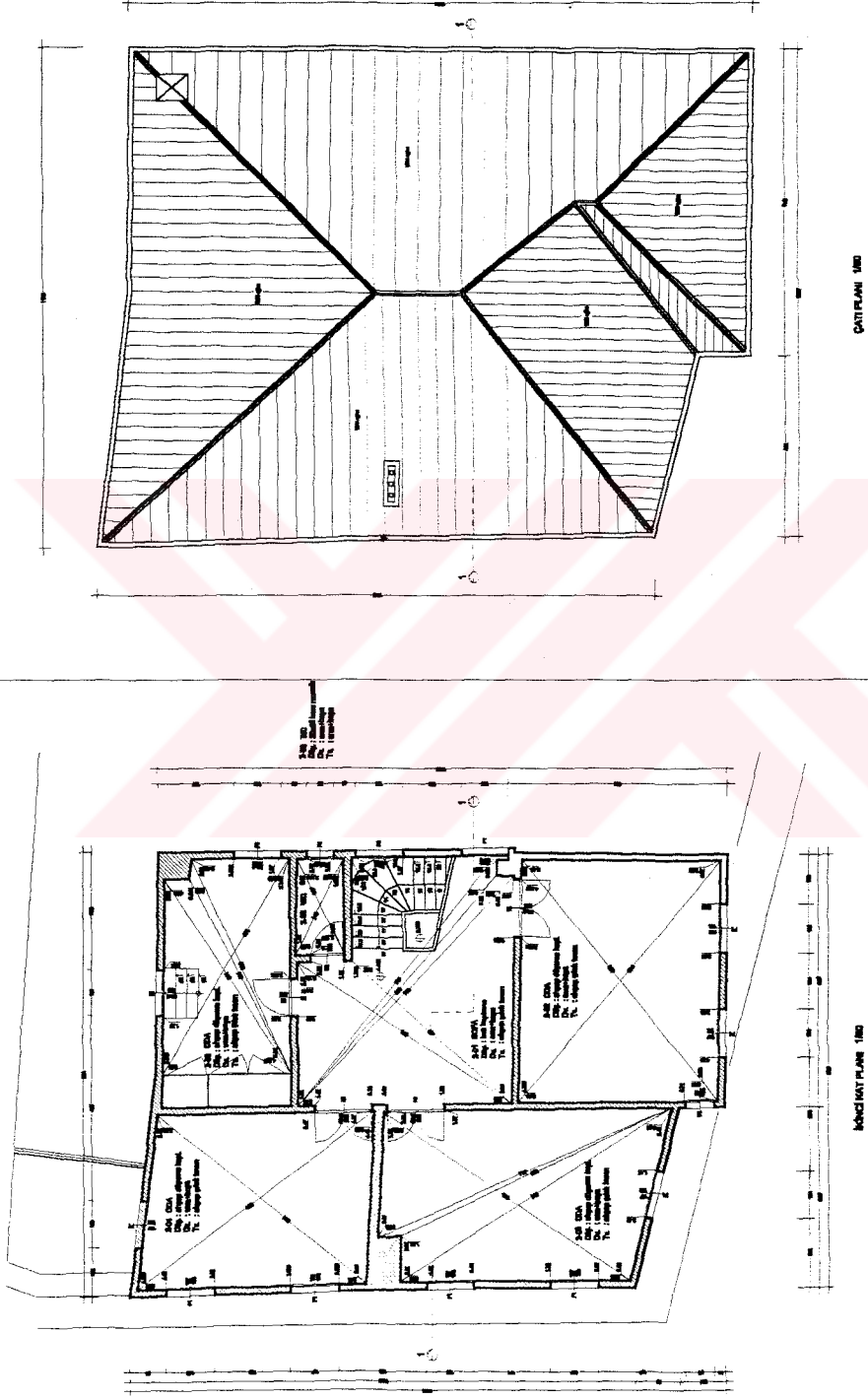
145 ADA, 24 PARSELEDEKİ
MECİT ULLUŞAHİN EVİ

SİLİVRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

Pafta-9

P-10

Y.T.Ö.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

ÇATI PLANI 1/50

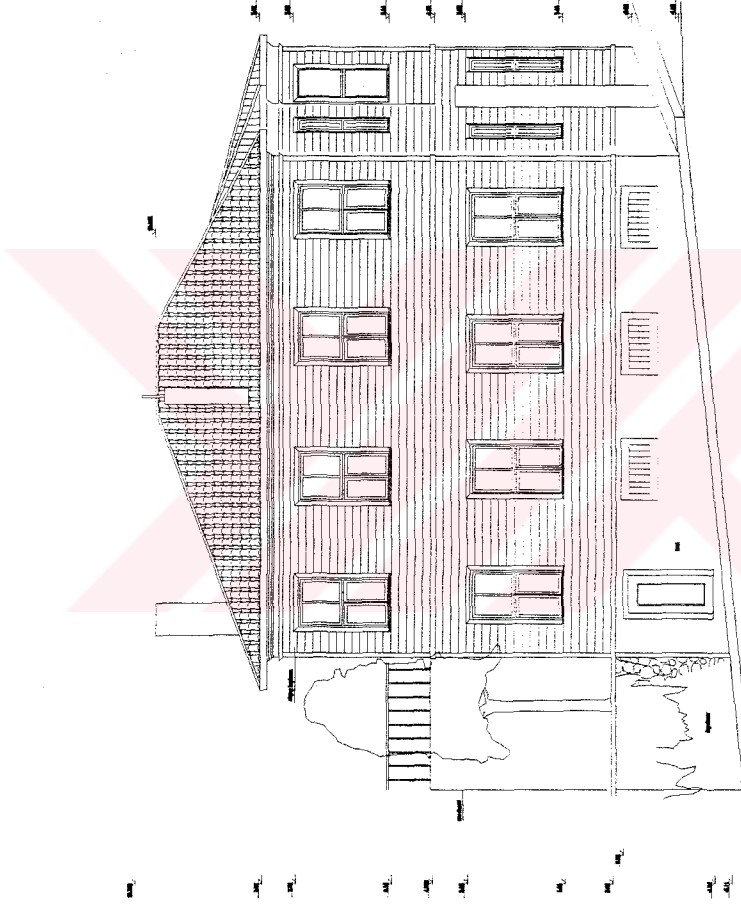
KATI PLANI 1/50

YÖNETTİĞİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZOROĞLU - 8775002145 ADA, 24 PARSELDEKİ
MECİT ULUŞAHİN EVİSİLİVRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

Pafta-10

P-11

Y.T.Ö.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

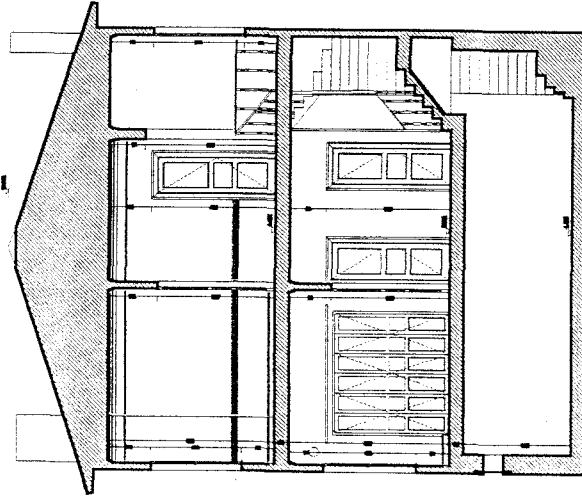
BÖLÜMÜN GÖRÜŞÜ 1/200

SİLİVRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ145 ADA, 24 PARSELDEKİ
MECİT ULUŞAĞIN EYİYÖNETTİĞİ : DOÇ. DR. NEYZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZOROĞLU - 9776002

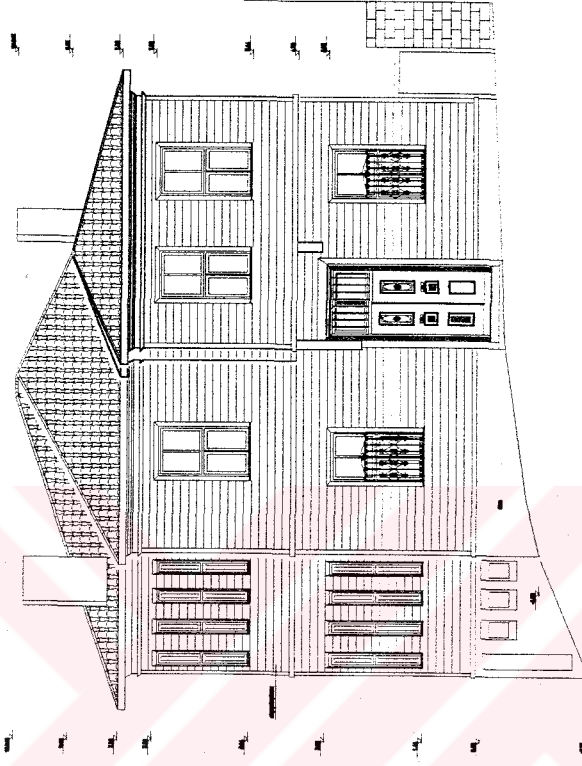
Pafta-11

P-12

Y.T.Ö.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE ve RESTORASYON ANA BİLİM DALI

1-1 KESİTİ 1/50

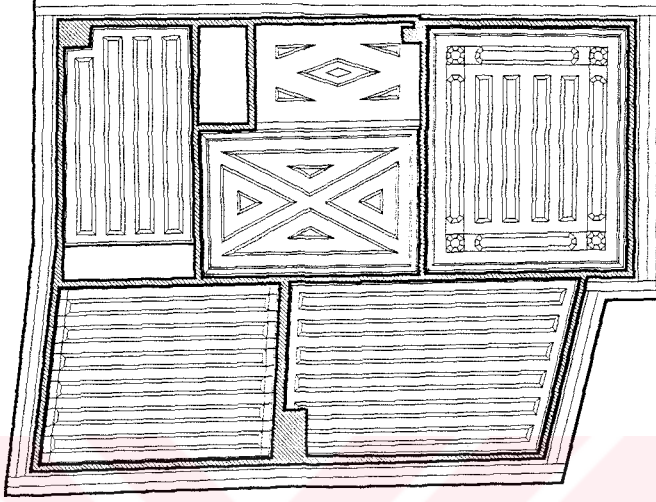
ÖN GÖRÜNÜŞ 1/50

SILVİRİ, KALEİÇİ, FATH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA ve DEĞERLENDİRME PROJESİ145 ADA, 24 PARSELDEKİ
MECİT ULUŞAHİN EVİYÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZOROĞLU - 8776002

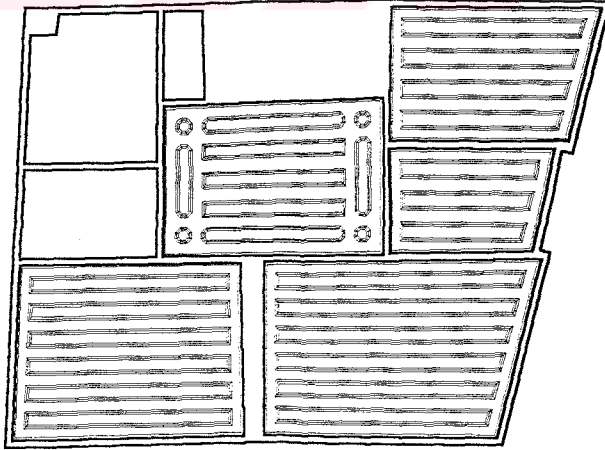
Pafta-12

P-13

Y.T.Ü. MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

MEÇİT KATI TAVAN PLANI 1/50

GİRİŞ KATI-İBİNCİ KATI TAVAN PLANI 1/50

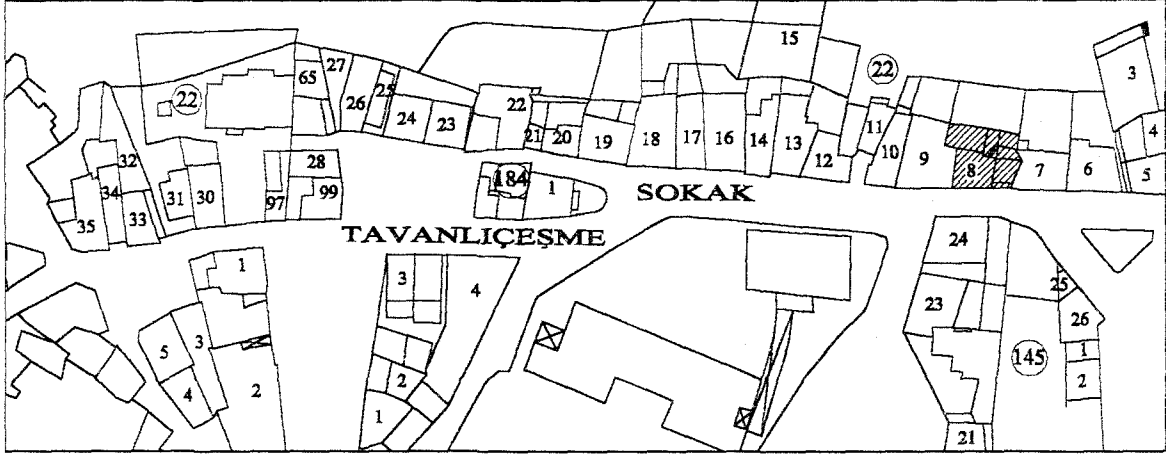
YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZORBOĞLU - 9775002

145 ADA, 24 PARSELEDEKİ
MECİT ÜLÜŞA-HİN EVİ

SİLİVRİ, KALEİÇİ FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

Pafta-13

4.2.3 22 ada, 8 parseldeki Hasan Esat Evi

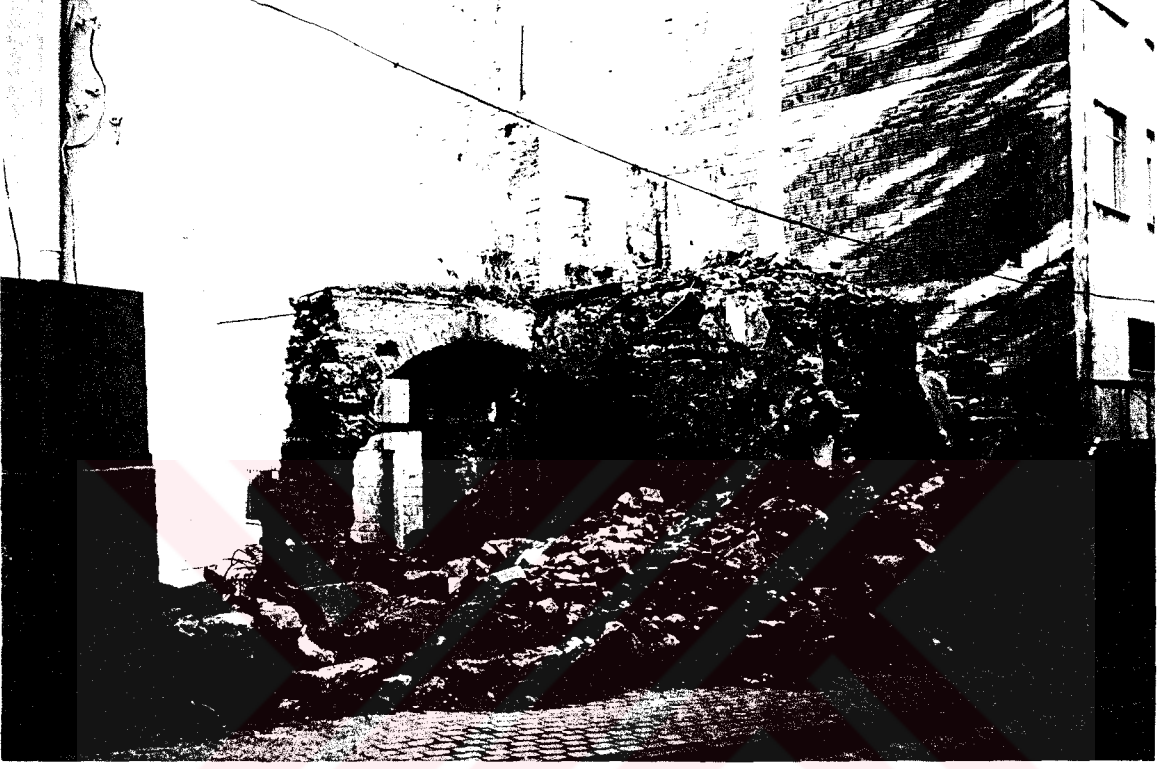

Silivri, Kaleiçi, Fatih Mahallesi, Tavanlıçeşme Sokak, 22 ada 8 parselde bulunan evin günümüzde kagir bodrum katının yıkıntılarında başka bir bölümü görülememektedir (Fotoğraf 4-15, 4-16).

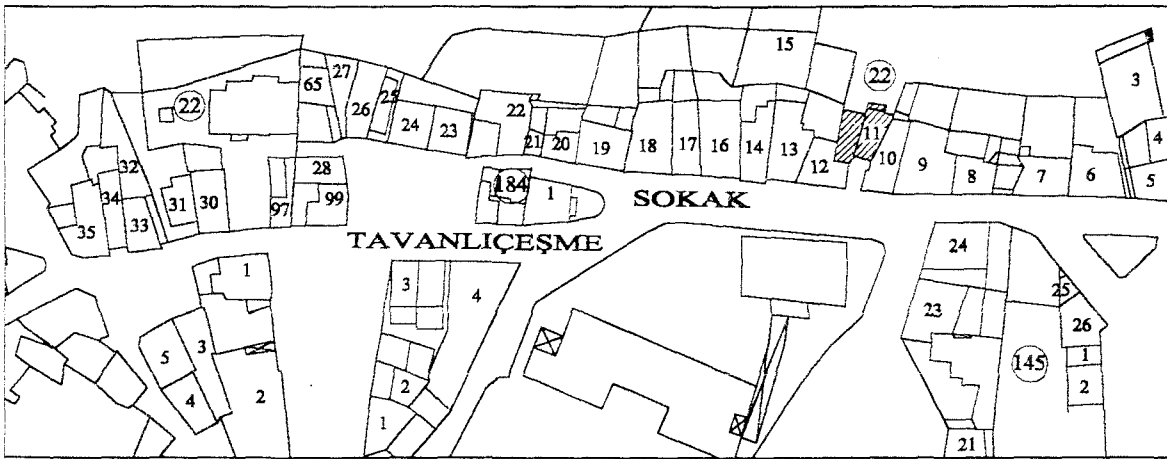
Fotoğraf 4-15 Hasan Esat Evi kalıntılarının batı yönünden görünüşü.

Binanın sahibi Hasan Esat'tır. T.C. Kültür Bakanlığı İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 28.9.1993 gün, 3216 no'lu kararında, yapının kısmen yıkılmış olduğunu, can ve mal güvenliği açısından kontrole alınması gerektiğini belirtir.

Fotoğraf 4-16 Hasan Esat Evi kalıntılarının Tavanlıçeşme Sokak yönünden görünüşü.

4.2.4 22 ada, 11 parseldeki Rıza Anıl Evi

Silivri, Kaleiçi, Fatih Mahallesi, Tavanlıçeşme Sokak, 22 ada 11 parseldeki Rıza Anıl Evi sokaktan daha içerde olduğundan ilk bakışta göze çarpmaz. 10 parseldeki 4 katlı bina ile 12 parseldeki 5 katlı bina arasına sıkışmıştır.

Kagir bodrum kat üzerindeki tek ahşap kattan oluşan binanın girişi Tavanlıçeşme Sokak üzerindedir (Fotoğraf 4-17).

Diğer cephesi sur duvarlarının üzerine oturur (Fotoğraf 4-18). Kim tarafından yaptırıldığı bilinmeyen bina, şu anda sahibi tarafından kullanılmamaktadır.

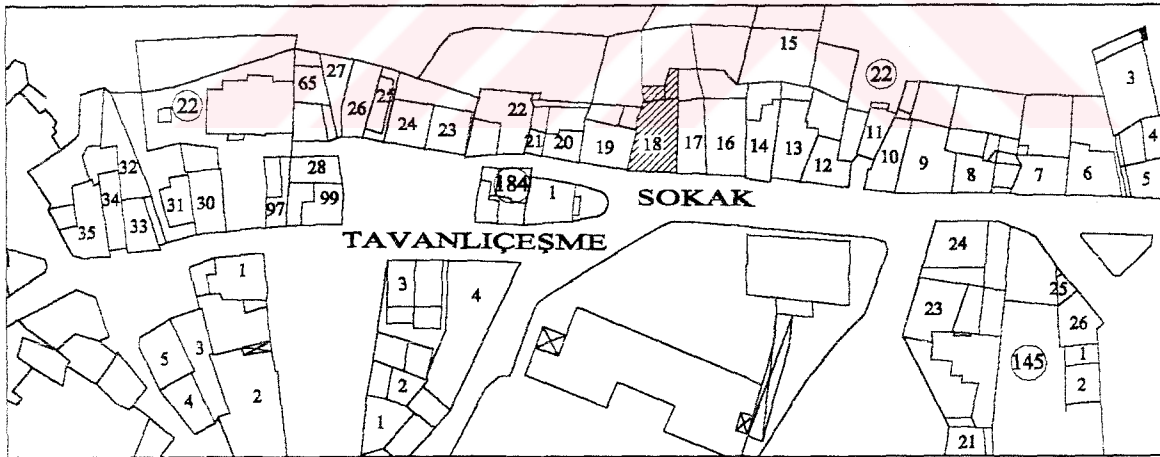

Fotoğraf 4-17 Rıza Anıl Evi'nin Tavanlıçeşme Sokak cephesi.

Fotoğraf 4-18 Rıza Anıl Evi'nin batı cephesi.

4.2.5 22 ada, 18 parseldeki Arslan Uluşahin Evi

Silivri, Kaleiçi, Fatih Mahallesi, Tavanlıçeşme Sokak, 22 ada 18 parselde bulunan Arslan Uluşahin Evi, 10.9.1991 gün ve 2725 sayılı kurul kararı ile 3. Grup korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmiştir. Evin tapusuna kayıtlı sahipleri; Zehra: Talip kızı, Leman: Arslan kızı, Gülten: Arslan kızı, Piyare: Arslan kızı, Şahin Uluşahin: Arslan oğlu, Halim Uluşahin: Arslan oğlu'dur. Bina 17 no'lu parseldeki 5 katlı bina ile 19 no'lu parseldeki 3 katlı bina arasında sıkışmıştır (Fotoğraf 4-19). Binanın kim tarafından yaptırıldığı ve kimin yaptığı bilinmemektedir. Akkaya (1984), 26 kapı no'lu bu binanın kagir temel katının 24 kapı no'lu evle birlikte inşa edildiğini yazar.

Fotoğraf 4-19 Arslan Uluşahin Evi'nin Tavanlıçeşme Sokak cephesi.

Fotoğraf 4-20 Arslan Uluşahin Evi'nin batı cephesi.

Binanın Tavanlıçeşme Sokak tarafına bakan giriş cephesi (Fotoğraf 4-19) ile surların olduğu yöne bakan arka cephesi (Fotoğraf 4-20) vardır. Ana kapının haricinde bodrum kattan Tavanlıçeşme Sokak'a açılan başka bir çıkış da vardır. Z-01 no'lu giriş holünde (Pafta-14), şu anda harap durumda olan iki merdivenden sağdaki birinci kat (Fotoğraf 4-21), soldaki ise ikinci kat kotuna ulaşır (Fotoğraf 4-22).

Fotoğraf 4-21 Arslan Uluşahin Evi, 1.kata çıkan merdivenler.

Fotoğraf-22 Arslan Uluşahin Evi, 2. Kata çıkan merdivenler.

Soldaki merdivenin altındaki kapıdan girildiğinde bodrum kata inen basamakların başlangıcı görülür. Basamaklar ile B-02 no'lu sofa (Pafta-14) arasında yine bir kapı vardır (Fotoğraf 4-23). Sofadan büyüklü küçüklü beş adet oda ile banyo ve mutfak mekanlarına ulaşılır. Mutfaktan terasa açılan kapının sağında mermer bir yalak (Fotoğraf 4-24) ve çaprazında bir ocak bulunur (Fotoğraf 4-25). Tavanlıçeşme Sokak yönündeki B-01 no'lu odaya dört riht ile çıkılır ve bu odadan sokağa açılan bir kapı bulunur (Fotoğraf 4-26).

Fotoğraf 4-23 Arslan Uluşahin Evi, bodrum kat sofa görünüşü.

Fotoğraf 4-24 Arslan Uluşahin Evi, bodrum kat mutfak yalağının görünüşü.

Fotoğraf 4-25 Arslan Uluşahin Evi, bodrum kat mutfaktaki ocağın görünüşü.

Fotoğraf 4-26 Arslan Uluşahin Evi, B-01 no'lu mekan.

Giriş holünden birinci kata çıkan merdivenlerin sonundaki kapı 1-03 no'lu sofaya (Pafta-14) çıkar. Sofadan, Tavanlıçeşme Sokak yönündeki 1-01 no'lu dolaplı oda (Fotoğraf 4-27), arka cepheye bakan 1-07 no'lu oda (Fotoğraf 4-28), 1-06 no'lu mutfak, 1-04 no'lu wc, 1-02 no'lu depo mekanlarına ulaşılır. Yine sofadan bir kapıyla ayrılmış olan aydınlık bölümünün bir zamanlar mutfak olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır (Fotoğraf 4-29). Sofa, ikinci kata çıkan merdivenlerden ahşap bir bölme ile ayrılmıştır.

Fotoğraf 4-27 Arslan Uluşahin Evi, 1-01 no'lu oda.

Fotoğraf 4-28 Arslan Uluşahin Evi, 1-07 no'lu oda.

Fotoğraf 4-29 Arslan Uluşahin Evi, 1. Kat aydınlık görünüşü.

Yine giriş kotundan, ikinci kata çıkan merdivenlerin sonunda camlı ahşap bir bölme ile ayrılmış (Fotoğraf 4-30) 2-03 no'lu sofa bölümü bulunur (Pafta-15). Ancak bu camlı bölmenin sonradan eklenmiş olduğu tavan planlarında açıkça görülmektedir (Pafta-18). Sofadan cumbalı 2-01 no'lu odaya, dolaplı olan 2-02 no'lu odaya (Fotoğraf 4-31), sur tarafına bakan 2-07 no'lu odaya, 2-06 no'lu mutfığa, 2-04 no'lu wc'ye ulaşılabilir. Aşağı kattaki aydınlık bu katta da devam eder ve bir pencere ile sofanın ışık alması sağlanır (Fotoğraf 4-32). Aydınlığın hemen yanındaki kapının ardında çatı arasına çıkan merdivenler bulunur (Fotoğraf 4-32).

Fotoğraf 4-30 Arslan Uluşahin Evi, 2-03 no'lu sofa.

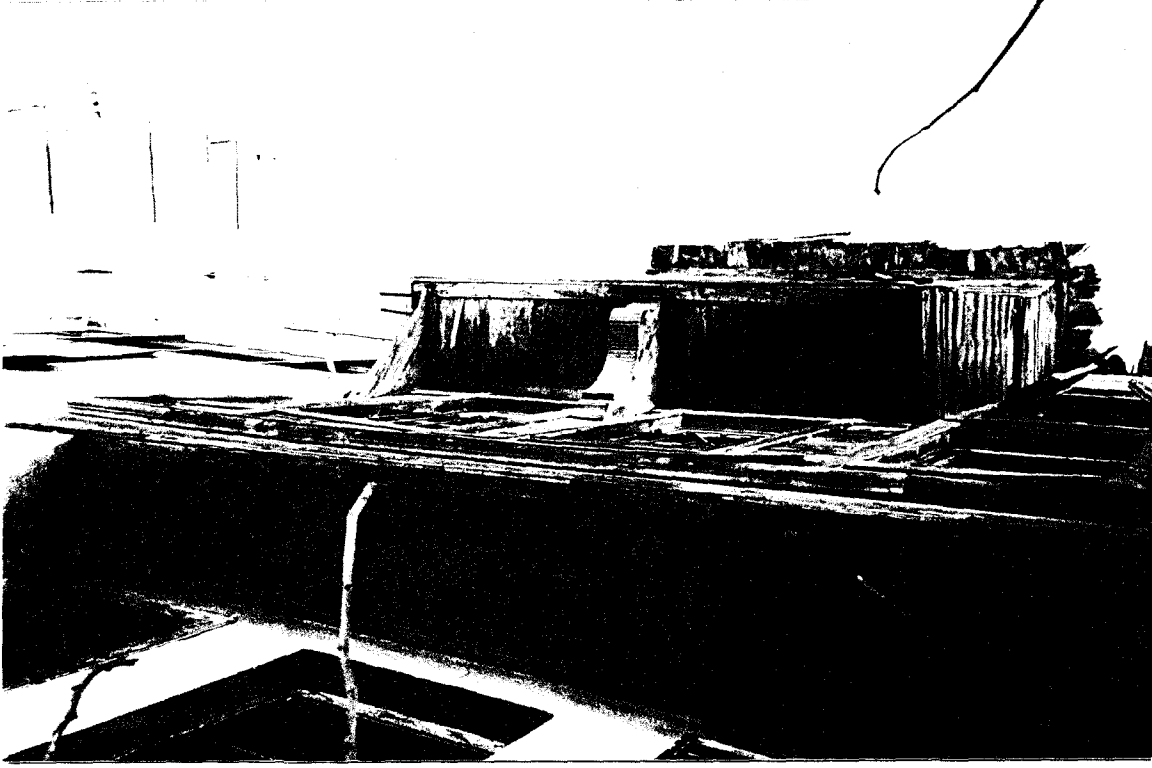
Binanın her iki taraftan da çıkmaları vardır. Sokak yönündeki birinci kademedeki çıkma demir payandalarla desteklenirken, giriş kapısının üzerindeki ikinci kademe çıkma ahşap payandalarla taşınır (Fotoğraf 4-33). Arka cephedeki çıkma ise tuğladan örülmüş iki ayak üzerinde durmaktadır (Fotoğraf 4-34). Sokak cephesi kesme taş ile örülmüşken arka cephenin tuğla örgü olması da dikkat çekicidir. Üstteki iki kat tamamen ahşap taşıyıcı sistem ile oluşturulmuştur. Çatı konstrüksiyonu da ahşaptır.

Fotoğraf 4-31 Arslan Uluşahin Evi, 2-02 no'lu oda.

Fotoğraf 4-32 Arslan Uluşahin Evi, 2. Kat aydınlık görünüşü.

Fotoğraf 4-33 Arslan Uluşahin Evi, giriş cephesi detayı.

Fotoğraf 4-34 Arslan Uluşahin Evi, batı cephesi.

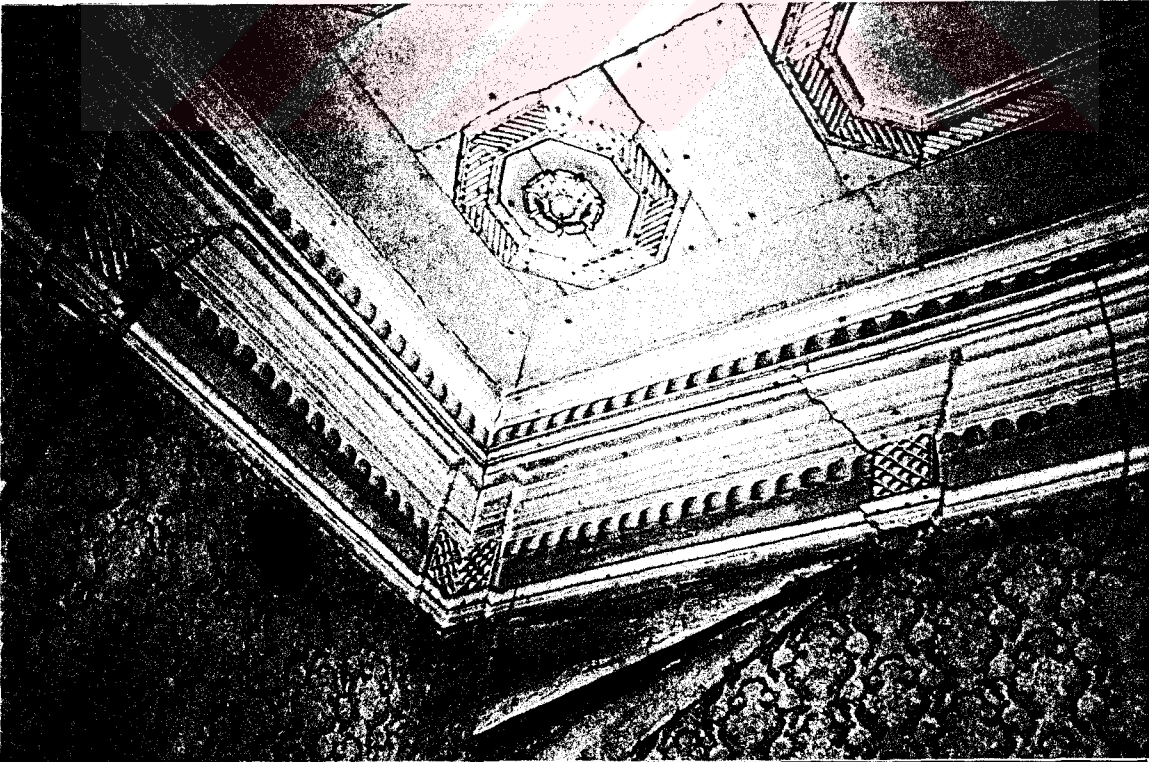
Bina terkedilmiş olduğundan harap bir durumdadır. Giriş holünün solundaki duvar yıkılmış olduğundan (Fotoğraf 4-22), bu duvara dayalı olan ikinci kat merdivenlerinin bir bölümü de yıkılmıştır. Kırık pencerelerden ve çatıdan gelen yağmur suyunun etkisiyle ahşap kısımlarda çürümeler meydana gelmiştir. Değiştirilmiş bazı kısımlar dışında binanın birçok bölümü orijinaldir. Özellikle tavan süslemeleri dikkat çekicidir (Fotoğraf 4-35, 4-36, 4-37) (Pafta-18). Silivri'nin sayılı güzel evlerinden olan yıkılmaya terkedilmiş bina yapılacak müdahalelerle tekrar hayata döndürülebilir.

Fotoğraf 4-35 Arslan Uluşahin Evi, 2. kat sofa tavan detayı.

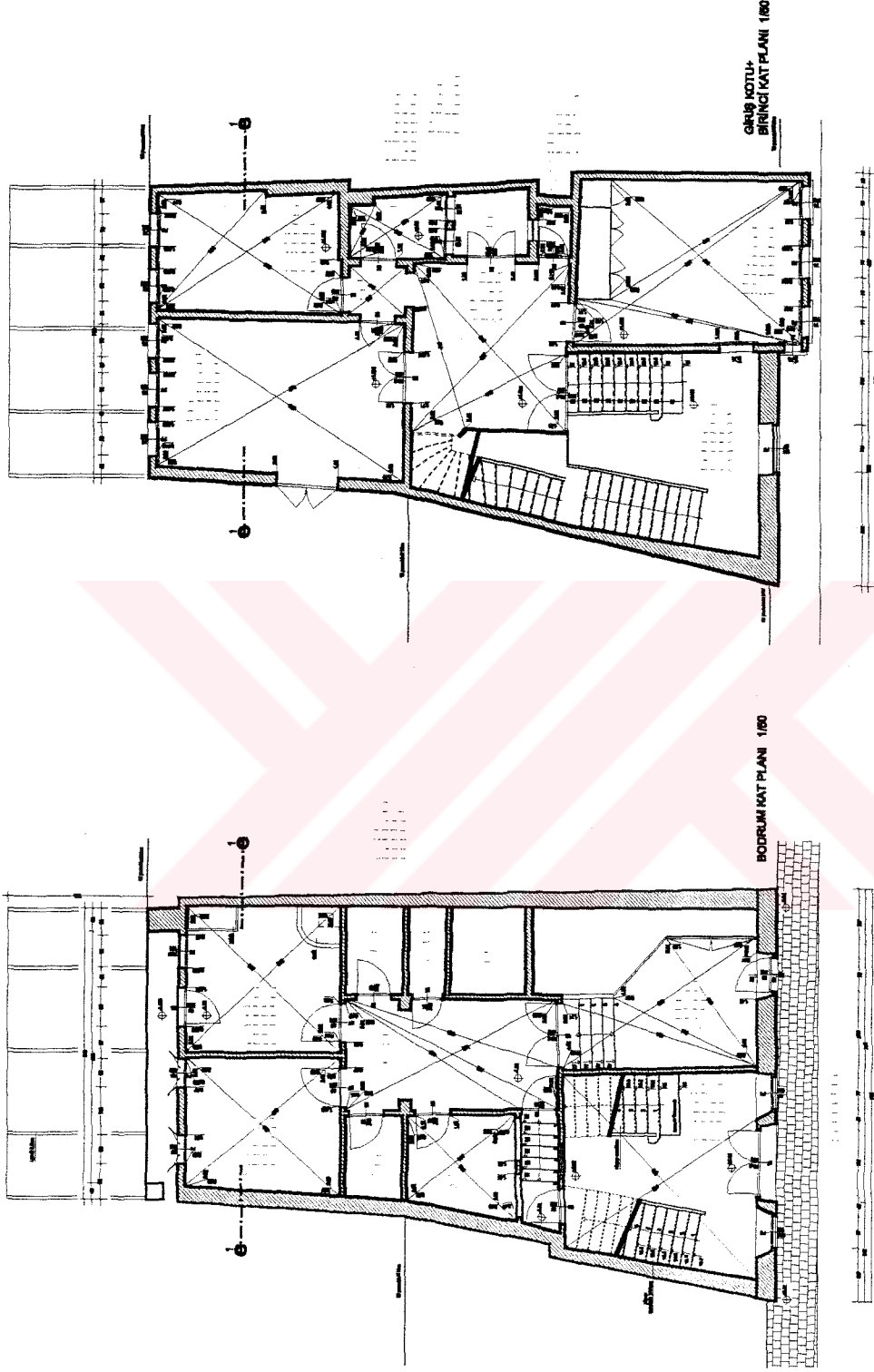
Fotoğraf 4-36 Arslan Uluşahin Evi, 2. kat sofa tavan detayı.

Fotoğraf 4-37 Arslan Uluşahin Evi, 2-01 no'lu odadan tavan detayı.

P-14

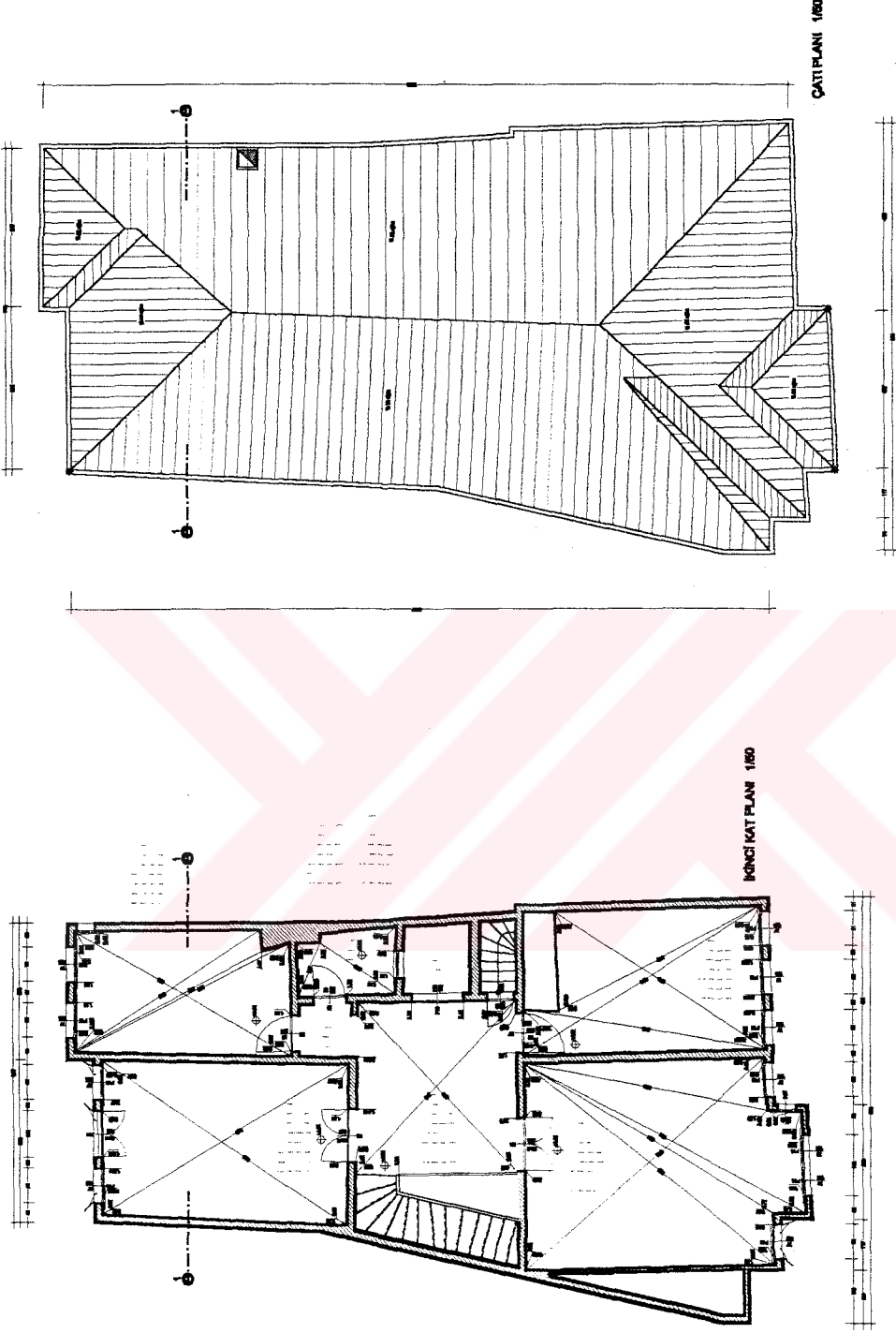
Y.T.Ü.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

SILVRI, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA ve DEĞERLENDİRME PROJESİ22 ADA, 18 PARSEL
ARSLAN ULUŞAHİN EVİYÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZORUĞLU - 9775002

Pafta-14

P-15

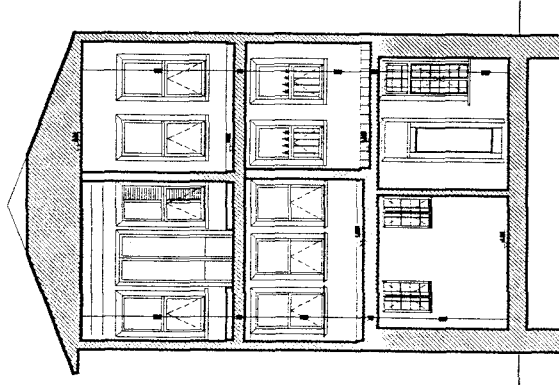
Y.T.Ö.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

SILVRI, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ22 ADA, 18 PARSEL
ARSLAN ULUŞAHİN EVİYÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEYZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZORUĞLU - 8775002

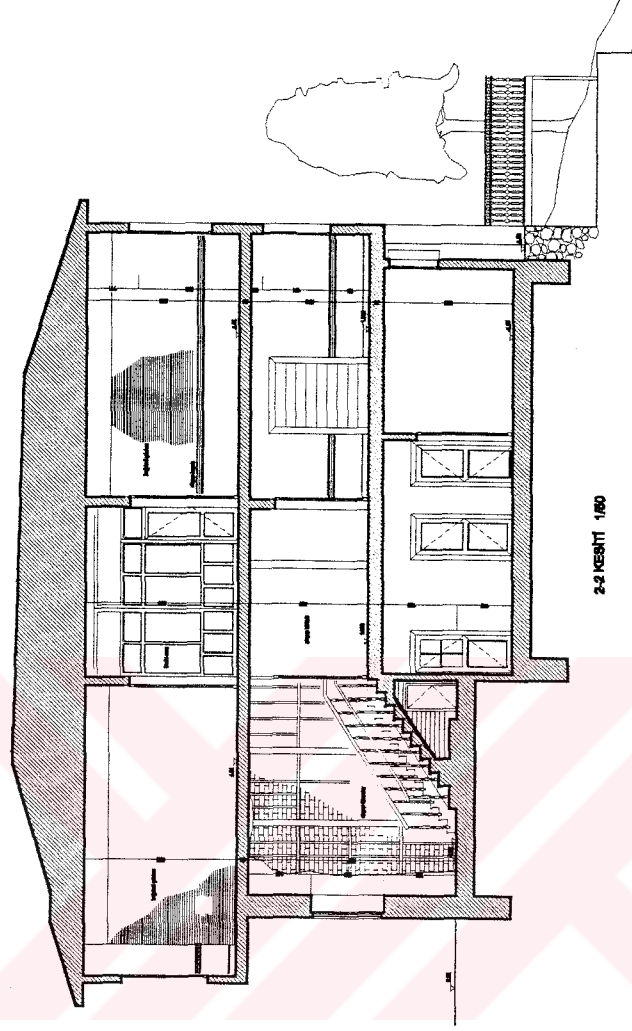
Pafta-15

P-16

Y.T.Ö.MİMARLIK FAKÖLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

1-1 KESİTİ 1/60

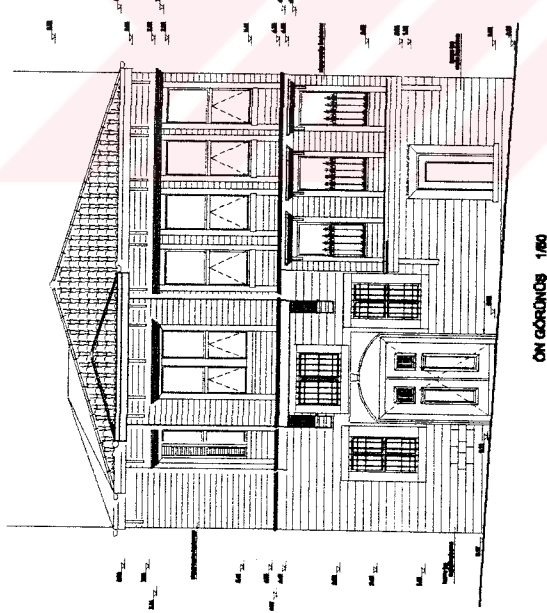
2-2 KESİTİ 1/60

SİLİVRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ22 ADA, 18 PARSEL
ARSLAN ULUŞAHİN EVİYÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZOROĞLU - 8775002

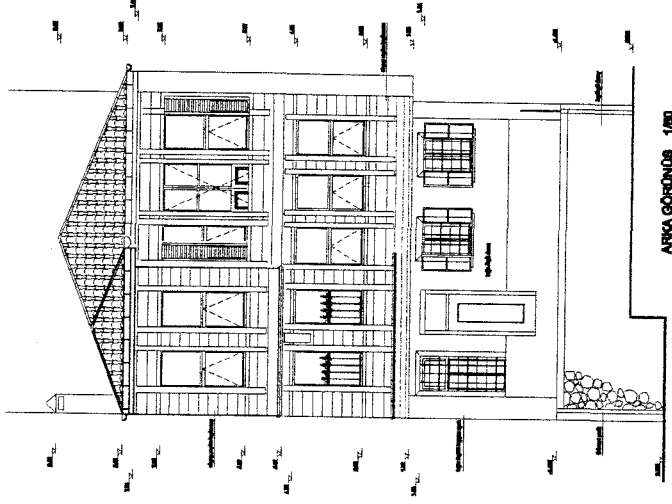
Pafta-16

Y.T.O. MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

P-17

ÖN GÖRÜNÜŞ 1/80

ARKA GÖRÜNÜŞ 1/80

SİLİVRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAĞINDA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

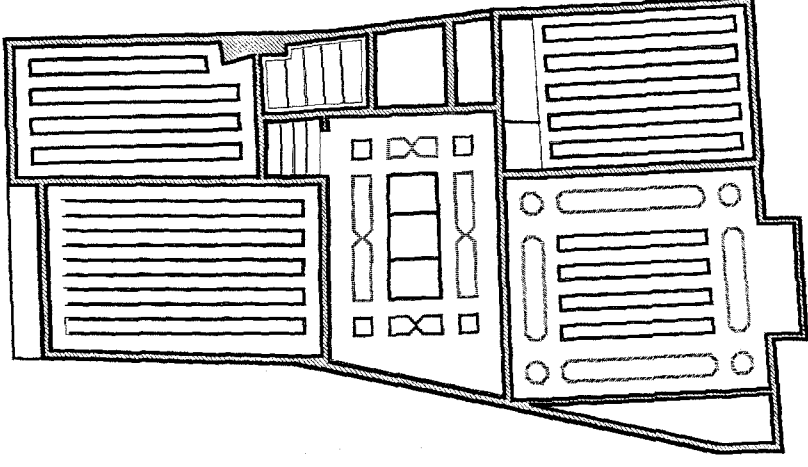
22 ADA, 18 PARSEL
ARSLAN ULUŞAHİN EVİ

YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZOROĞLU - 8775002

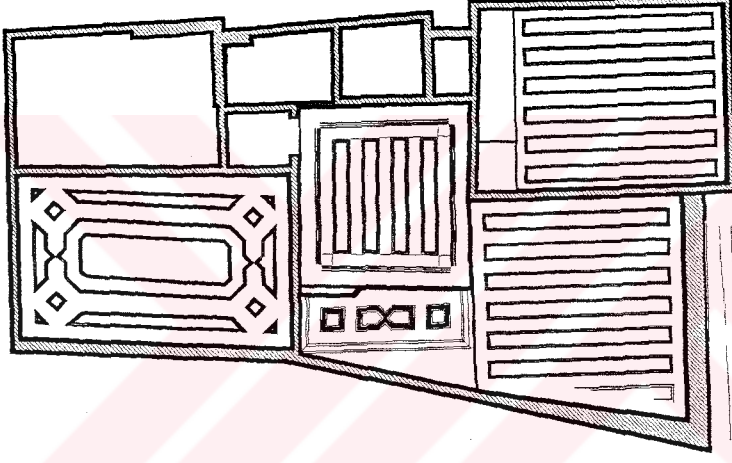
Pafta-17

P-18

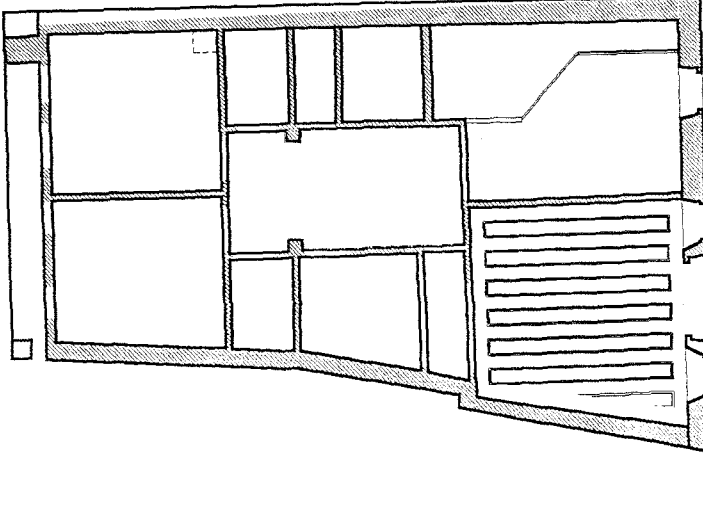
Y.T.O.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

10. KAT TAVAN PLANI 1/20

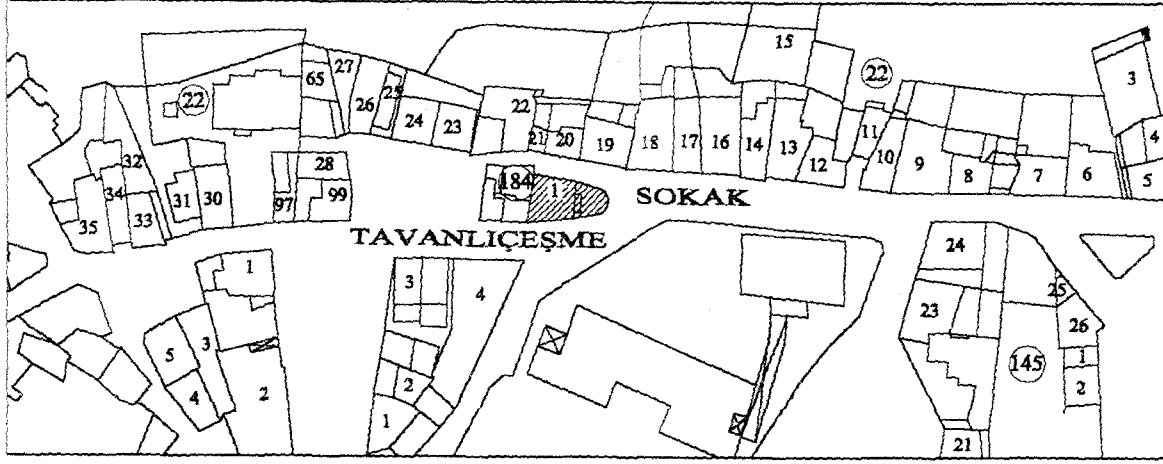
11. KAT TAVAN PLANI 1/20

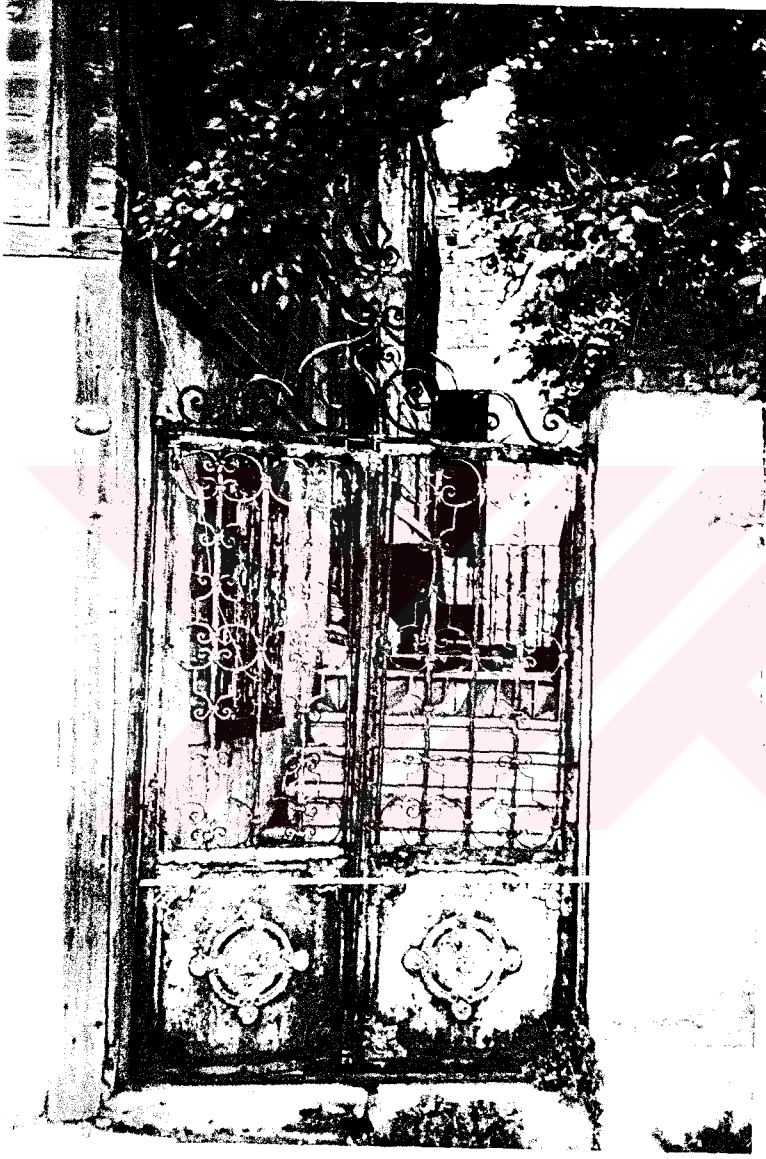
12. KAT TAVAN PLANI 1/20

YONETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZOROĞLU - 8177500222 ADA, 18 PARSEL
ARSLAN ULLUŞAHİN EVİSİLİVRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇIŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

Pafta-18

4.2.6 184 ada, 1 parseldeki Tefik Efendi Evi

Fotoğraf 4-38 Tefik Efendi Evi, ön görünüş.

Fotoğraf 4-39 Tefik Efendi Evi, bahçe giriş kapısı.

Silivri, Kaleiçi, Fatih Mahallesi, Tavanlıçeşme Sokak ile Işık Sokak kesişimindeki 184 ada, 1 parseldeki bu ev, Silivri'deki diğer evlerden farklı olarak bir de çatı katına sahiptir. Bina 1900'lü yıllarda Hacı Mikail tarafından yaptırılmıştır (Kozanoğlu, 1994). Günümüzdeki sahibi Tevfik Onater'dir.

Bina kagir bir bodrum kat üzerindeki iki ahşap kat ile bir çatı katından oluşur (Fotoğraf 4-38). Ana giriş Tavanlıçeşme Sokak üzerindeki kapıdan girilen bahçedeki basamaklarla ulaşılan zemin kotundandır (Fotoğraf 4-40). Bu giriş haricinde Tavanlıçeşme Sokak üzerindeki bir kapıyla (Fotoğraf 4-39) doğrudan bodrum kattaki B-05 no'lu mutfak mekanına girilir (Pafta-20).

Fotoğraf 4-40 Tevfik Efendi Evi, Tavanlıçeşme Sokak cephesi.

Mutfağın altındaki muhtemel sarnıcın kapağı da mutfak mekanının içindedir. Mutfaktan bir kapıyla B-06 no'lu odaya ve B-04 no'lu sofaya geçilir. Sofadan B-01 no'lu banyonun holü ve kendisine, B-03 no'lu wc'ye açılan kapılar bulunur. Şu anda kullanım dışı bırakılan birinci kat kotuna çıkan merdiven dışında, Z-01 no'lu giriş holüne çıkan başka bir merdivenle bağlantı sağlanılmaktadır (Pafta-20).

Fotoğraf 4-41 Tefik Efendi Evi, giriş holünden 1. kat sofasına bakış.

Ana kapıdan ulaşılan giriş holünde karşımıza birinci kat kotuna çıkan çift kollu bir merdiven ile bodrum kata inen basamaklar çıkar (Pafta-20). Merdivenlerin sonunda sofa ahşap süslemeli bir bölücü ile giriş holünden ayrılmıştır (Fotoğraf 4-41). 1-05 no'lu sofadan, 1-04 no'lu dolaplı bir odaya (Fotoğraf 4-42), 1-03 no'lu odaya, 1-01 no'lu mutfığa (Fotoğraf 4-43) ulaşılabilir (Pafta-20). Üst kata çıkan merdivenlerin başlangıcı sofadadır.

Fotoğraf 4-42 Tefvik Efendi Evi, 1-04 no'lu oda.

Fotoğraf 4-43 Tevfik Efendi Evi, 1-01 no'lu oda görünüşü.

İkinci katta merdiven 2-01 no'lu hole ulaşır. Bu holden 2-02 no'lu küçük bir odaya, 2-03 no'lu cumbalı odaya, 2-04 no'lu dolaplı bir odaya geçilebilir. Holden devam eden merdivenler çatı katına ulaşır. Çatı katı uzunlamasına tek bir mekandır (Fotoğraf 4-45). Bahçe yönüne bakan terası Tavanlıçeşme Sokak aksındadır.

Dışarıdan bakıldığında binanın ahşap cephe kaplamalarının çürümeye başladığı görülebilir (Fotoğraf 4-46). Binanın yağmur sularının atılması için işleyen bir düzenek yoktur ve böylece binanın dışında ve içinde bozulmalar başgöstermiştir. Orijinal tavan kaplamaları, pencere ve kapılarıyla Silivri'de ahşap mimarisinin son kalan örneklerindedir.

Fotoğraf 4-44 Tevfik Efendi Evi, 2-04 no'lu oda.

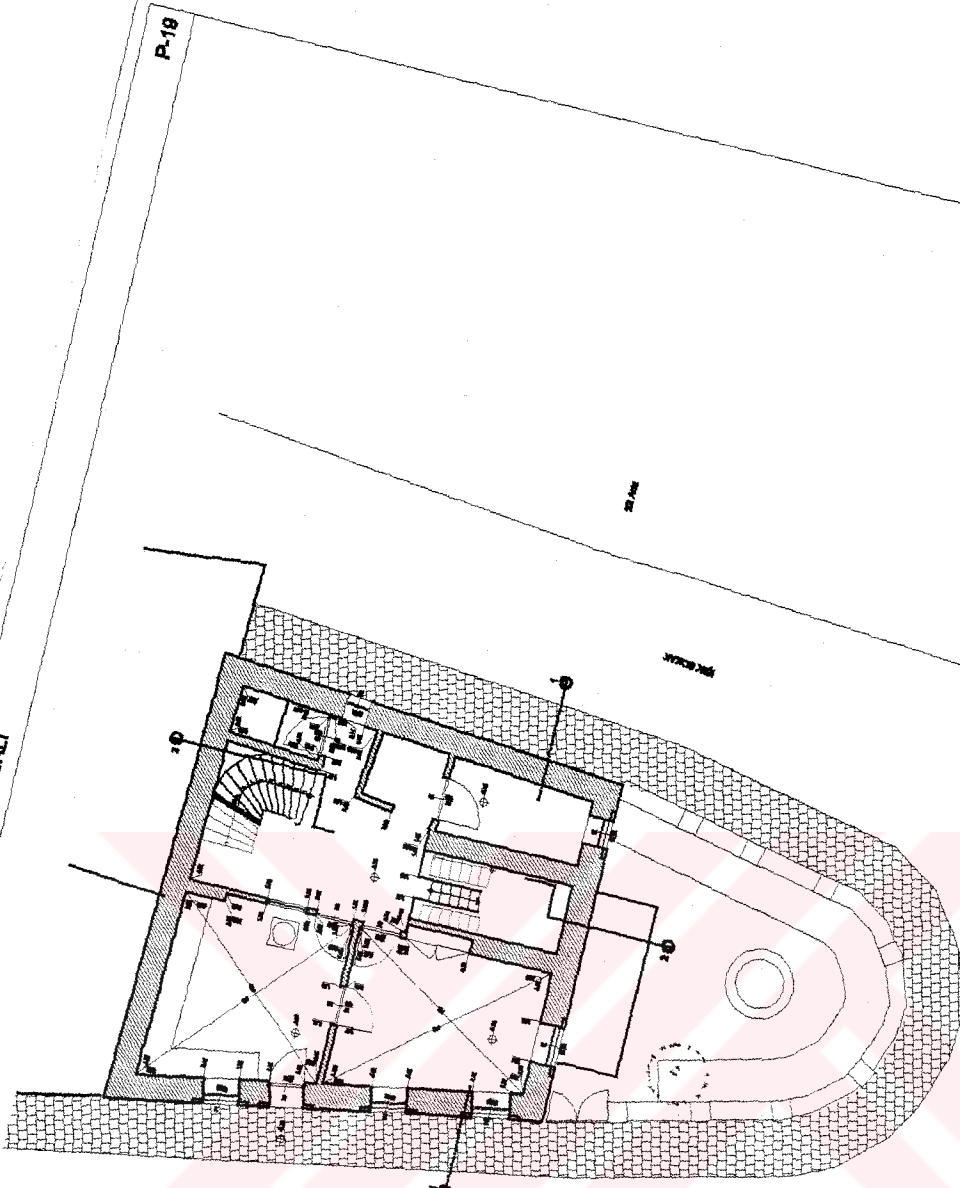

Fotoğraf 4-45 Tevfik Efendi Evi, çatı katı görünüşü.

Fotoğraf 4-46 Tevfik Efendi Evi, Işık Sokak cephesi detayı.

Y.T.O.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

BODRUM KAT PLANI 1/50

SILVRI, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAFISI, TAVANLI ÇERŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

184 ADA, 1 PARSELEDEKİ
TEVFİK EFENDİ EVİ

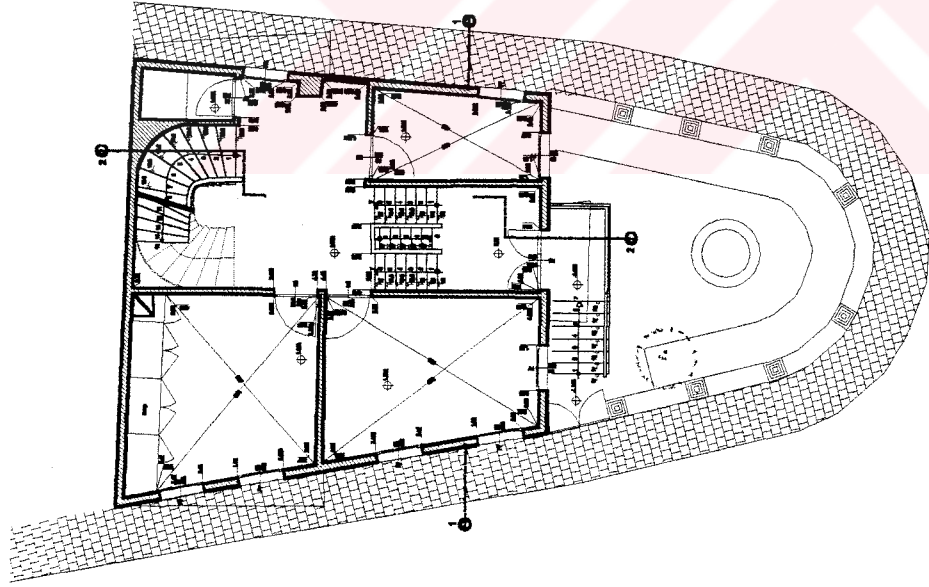
Pafifa-19

YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLMEZ ZORROĞLU - 9778002

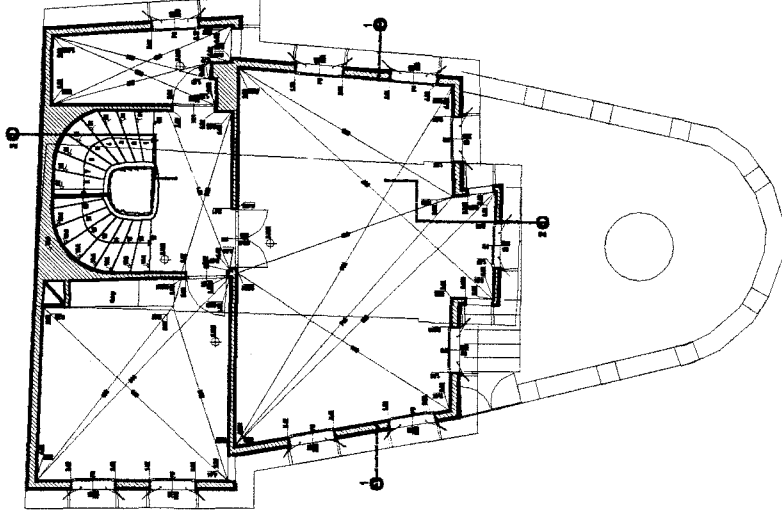
P-19

P-20

Y.T.Ü. MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

GİRİŞ KOTU+BİRİNCİ KAT PLANI 1/60

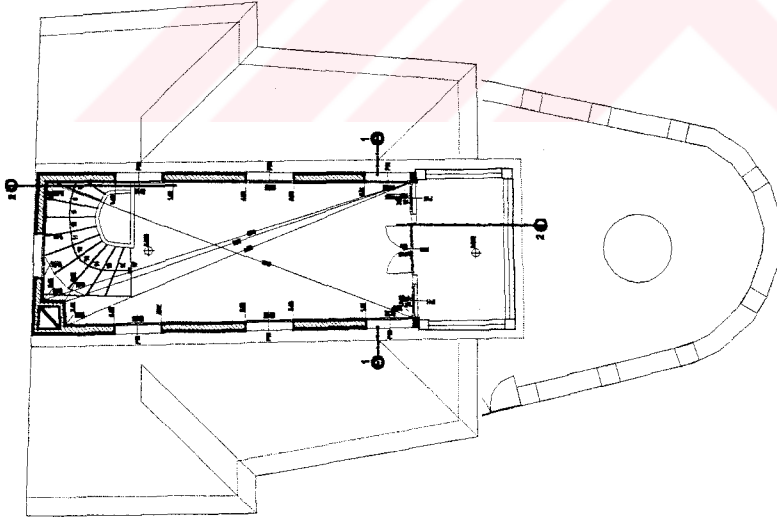
İKİNCİ KAT PLANI 1/60

SİLİVRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ184 ADA, 1 PARSELDEKİ
TEVFİK EFENDİ EVİYÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZOROĞLU - 8775002

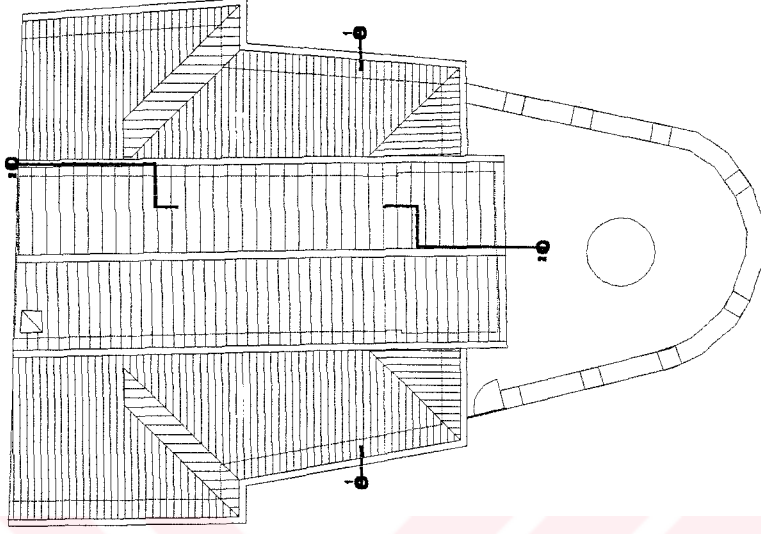
Pafta-20

Y.T.Ö.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

P-21

ÇATI KATI PLANI 1/50

ÇATI PLANI 1/50

SİLVİRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

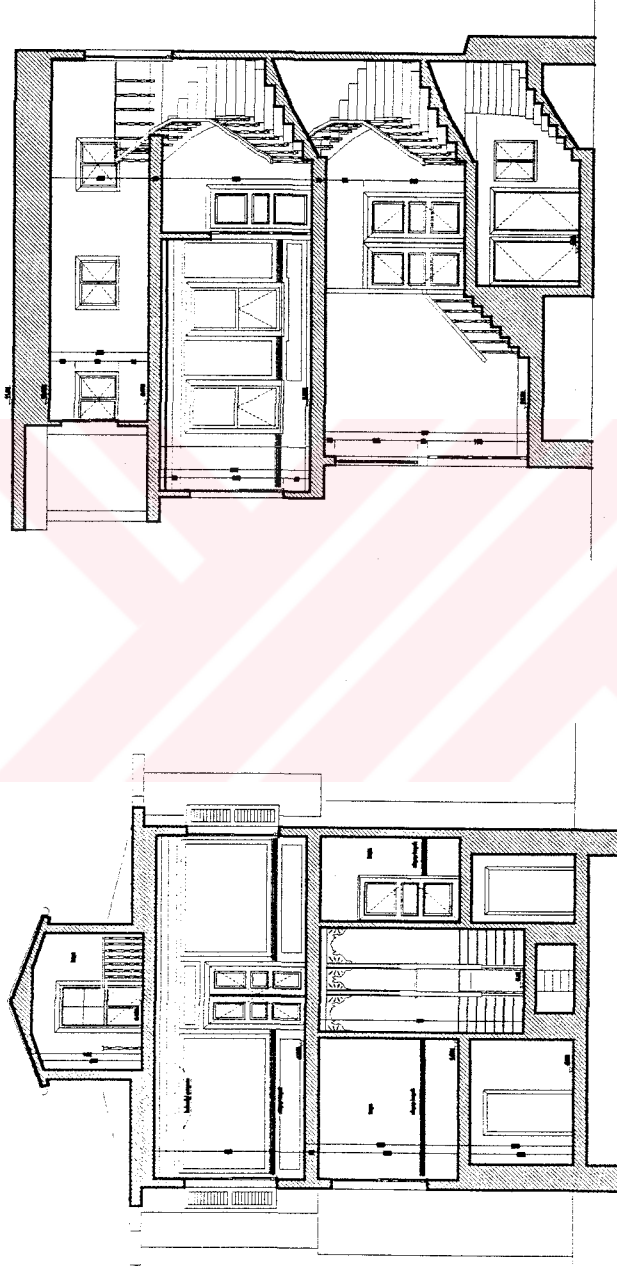
184 ADA, 1 PARSELDEKİ
TEVFİK EFENDİ EVİ

YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEYZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZOROĞLU - 8775002

Pafta-21

Y.T.Ü.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

P-22

KESİT 1/80

SİLİVRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

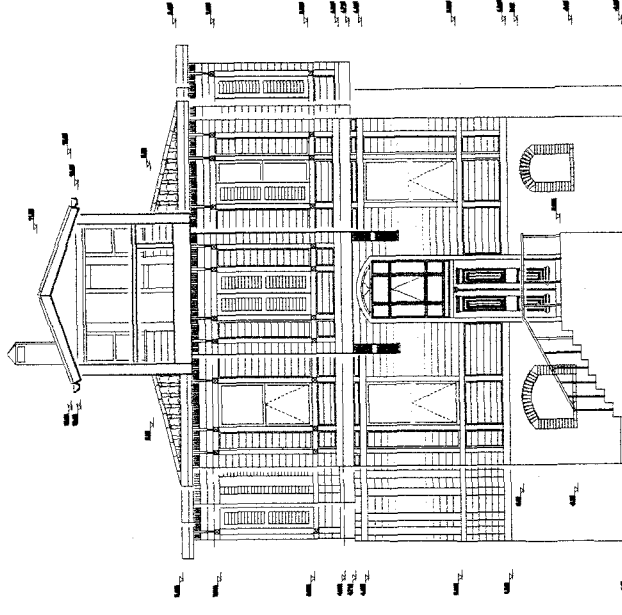
184 ADA, 1 PARSELDEKİ
TEVFIK EFENDİ EVİ

YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZOROĞLU - 8775002

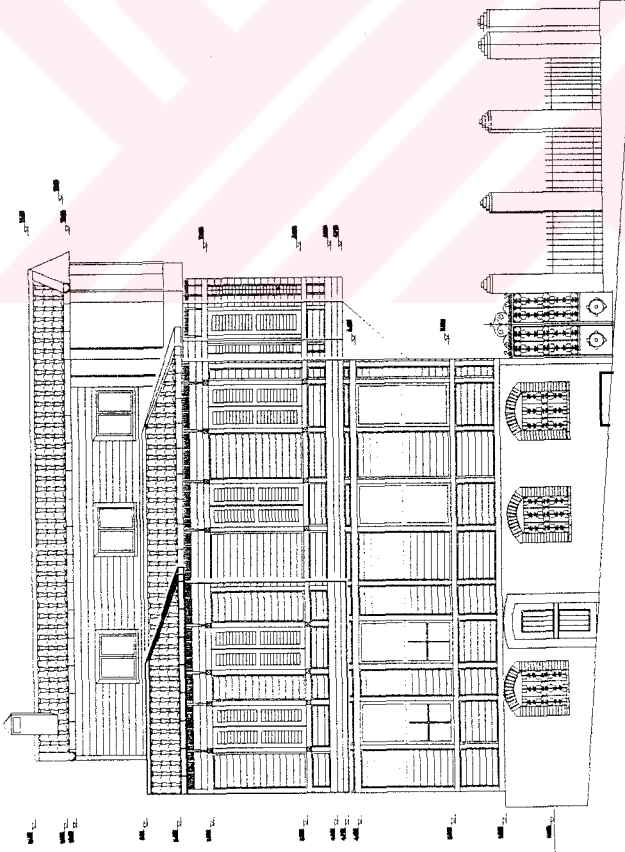
Pafta-22

P-23

Y.T.O.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

ÖN GÖRÜNÜŞ 1/50

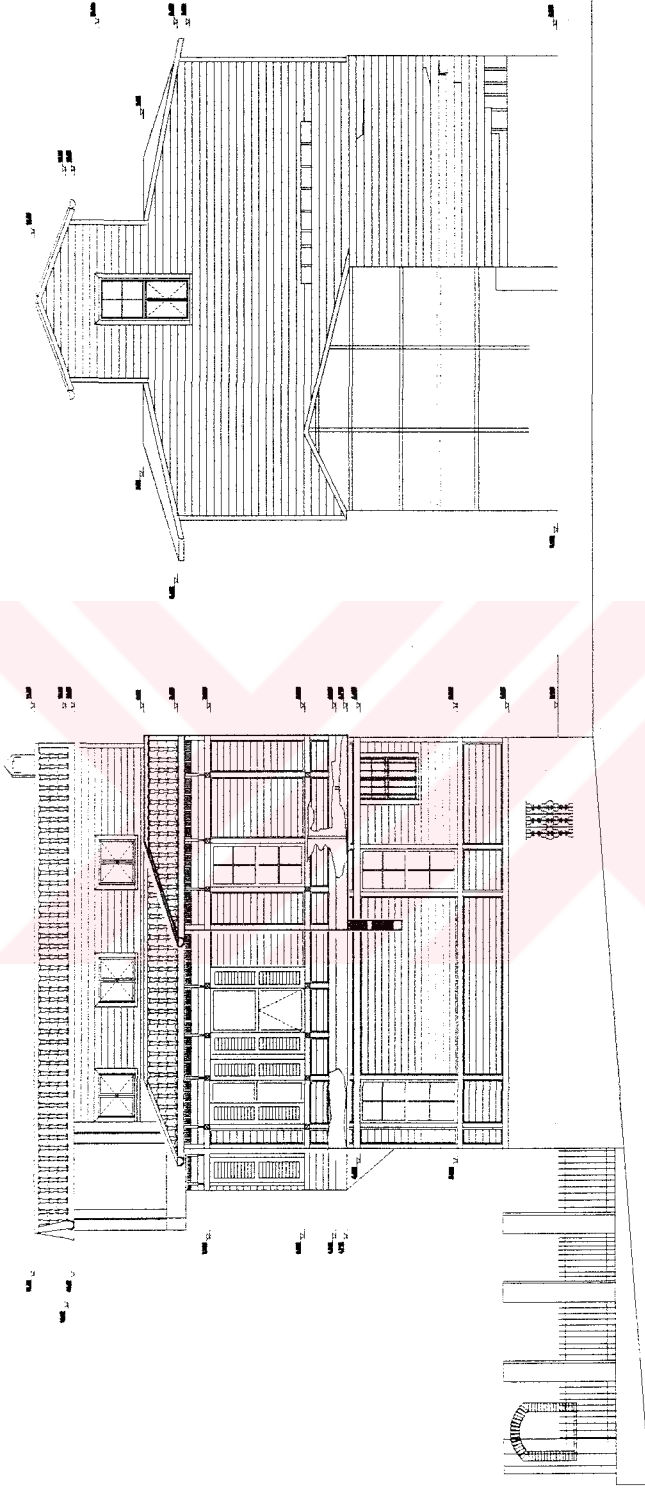
SOL YAN GÖRÜNÜŞ 1/50

YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEYZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZOROĞLU - 9775002184 ADA, 1 PARSELDEKİ
TEVFIK EFENDİ EVİSİLİVRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

Pafta-23

P-24

Y.T.Ö.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

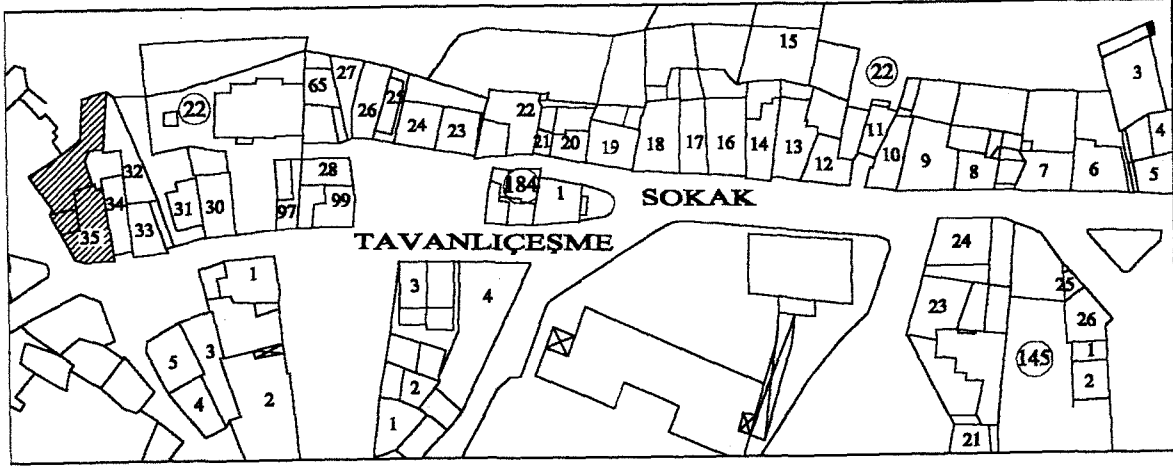

SAĞ YAN GÖRÜNÜŞ 1/50

SILİVRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ184 ADA, 1 PARSELDEKİ
TEVFİK EFENDİ EVİYÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZORÇÖLLÜ - 8775002

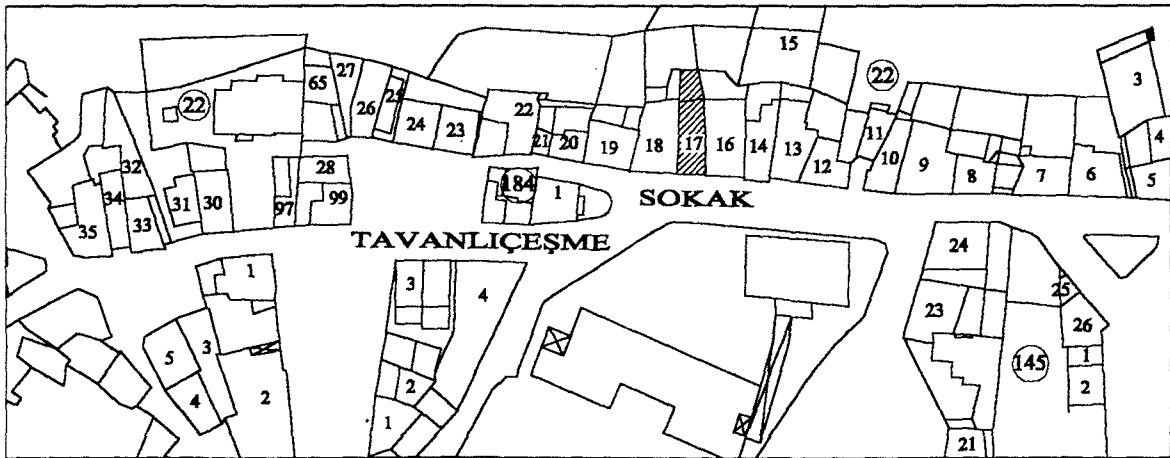
Pafta-24

4.2.7 22 ada 35 parseldeki Aziz Nektarios Evi

Silivri, Kaleiçi, Fatih Mahallesi, Tavanlıçeşme Sokak ile Pak Sokak'ın kesişiminde, 22 ada, 35 parseldeki 50 kapı no'lu Aziz Nektarios Evi günümüzde mevcut değildir. 1840 yılında Aziz Nektarios'un babası Nikolas Kefalas tarafından yaptırılan evde 1846'da Aziz Nektarios doğmuştur (Kozanoğlu, 1984). Bina 1924 yılına kadar birçok sahip değiştirmiştir. Son sahibi bir Rum olan Aristo'dur (Kozanoğlu, 1984). Bir keşiş olan Nektarios'un doğmuş olduğu bu ev birçok Rum tarafından uzun bir süre ziyaret edilerek, kutsal bir mekan sayılmıştır (Şekil-4.1). Bu binanın restitüsyon çizimleri bu çalışmada yer almaktadır (Pafta 27-31).

4.2.8 22 ada, 17 parseldeki ev

Silivri, Kaleiçi, Fatih Mahallesi, Tavanlıçeşme Sokak, 22 ada, 17 parseldeki evin yerinde yüksek bir bina mevcuttur. Akkaya (1984), binanın eğimli bir alanda inşa edilmiş olduğundan, kagir temel katının üzerinde cumbalı iki ahşap katın

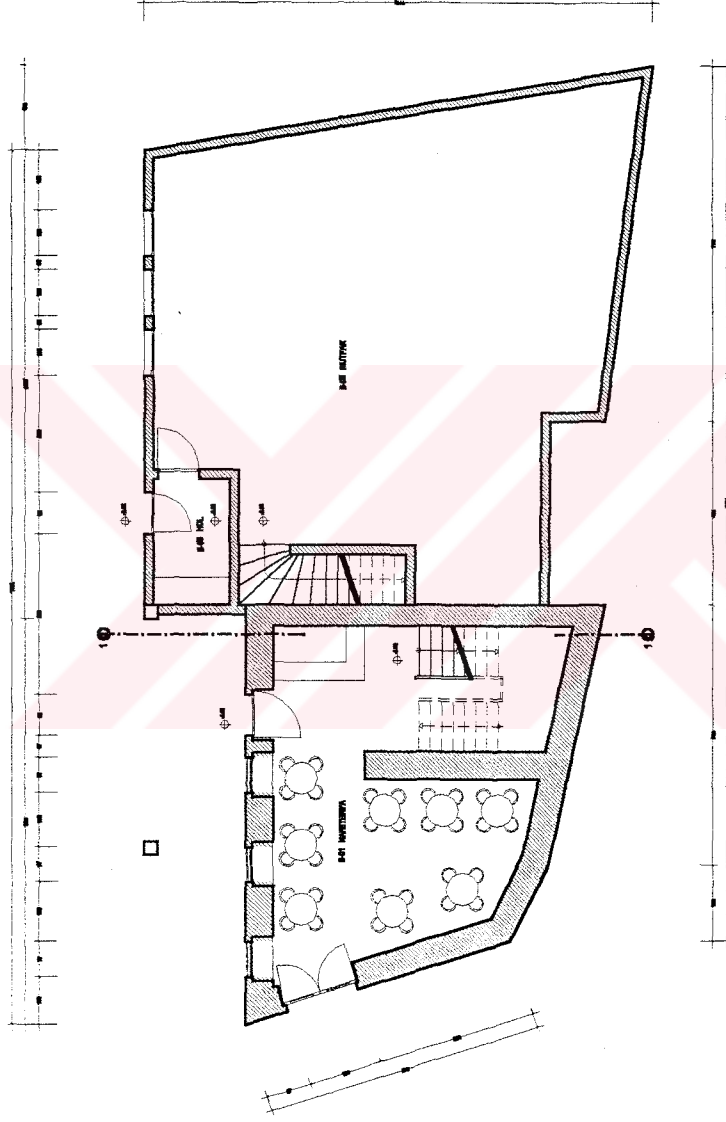
varlığından, özellikle üst kattaki özenli tavan süslemelerinin güzelliğinden, evin harap olduğundan ve restorasyona ihtiyacı olduğundan bahseder.

Şekil-4.1 Aziz Nektarios Evi'ne ait restitüsyon çizimi.

P-25

Y.T.Ö.MİMARLIK FAKÖLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

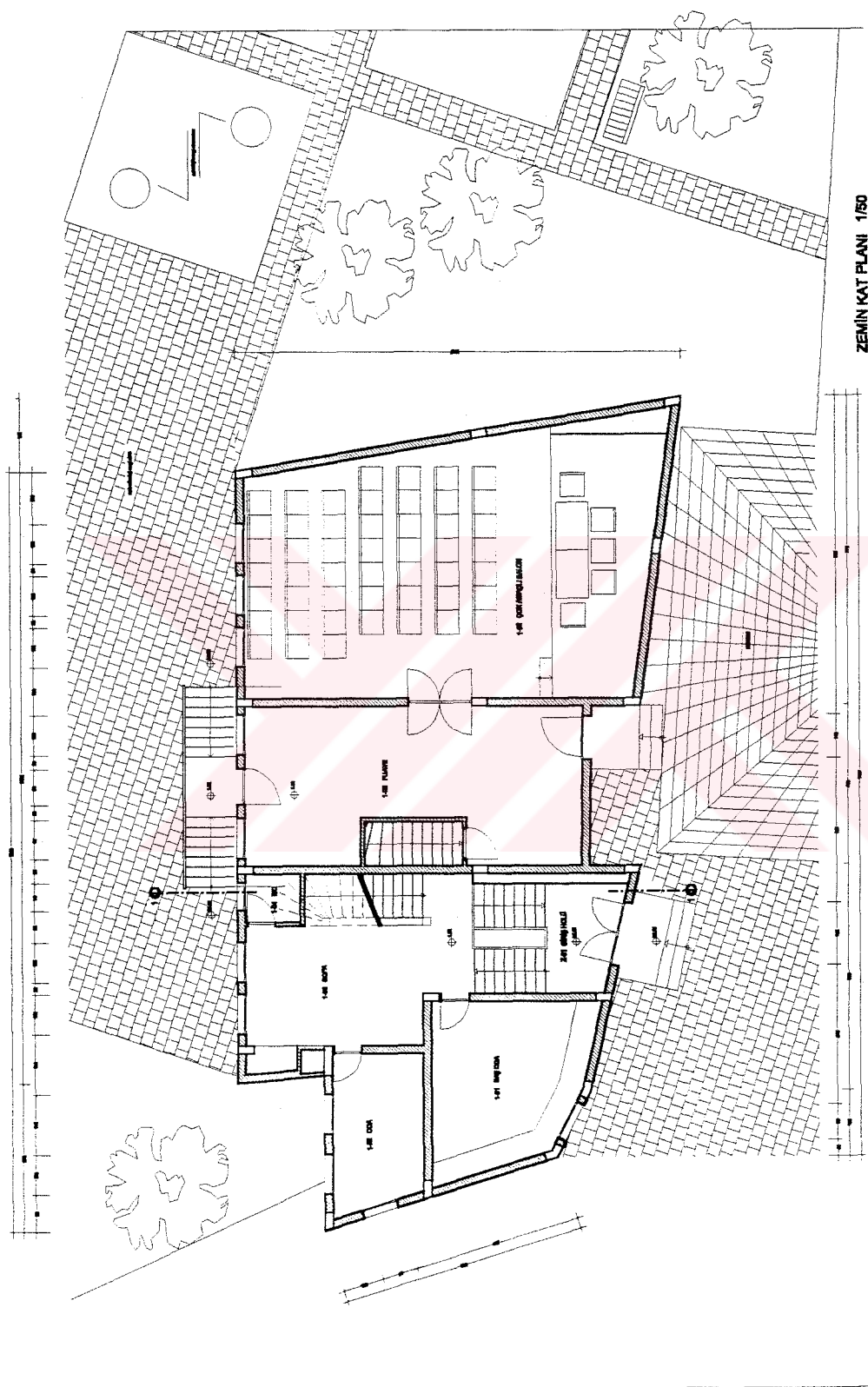
BODRUM KAT PLANI 1/50

SİLİVRİ, KALEİÇİ FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ22 ADA, 38 PARSELDEKİ
AZİZ NEKTARIOĞLU EMI RETİTOSYONUYÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZORÖĞÜLÜ - 8775002

Pafta-25

P-26

Y.T.O.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE ve RESTORASYON ANA BİLİM DALI

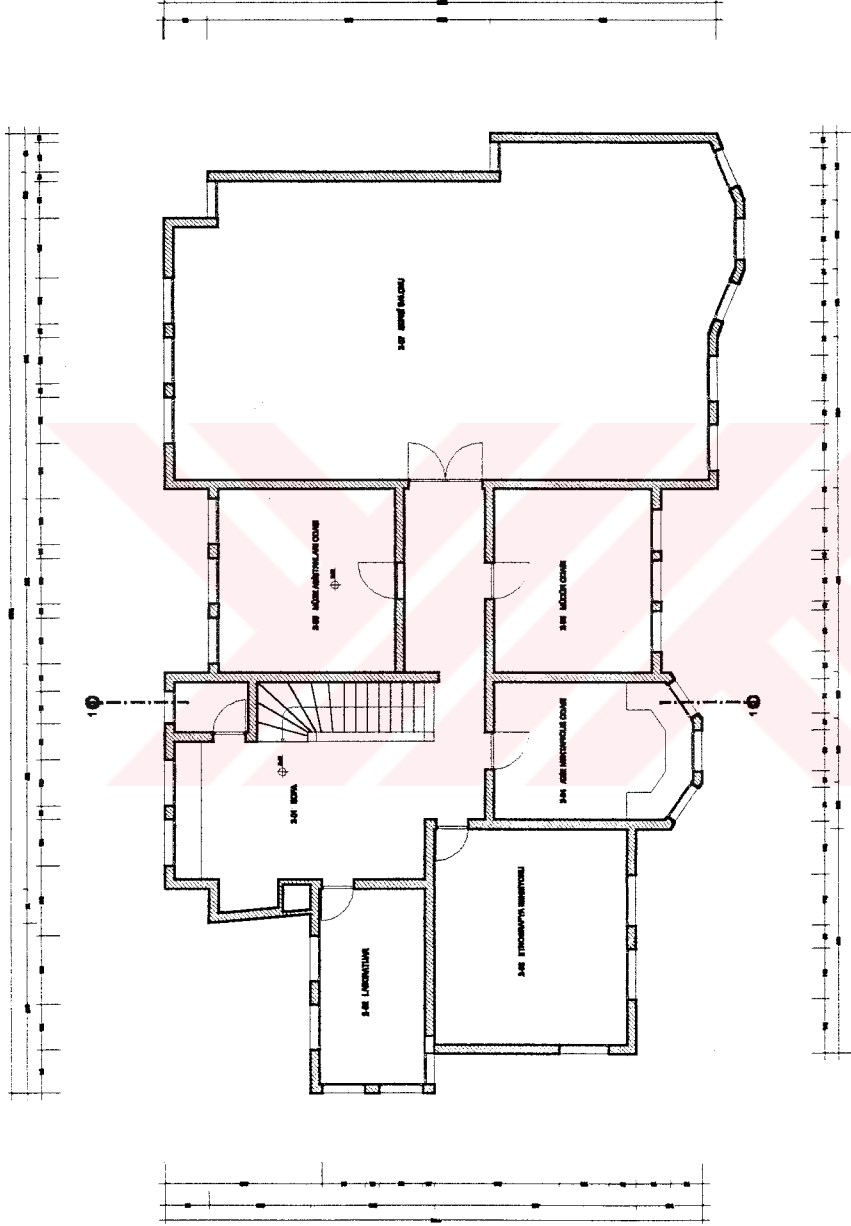
ZEMİN KAT PLANI 1/50

YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZORÇÖLÜ - 8775002ZZ ADA, 36 PARSELDEKİ
AZİZ NEKTARİOUS EMİ RETİTÜSYONUSILVRL KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA ve DEĞERLENDİRME PROJESİ

Pafta-26

P-27

Y.T.O. MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

BİRİNCİ KAT PLANI 1/50

YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
 HAZIRLAYAN : ÖL.KÖ.ZORUĞLU - 8775002

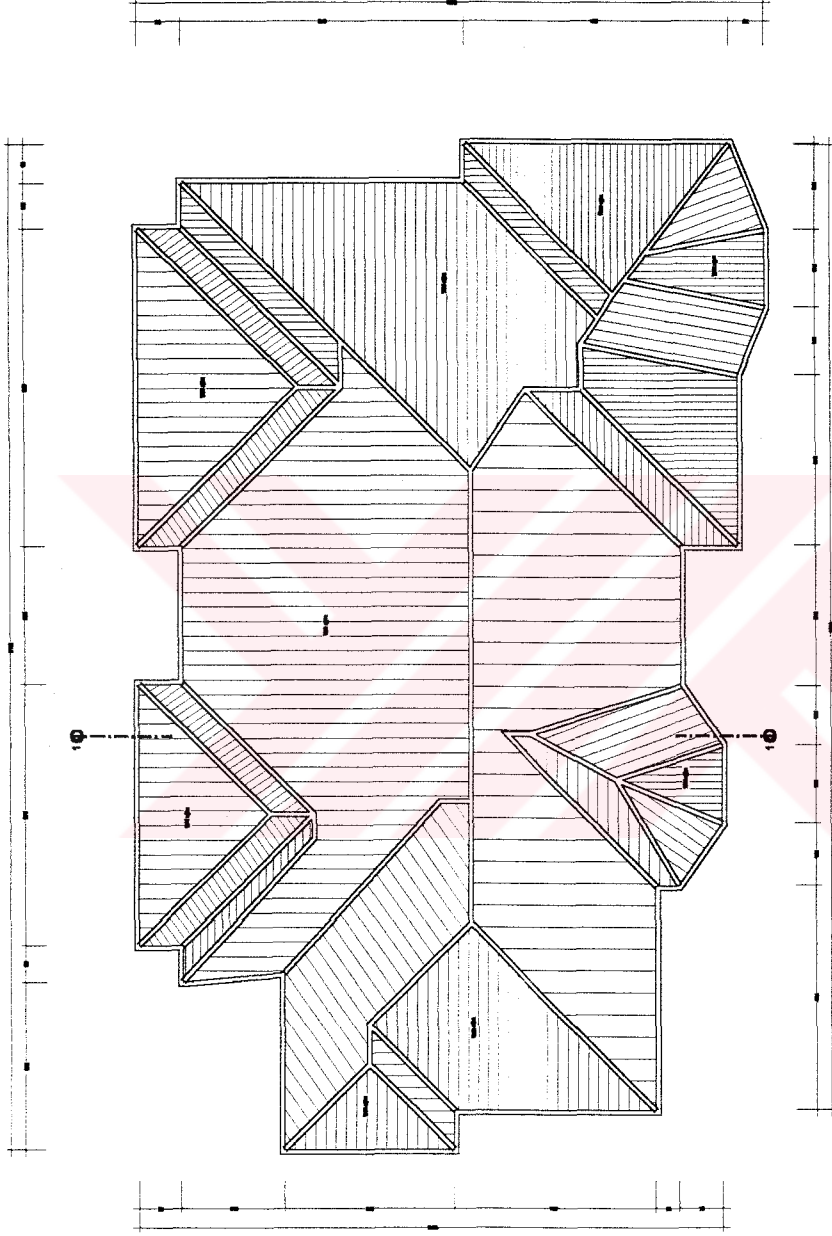
22 ADA, 36 PARSELDEKİ
 AZİZ NEKTARİOUS EVİ RESTİTÜSYONU

SİLİVRİ, KALEİÇİ, FATH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLI ÇEŞME
 SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

Pafta-27

P-28

Y.T.O.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

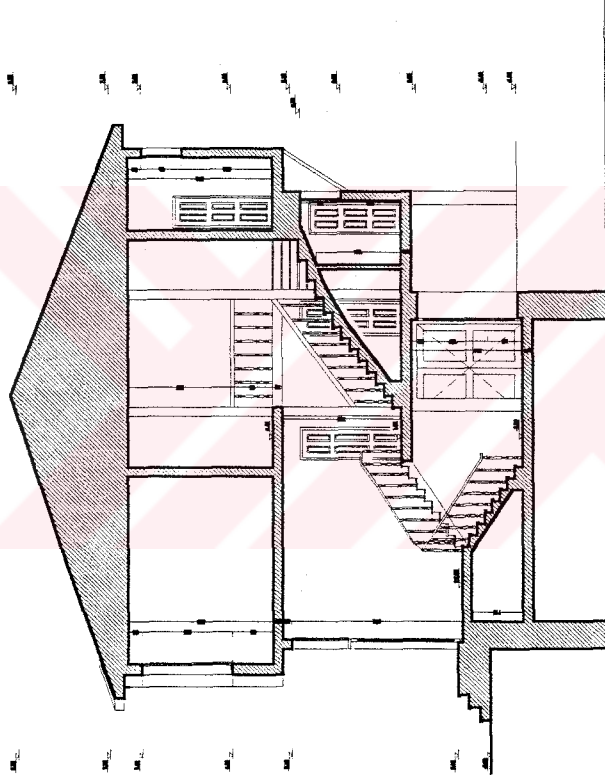
ÇATI PLANI 1/50

SİLİVRİ KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ22 ADA, 35 PARSELDEKİ
AZİZ NECTARİOUS EVİ RESTİTÜSYONUYÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZOROĞLU - 8778002

Pafta-28

P-29

Y.T.O.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

1-1 KESİTİ 1/50

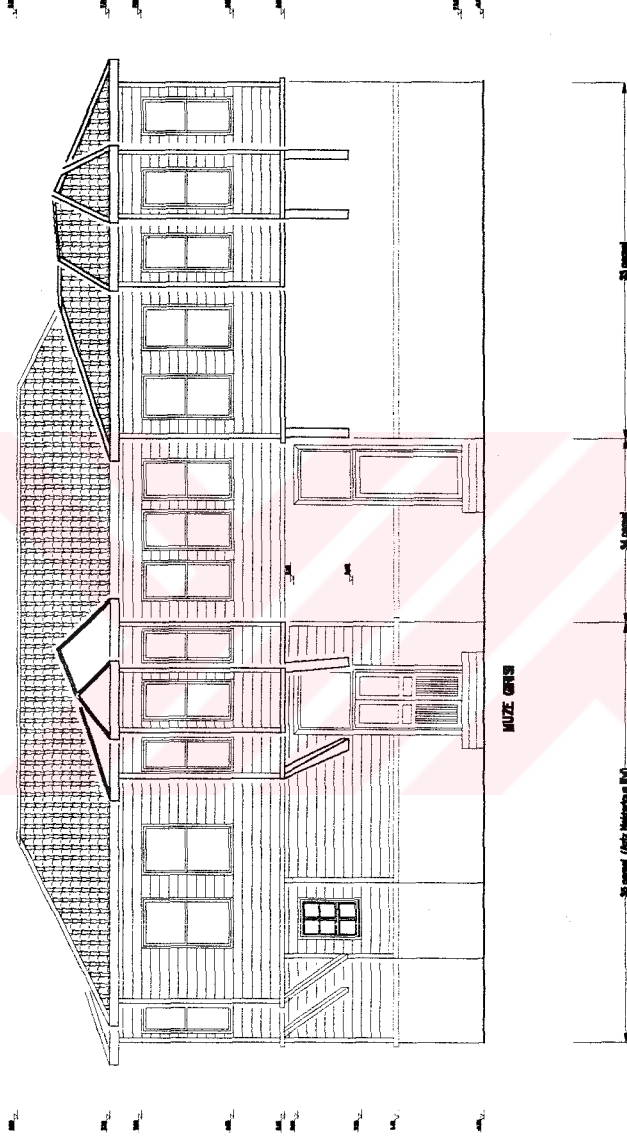
YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZOROĞLU - 977500222 ADA, 35 PARSELDEKİ
AZIZ NEKTARİOUS EVİ RESTİTÜSYONU

Pafta-29

SİLİVRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

Y.T.Ö. MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

P-30

SILIVRI, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

22 ADA, 35 PARSELDEKİ
AZİZ NEKTARİOĞLU EVİ RESTİTÜSYONU

YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZORUĞLU - 8775002

Pafta-30

P-31

Y.T.Ö.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

ARKA GÖRÜNÜŞ 1/50

YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEYZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZORUĞLU - 877500222 ADA, 35 PARSELDEKİ
AZIZ NEKTARİOUS EVİ RESTİTÜSYONUSILİVRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLI KEŞME
SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

Pafta-31

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Silivri, Kaleiçi, Fatih Mahallesi'ndeki incelenmekte olan Tavanlıçeşme Sokağı, kuzey güney doğrultusundadır. Kalenin üç kapısından biri olan Çarşıkapı ile başlayan sokak, eskiden Aziz Nektarios Evi'nin bulunduğu parselin önündeki meydana sona erer. Kaleiçinde rastlanan birçok örnekte olduğu gibi bu sokakta da, yapılan imar planları sonucunda yüksek yapılaşma sorunuyla karşı karşıya kalınmıştır. Elimizdeki halihazır Silivri haritasında, Kaleiçi'nde 3 kat yüksekliğinde görünen birçok binanın 4 ya da 5 kat yüksekliğine ulaştığı görülmektedir.

Fotoğraf 5-47 145 ada, 26 parseldeki apartman.

Bu yeni yapılaşma süreci 08.06.1993 tarihinde, İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun almış olduğu 3086 sayılı karar ile durudurulmuştur.

Kurul tarafından yapılan tespit çalışmaları sonucunda Kaleiçi bölgesi "Kentsel Sit Alanı" ilan edilmiştir. Kaleiçi'nde yüksek yapılaşmaya son verilmiştir ancak Mecit Uluşahin Evi (Fotoğraf 5-47) ve Arslan Uluşahin Evi (Fotoğraf 5-48) gibi koruma kararı alınmış olan birçok yapı yüksek binaların arasında sıkışıp kalmıştır. Bu binalardan bazıları da sur duvarları üzerine inşa edilmiştir.

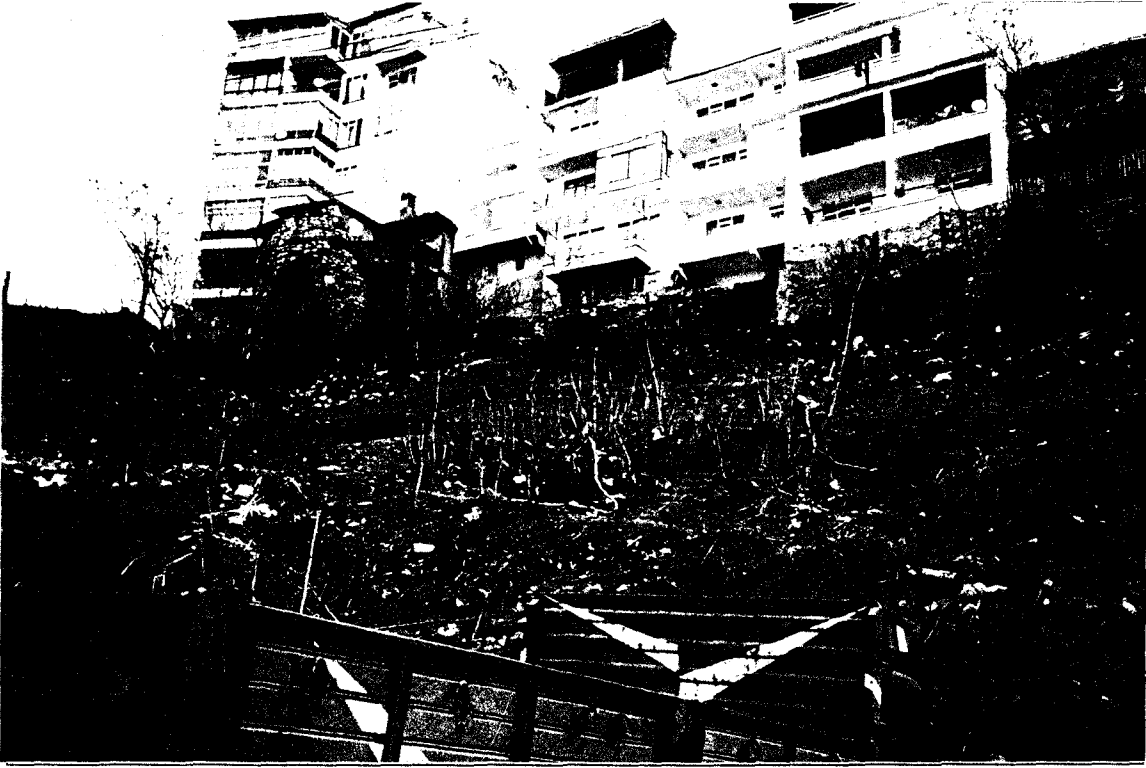
Fotoğraf 5-48 22 ada, 18 no'lu Arslan Uluşahin Evi ,17 ve 16 no'lu apartmanlar.

Kaleiçi'nde tarihi dokuyu oluşturan ahşap evlerin çoğu yıkılmaya terkedilmiştir. Bunun en önemli sebeplerinden biri kendiliğinden yıkılan veya yanlışlıkla bir yangın

geçiren binaların yerine yüksek apartmanlar yapma olasılıkları olabileceğini düşünen yapı sahipleridir. Oturulamayacak duruma gelmiş olan evlerin restorasyonları genelde mali yetersizliklerden dolayı gerçekleştirilememektedir. Kaleiçi'nde yaşayan halkın birçoğu elinde az sayıda kalmış olan bu değerlerin farkında değildir. Tayfun Akkaya'nın 1984 yılında yapmış olduğu tez çalışmasında bahsettiği birçok evin şu anda mevcut olmaması üzüntü verici bir durumdur.

Fotoğraf 5-49 Tavanlıçeşme Sokak'ın batı surları yönünden görünüşü.

Fotoğraf 5-50 Batı surları ve apartmanların konumu.

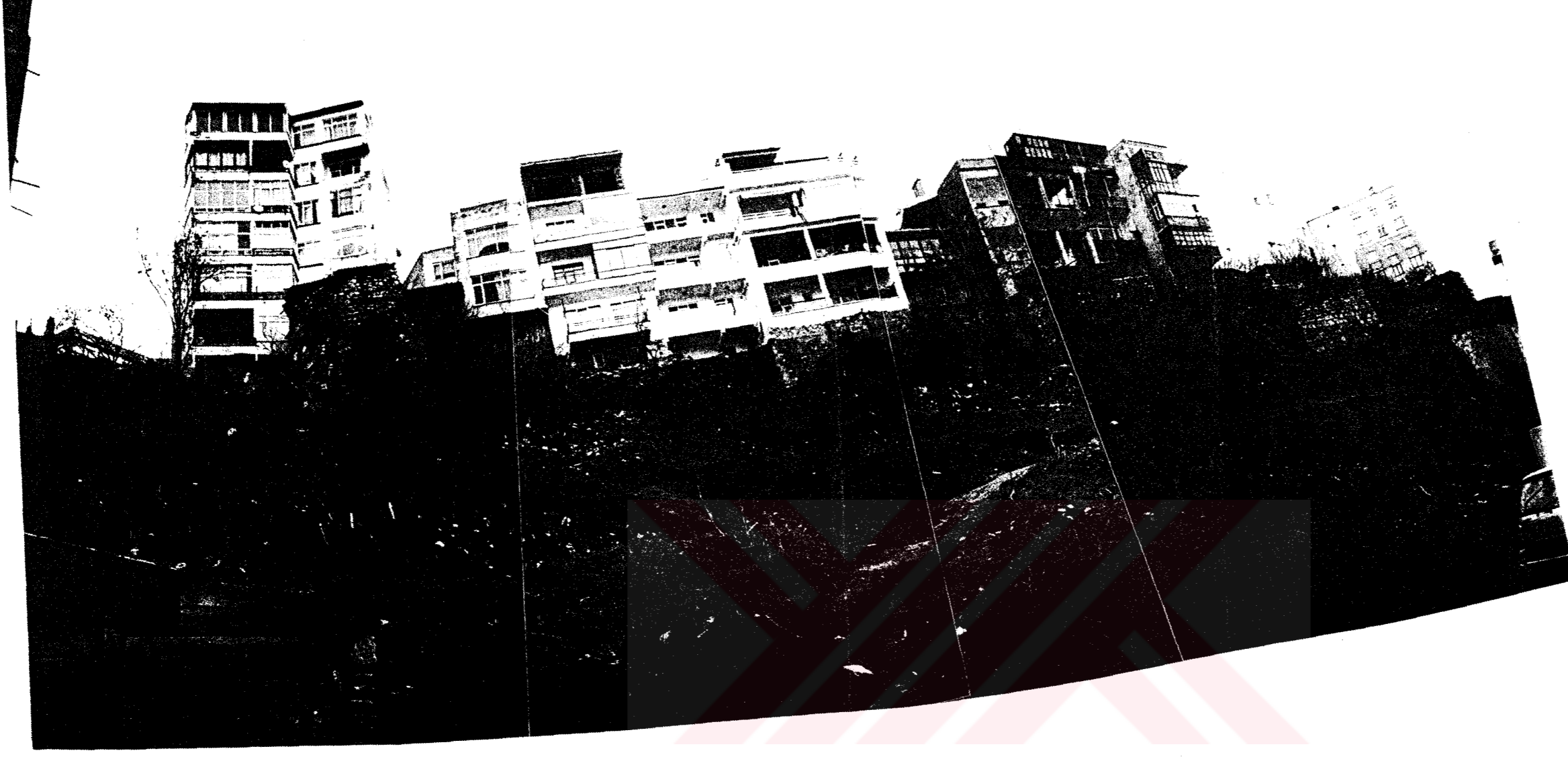
Mevcutların yokolmaması için acil önlemler alınması gereklidir. Az sayıdaki yapı sahipleri evlerini kullanıma açarak yıkılmasını önlemeye çalışmaktadırlar. Kaleiçi bölgesinde yüksek yapılaşmanın durdurulmuş olması ise önemli bir adımdır. Ancak halen mevcut olan silüeti bozan ve sur duvarlarının ve kale kapılarının kalıntıları üzerine inşa edilmiş birçok yapıya karşı da önlem alınmalıdır (Fotoğraf 5-49, 5-50). İncelenmekte olan sokakta da bu kriterler gözönüne alınmalıdır.

Proje alanı olan Çarşıkapı'dan başlayan Tavanlıçeşme Sokağı aksında, az sayıda olmasına karşın, Silivri'deki en güzel ahşap yapı örnekleri görülmektedir. Bu yapılar çok katlı apartmanların arasında sıkışmış olmalarına rağmen, özelliklerini günümüze kadar koruyabilmişlerdir (Pafta-3, 4, 5). Proje alanının batı yönündeki surlar halen mevcut ancak harap bir durumdadır (Fotoğraf 5-52). Surların üzerinde ve batısındaki parsellerde konumlanmış olan yüksek binalar sur duvarların algılanmasını engellemektedir. Silivri'deki yeni yerleşim alanları ile Kaleiçi bölgesini ayıran bu surlar önemini yitirmiş durumdadır (Fotoğraf 5-51). Bazı binaların sur üzerine yapılmış olan bölümleri kaldırılmalı ve surlar temizlenip onarılarak açığa çıkartılmalıdır. Sur boyunca Kaleiçi ile sahil kotu arasında, rampalarla veya basamaklarla bağlantı noktaları sağlanabilir. Surların her iki yanında oluşturulacak

yüksek ağaçlardan oluşan bir yeşil alan, bu iki bölgenin birbirinden tecrit edilmesinde yardımcı olacaktır (Pafta- 6, 7).

Fotoğraf 5-51 Batı surlarının solunda yeni yerleşim alanı, sağında ise Stamoulis Evi.

Fotoğraf 5-52 Batı surlarından görünüş.

Tavanlıçeşme Sokak'ın silüetinin yeniden kazanılması için öncelikle, 22 adadaki bazı derme çatma binaların yıkılmasına, diğerlerinin ise kat yükseklikleri azaltılarak cephe düzenlemesi yapılmasında fayda vardır (Pafta-6, 7, 8). Örneğin, 22 ada, 25 ve 26 parsellerde bulunan yapının (Fotoğraf 5-53) kaldırılması ve böylece arkasında bulunan 22 ada, 28 parseldeki Stamoulis Evi'nin sol yan cephesinin açığa çıkması sağlanabilir. Sokağın Çarşıkapı başlangıç noktasında bulunan ve bir bölümü sur kalıntılarının üzerine inşa edilmiş olan 22 ada, 6 ve 7 parsellerdeki binaların (Fotoğraf 5-54) kaldırılmasında da fayda vardır. Bu iki örnekte olduğu gibi, sokak boyunca gecekondularla yapılmış olan birkaç binanın daha ortadan kaldırılması öneri plan paftalarında gözönüne alınmıştır (Pafta-3, 4).

Fotoğraf 5-53 22 ada, 26 parseldeki yapı.

Fotoğraf 5-54 22 ada, 5 parseldeki bina.

Fotoğraf 5-55 22 ada, 6 ve 7 parsellerdeki binalar.

Sokakta bulunan, günümüze kadar kalabilmiş ahşap evlerin büyük bir çoğunluğu kagir zemin kat üzerinde iki ahşap kattan oluşmaktadır. Bu durumda, 22 ada, 9 ve 10 parsellerdeki apartman örneklerinin (Fotoğraf 5-55) kat yüksekliklerinin düşürülmesi konusunda bir çalışma da bu proje içinde yer almaktadır (Pafta-8). Elimizdeki kaynaklarda buradaki evlerin cephe ve plan şemaları anlatılmaktadır. Günümüzde yerinde bulunmayan bu evlerin rölöveleri mevcut olmasa da, kaynaklardan yararlanılarak ve halen ayakta kalabilmiş olan evlerin oranları gözönünde bulundurularak (Pafta-32) bir düzenleme yapılabilir (Pafta-8).

Tavanlıçeşme Sokak'ın üzerinde, Kurul tarafından koruma altına alınmış bazı parsellerdeki yapılar günümüzde mevcut değildir. Ancak kaynakları ve zamanında yapılmış olan rölöve çalışmalarını da gözönünde bulundurarak restitüsyon çalışmaları yapılabilir. Örneğin 22 ada 8 parseldeki Hasan Esat Evi'nin cephe restitüsyonu Anıtlar Kurulu'nun arşivindeki fotoğraflardan yararlanılarak çizilmiştir (Şekil-5.2).

Y.T.Ö.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

	MECİT ULUŞAHİN EVİ	ARSLAN ULUŞAHİN EVİ	TEVFİK EFENDİ EVİ	NURİ BEY EVİ	ŞEYTTAN HOCA EVİ
Ferde-yapı çizimi					
Konut planı planı					
Çift katlıda dış-çap çizimi					
Çift katlıda iç-çap çizimi ve kesitli yerleri					
Çift katlıda kesitli yerleri					

SİLİVRİ, KALEİÇİ FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇIŞİME SOKAKTA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

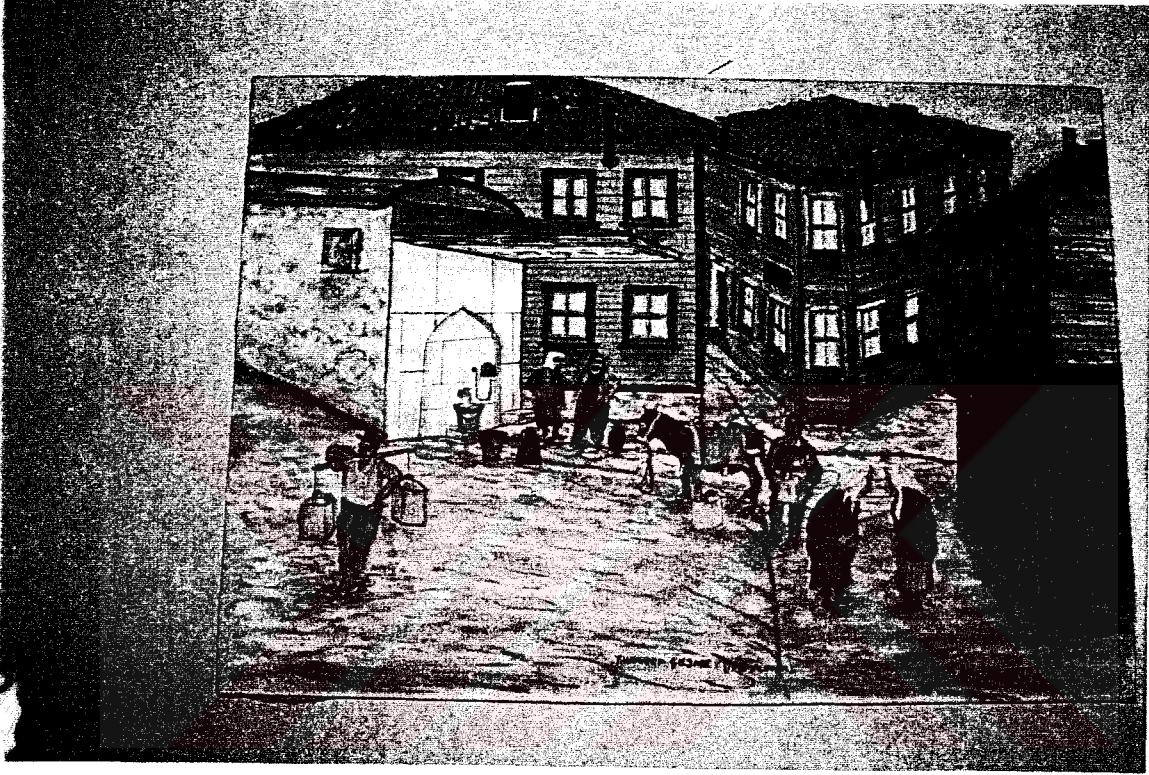
ANALİZ PAFTASI

YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZOROĞLU - 9775002

Şekil-5.2 Hasan Esat Evi cephe restitüsyonu.

Sokağa adını veren Tavanlıçeşme, aynı zamanda sokağın sonlandığı meydanı da oluşturmaktadır. Çeşmenin bulunduğu yerde şu anda dört katlı yeni bir bina bulunmaktadır (Fotoğraf 5-57). Çeşmenin yapısı konusunda kayıtlara geçmiş bir belge yoktur. Silivri sakinlerinden İsa Erol, şimdiye kadar anlatılanlara dayanarak çeşmenin temsili bir resmini çizmiştir (Fotoğraf 5-56). Burada bulunan meydanda bir çeşme restitüsyonu yapılması düşünülebilir ancak elimizdeki kaynakların yetersizliği de dikkate alınırsa restitüsyon yerine temsili bir çeşme yapılıp, muhtemel restitüsyon çizimleri burada sergilenebilir.

Fotoğraf 5-56 Tavanlıçeşme'nin İsa Erol tarafından yapılmış temsili bir resmi.

Fotoğraf 5-57 178 ada, 5 parseldeki bina.

Bu çalışmada alınan bir başka karar da, sokağın sonlandığı meydanda 22 ada 35 parselde olması gereken Aziz Nektarios Evi'nin restitüsyonun yapılması ve 34 ile 33 no'lu parsellerin de kullanılarak bu binanın bir müze-ev olarak yeniden ortaya çıkarılmasıdır (Pafta 25-31). Etnografya Müzesi olarak düşünülen binada; sergi ve konferans salonu, müze çalışanları için düşünülmüş bölümler, laboratuvar ve café bulunmaktadır (Pafta-25, 26, 27). Aziz Nektarios Evi'nin hemen arkasındaki 22 ada, 28 parselde bulunan Stamoulis Evi de sergi ve video-slide gösterilerinin yapılabileceği ek bir bina olarak kullanılabilir. Bu her iki parselin bahçeleri birleştirilerek hem dinlenme amaçlı bir mekan yaratılabilir, hem de açık hava müzesi olarak tasarlanabilir.

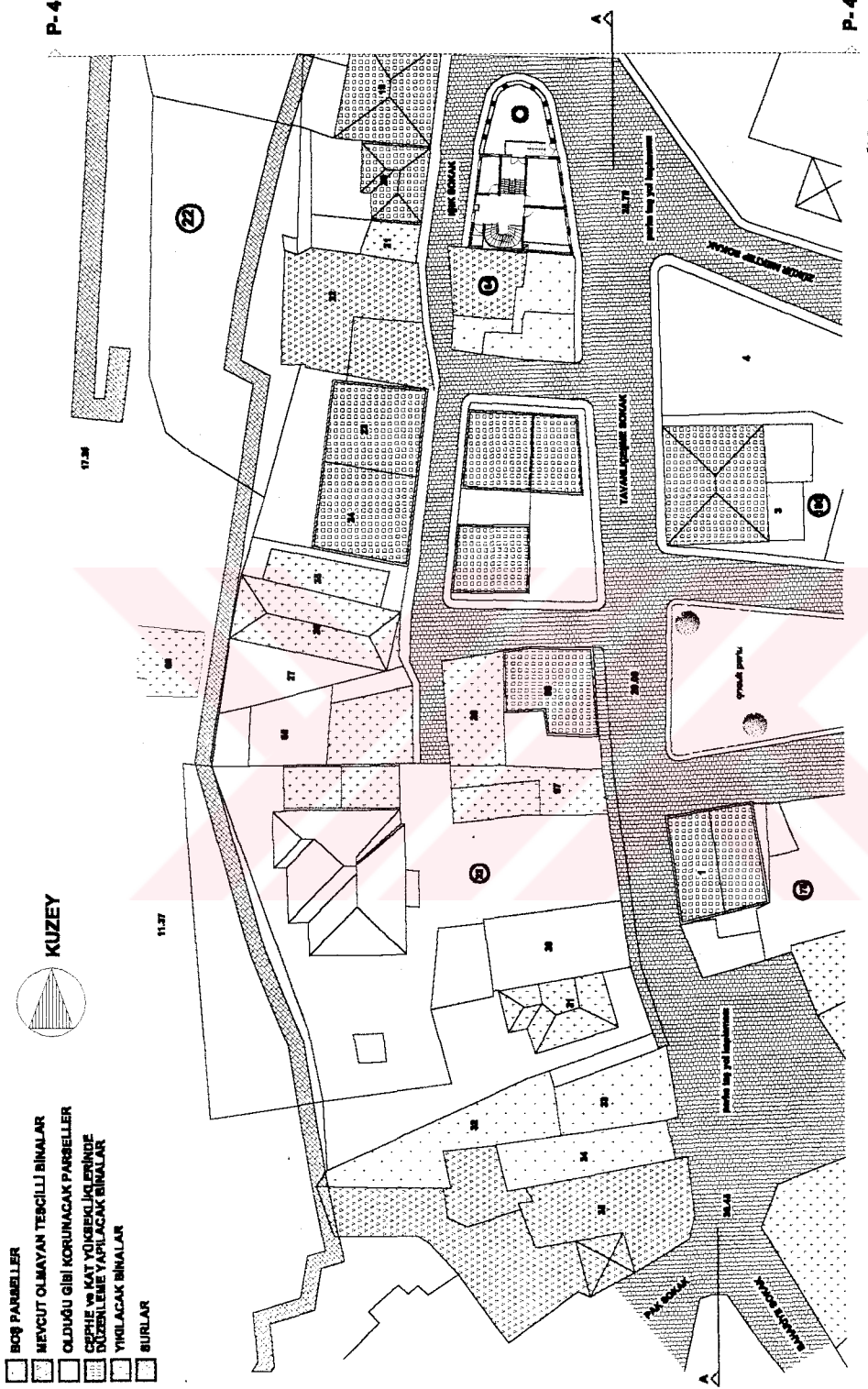
Sokağın bitimi deniz seviyesinden oldukça yüksektir. Stamoulis Evi'nden daha alt kotlara inmeyi sağlayan uzun rampaların bulunduğunu görebiliriz. Bu rampalar daha uygun eğimlere getirilerek ve yeşil alanlarla da güçlendirilerek tekrar kullanıma açılabilir. Kaynaklardaki bilgilere göre, sahildeki un fabrikasının da sahibi olan Stamoulis, evinden işine gitmek için bir teleferik hattı kurmuştur. Şu anda un fabrikasının bulunduğu yer ile ev arasında birçok yüksek katlı bina bulunmaktadır ancak değişik teknolojik sistemler kullanılarak Tavanlıçeşme ile sahil arasında bir bağlantı kurulabilir.

Pilot sokak olarak seçilen Tavanlıçeşme Sokak'da yapılan bu proje çalışmasının amacı Kaleiçi'nde yapılacak olan uygulama çalışmalarına yardımcı olabilecek bir kaynak olmasıdır.

P-3

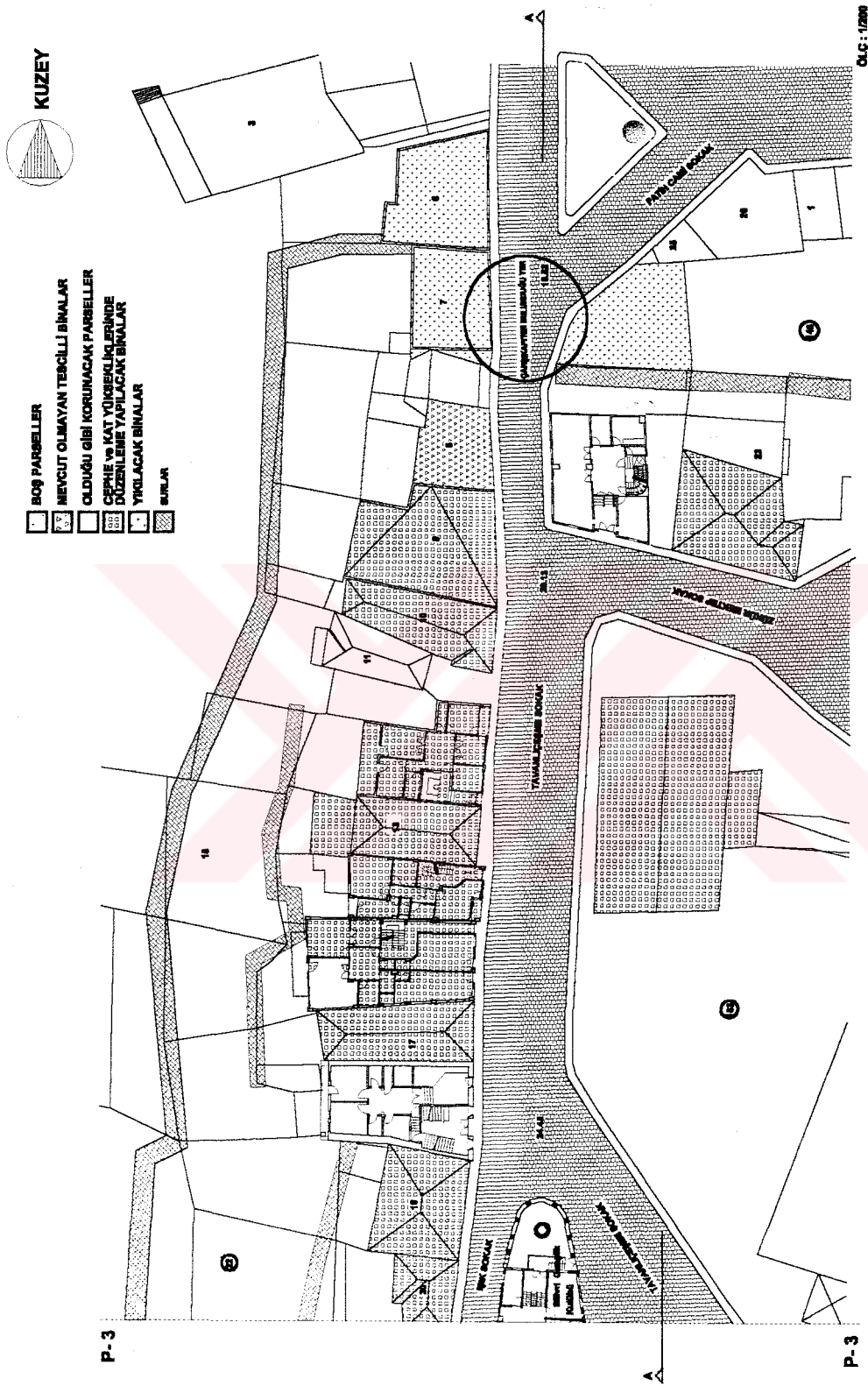
Y.T.Ö. MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZOROĞLU - 8775002TAVANLIÇEŞME SOKAK
MEVCUT DURUM PLANISILİVRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAK'DA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

Pafta-3

Y.T.Ö.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

P-4

SİLİVRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME SOKAĞI KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

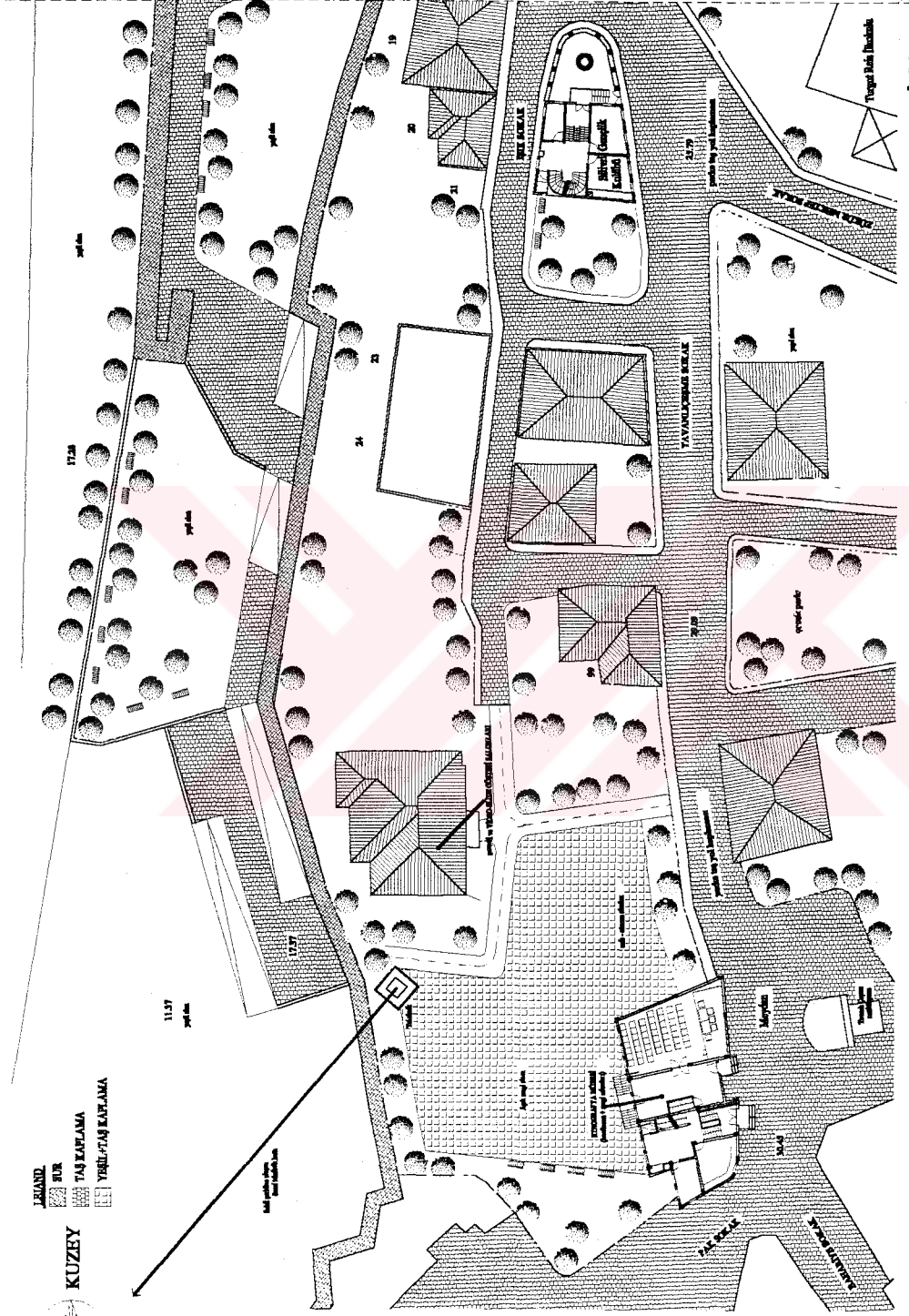
TAVANLIÇEŞME SOKAK MEVCUT DURUM PLANI

YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZOROĞLU - 9775002

Pafta-4

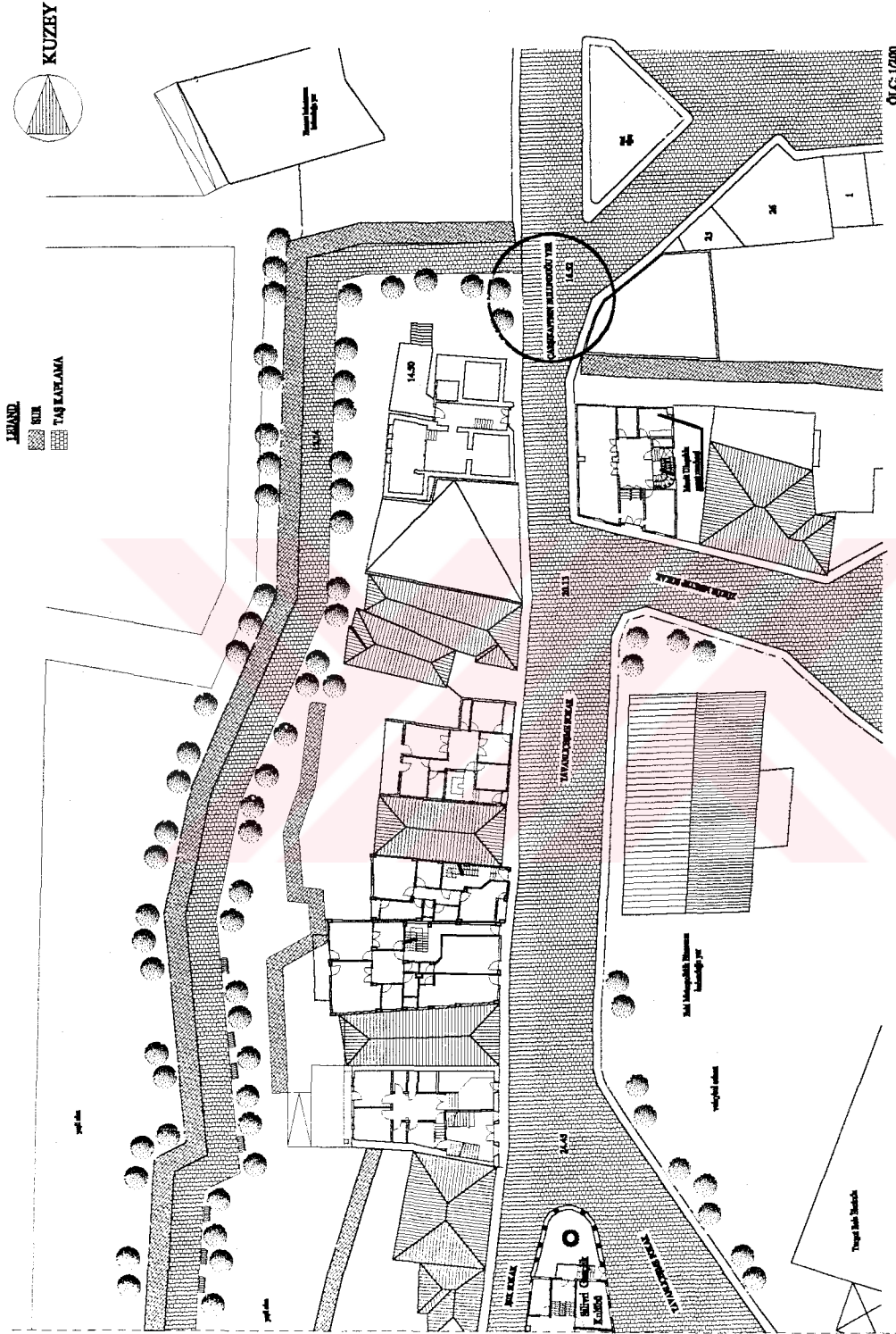
P-6

Y.T.Ü.MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE ve RESTORASYON ANA BİLİM DALI

P-7

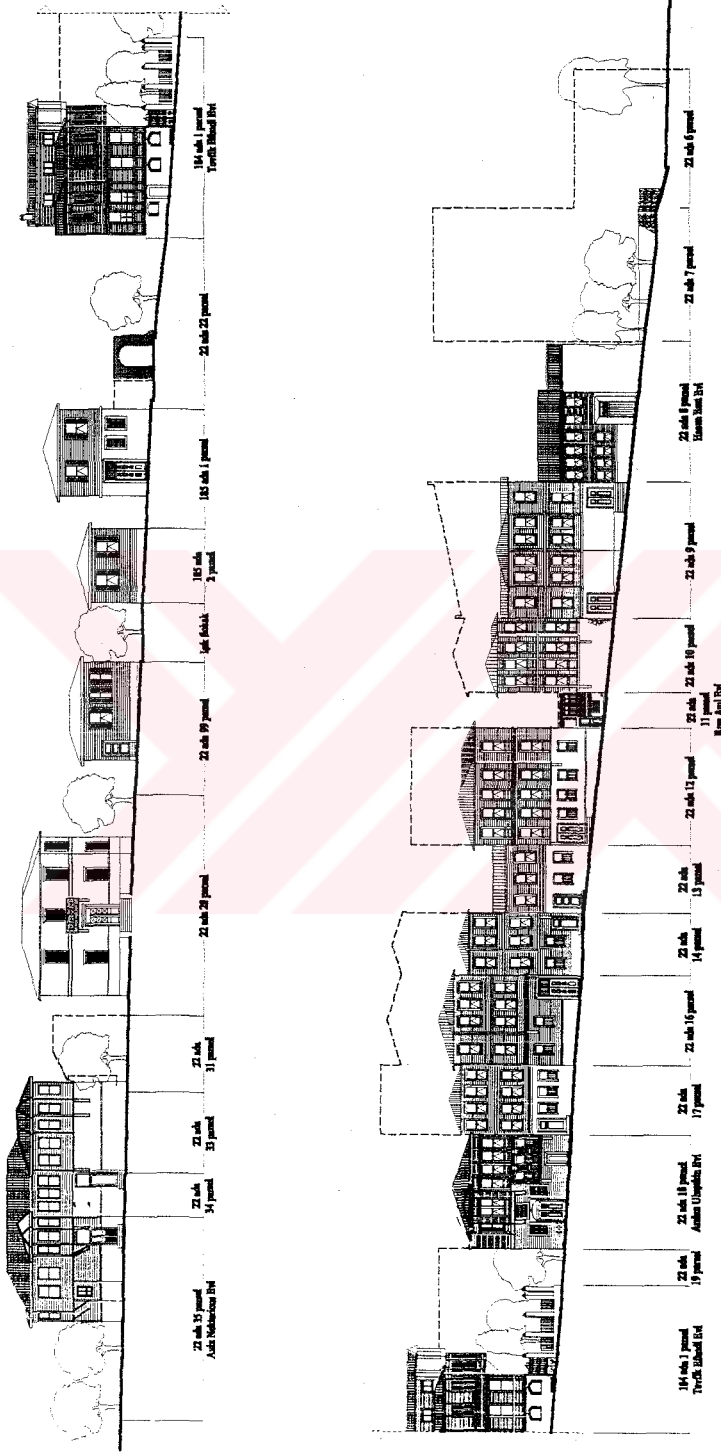
Y.T.Ü. MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE ve RESTORASYON ANA BİLİM DALI

YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÜLKÜ ZORUĞLU - 9775002TAVANLIÇEŞME SOKAK
ÖNERİ PAFTASI (PLAN)SİLİVRİ KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAFESİ, TAVANLIÇEŞME
SOKAKTA KORUMA ve DEĞERLENDİRME PROJESİ

Pafta-7

P-3

Y.T.O. MİMARLIK FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RÖLÖVE VE RESTORASYON ANA BİLİM DALI

ÖLÇEK : 1/2000

YÖNETİCİ : DOÇ. DR. NEVZAT İLHAN
HAZIRLAYAN : ÖLKÜ ZORÖĞÜLÜ - 8775002TAVANLIÇEŞME SOKAK
ÖNERİ PAFTASI (SİLÜET)SİLİVRİ, KALEİÇİ, FATİH MAHALLESİ, ÇARŞI KAPISI, TAVANLIÇEŞME
SOKAK'TA KORUMA VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

Pafta-8

KAYNAKLAR

Akkaya, T., (1984), Trakya'da Marmara Denizi Kıyısında İstanbul'a Bağlı Bir Liman Kasabası: Selymbria Tarih İçindeki Gelişimi ve Eski Eserleri, Yüksek Lisans Tezi, İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji ve Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı.

Dirimtekin, F., (1965), Ayasofya Müzesi Yıllığı, Cilt 6.

Engiz, F., (1969), Silivri ve Küçükçekmece'deki Osmanlı Eserleri, İ.Ü. Fen Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü (yayımlanmamış).

Eyice, S., (1969), Trakya'da Bizans Devrine Ait Eserler, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara.

Kozanoğlu, C., (1984), Her Yönüyle Silivri, Silivri Belediyesi Kültür Evi Yayınları, İstanbul.

Millias, A., (1992), Marmara, , Atina.

Yazarı yok, "Silivri", Düünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, cilt 7

Yazarı yok, "Silivri", İslam Ansiklopedisi, cilt 8

EKLER**EK 1 Pafta Listesi**

- Pafta-1 Kaleiçi Şeması (Ölçeksiz)
- Pafta-2 Silivri Kentsel Sit Alanı Koruma Amaçlı İmar Planı (1/1000)
- Pafta-3 Proje Alanı Mevcut Sokak Planı-1 (1/200)
- Pafta-4 Proje Alanı Mevcut Sokak Planı-2 (1/200)
- Pafta-5 Proje Alanı Mevcut Sokak Silüeti (1/200)
- Pafta-6 Önerilen Proje Alanı Sokak Planı-1 (1/200)
- Pafta-7 Önerilen Proje Alanı Sokak Planı-2 (1/200)
- Pafta-8 Önerilen Proje Alanı Sokak Silüeti (1/200)
- Pafta-9 145 Ada, 24 Parseldeki Mecit Uluşahin Evi Planları (1/50)
- Pafta-10 145 Ada, 24 Parseldeki Mecit Uluşahin Evi Planları (1/50)
- Pafta-11 145 Ada, 24 Parseldeki Mecit Uluşahin Evi Görünüşleri (1/50)
- Pafta-12 145 Ada, 24 Parseldeki Mecit Uluşahin Evi Kesitleri (1/50)
- Pafta-13 145 Ada, 24 Parseldeki Mecit Uluşahin Evi Tavan Planları (1/50)
- Pafta-14 22 Ada, 18 Parseldeki Arslan Uluşahin Evi Planları (1/50)
- Pafta-15 22 Ada, 18 Parseldeki Arslan Uluşahin Evi Planları (1/50)
- Pafta-16 22 Ada, 18 Parseldeki Arslan Uluşahin Evi Kesitleri (1/50)
- Pafta-17 22 Ada, 18 Parseldeki Arslan Uluşahin Evi Görünüşleri (1/50)
- Pafta-18 22 Ada, 18 Parseldeki Arslan Uluşahin Evi Tavan Planları (1/50)
- Pafta-19 184 Ada, 1 parseldeki Tevfik Efendi Evi Planları (1/50)
- Pafta-21 184 Ada, 1 parseldeki Tevfik Efendi Evi Kesitleri (1/50)
- Pafta-20 184 Ada, 1 parseldeki Tevfik Efendi Evi Planları (1/50)
- Pafta-22 184 Ada, 1 parseldeki Tevfik Efendi Evi Görünüşleri (1/50)
- Pafta-23 184 Ada, 1 parseldeki Tevfik Efendi Evi Görünüşleri (1/50)
- Pafta-25 22 Ada, 35 Parseldeki Aziz Nektarios Evi Restitüsyon Planları (1/50)
- Pafta-26 22 Ada, 35 Parseldeki Aziz Nektarios Evi Restitüsyon Planları (1/50)
- Pafta-27 22 Ada, 35 Parseldeki Aziz Nektarios Evi Restitüsyon Planları (1/50)
- Pafta-28 22 Ada, 35 Parseldeki Aziz Nektarios Evi Restitüsyon Planları (1/50)
- Pafta-29 22 Ada, 35 Parseldeki Aziz Nektarios Evi Restitüsyon Kesitleri (1/50)
- Pafta-30 22 Ada, 35 Parseldeki Aziz Nektarios Evi Restitüsyon Görünüşleri (1/50)
- Pafta-31 22 Ada, 35 Parseldeki Aziz Nektarios Evi Restitüsyon Görünüşleri (1/50)

ÖZGEÇMİŞ

Doğum tarihi 12,09,1974

Doğum yeri B.çekmece

Eğitim

1997-2000 Yıldız Teknik Üniversitesi Rölöve ve Restorasyon Ana Bilim Dalı.

1991-1996 Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi.

1984-1991 Beyoğlu Anadolu Lisesi.

1979-1984 Büyükçekmece İlkokulu.

Mesleki Deneyim

2000 Obitaş, A.Ş.; İ.T.O. Binası restorasyon projesi.

1999 Selcen Mimarlık; Safranbolu'da ev restorasyonu projesi.

1998 Siska Müh. Mim. A.Ş.; Taksim, Park Plaza Otel dizayn ofis ve şantiye çalışması.

1996 Bayındır İnş.Turizm ve Sanayi A.Ş. ; Tatilya Projesi, İzmir Narlıdere villa projesi.